

MESYUARAT KEDUA, PENGGAJAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS
2024

HARI RABU : 3 JULAI 2024

JAWAPAN-JAWAPAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN JAWAB

LISAN YANG TIDAK DIJAWAB DI DALAM DEWAN

(SOALAN NO. 5, 13 HINGGA NO. 100)

**[SOALAN NO. 5 DIJAWAB BERSEKALI DENGAN SOALAN NO. 22
DAN 46]**

NOTA: [RUJUK PENYATA RASMI HARIAN (HANSARD)]

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

**PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : DATO' HAJI SHAMSHULKAHAR BIN MOHD
DELI [JEMPOL]
TARIKH : 03 JULAI 2024 (RABU)**

SOALAN

Dato' Haji Shamshulkahar bin Mohd Deli [Jempol] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan apakah cabaran Kementerian dalam usaha menggubal akta baru atau meminda akta sedia ada berkaitan Lemon Law bagi melindungi pengguna dalam hal ehwal pembelian kenderaan dan setakat ini bagaimana tahap kerjasama pemain industri kenderaan terhadap cadangan pengenalan Lemon Law ini.

NO. SOALAN : 22
PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : IR. TS. HAJI KHAIRIL NIZAM BIN KHIRUDIN
[JERANTUT]
TARIKH : 03 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

Ir. Ts. Haji Khairil Nizam bin Khirudin [Jerantut] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan adakah Kementerian bersetuju sekiranya Lemon Law dilaksanakan di Malaysia lagi-lagi semakin kerap berlakunya kerosakan kenderaan import di dalam negara seperti kes Chery Omoda dan Honda HR-V.

NO. SOALAN : 46
PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : TUAN CHA KEE CHIN
[RASAH]
TARIKH : 03 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

Tuan Cha Kee Chin [Rasah] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan secara terperinci tentang usaha Kementerian untuk menggubal akta baru atau meminda akta sedia ada yang berkaitan dengan "Lemon Law". Berikan justifikasi terhadap usaha Kementerian ini.

NO SOALAN : 41
PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : TUAN CHONG ZHEMIN
[KAMPAR]
TARIKH : 10 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

Tuan Chong Zhemmin [Kampar] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan adakah Kementerian berhasrat melaksanakan "lemon law" dan usaha-usaha yang telah dilakukan setakat ini.

NO SOALAN : 74
PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : TUAN SHAHARIZUKIRNAIN BIN ABD. KADIR
[SETIU]
TARIKH : 16 JULAI 2024 (SELASA)

SOALAN

Tuan Shaharizukirnain bin Abd. Kadir [Setiu] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan akta-akta yang akan dipinda sekiranya Lemon Law diperkenalkan dan status terkini berkenaan pengenalan undang-undang tersebut bagi melindungi pengguna dalam hal ehwal pembelian kenderaan termasuk mampu melindungi pengguna yang membeli kenderaan rosak.

JAWAPAN:

Tuan Yang di-Pertua,

Izinkan saya untuk menjawab pertanyaan ini secara bersekali dengan pertanyaan daripada YB Rasah dan YB Jerantut bertarikh 3 Julai 2024, YB Kampar bertarikh 10 Julai 2024 dan YB Setiu bertarikh 16 Julai 2024; memandangkan pertanyaan dan isu yang dibangkitkan berkaitan latar perkara yang sama.

Sepertimana dimaklumi, di Malaysia, peruntukan perundangan bercirikan '*Lemon Law*' berkaitan hak tebus rugi pengguna terhadap pembekal atau pengilang sekiranya barangan yang dibekalkan gagal mematuhi gerenti yang ditetapkan telah termaktub dalam **Akta Perlindungan Pengguna 1999 [Akta 599]** di bawah kawal selia KPDN.

Dapatan awal Kementerian juga menunjukkan bahawa terdapat ciri-ciri peruntukan mengenai *Lemon Law* di bawah beberapa akta dan peraturan merentasi kementerian dan agensi di Malaysia. Akta lain yang dikenal pasti pada peringkat awal adalah seperti Akta Kontrak 1950 [Akta 136], Akta Jualan Barangan 1957 [Akta 382] dan Akta Sewa Beli 1967 [Akta 212].

Susulan daripada pelbagai aduan dan kes terkait serta pandangan pelbagai pihak, pelbagai usaha sedang dilaksanakan Kerajaan bagi memberikan perlindungan yang komprehensif, termasuklah menjalankan Kajian Pewujudan Perundangan berkaitan *Lemon Law*

NO. SOALAN: 5

bersama kumpulan perunding pakar. Kajian ini telah bermula pada bulan Jun 2024 dan dijangka selesai pada bulan September 2024. Hasil kajian ini akan dijadikan asas pertimbangan untuk membuat keputusan dasar sama ada perlu membuat penambahbaikan terhadap kerangka perundangan sedia ada atau memerlukan kepada penggubalan perundangan baharu.

Sebagai usaha yang berterusan, KPDN akan terus melaksanakan sesi libat urus dengan semua pihak yang berkepentingan dalam usaha ini. Ini termasuklah penganjuran Simposium Kepenggunaan Malaysia 2024 yang telah diadakan pada 4 Jun 2024 bertujuan mendapatkan maklum balas daripada pemegang taruh berkenaan cadangan pengukuhan perundangan berkaitan *Lemon Law* di Malaysia. Bersandarkan kepada simposium tersebut, didapati semua pihak termasuklah industri memberi respon positif untuk memperkukuhkan perlindungan hak kepenggunaan melalui *Lemon Law* sekaligus membantu perkembangan industri automotif negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : YB TUAN TAN KAR HING (GOPENG)

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB TUAN TAN KAR HING [GOPENG] minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan program-program yang sedang dan akan dilaksana dalam memperkukuhkan bidang-bidang keutamaan termasuk AI, robotik, biosains dan angkasa dalam kalangan pelajar sekolah dan institusi pengajian tinggi supaya ianya dapat diadaptasi dalam ekosistem dunia I.R 4.0 kelak.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Dalam usaha Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI) memperkukuhkan bidang Sains dan Teknologi diperingkat sekolah mahupun institusi pengajian tinggi , MOSTI menyediakan pelbagai program melalui pembudayaan Sains, Teknologi dan Inovasi (STI) dalam bentuk pembelajaran di luar bilik darjah dan pelengkap kepada kurikulum pembelajaran yang disediakan oleh KPM dan KPT untuk membantu usaha meningkatkan minat dan pemahaman terhadap STI.

2. Selaras dengan tema "Merakytakan Sains, Menginsankan Teknologi, Mengarusperdanakan Inovasi", dan pendekatan "*Whole of Government Approach*" yang diamalkan di MOSTI, pelaksanaan program-program yang dinyatakan tadi, bukan sahaja dijalankan oleh Bahagian-Bahagian di peringkat Kementerian, tetapi juga oleh Jabatan dan Agensi di bawah MOSTI seperti:-

- I. Pusat Sains Negara;
- II. Planetarium Negara;
- III. Jabatan Tenaga Atom;
- IV. Jabatan Kimia Malaysia;
- V. Agensi Nuklear Malaysia;
- VI. Akademi Sains Malaysia;
- VII. MRANTI; dan
- VIII. Yayasan Inovasi Malaysia.

3. Pelaksanaan program oleh Jabatan dan Agensi ini melibatkan kerjasama dengan Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) serta Kementerian Pengajian Tinggi (KPT).

Tuan Yang di-Pertua,

4. Suka saya sebutkan beberapa program yang dijalankan melibatkan pelajar sekolah dan IPT, dengan tujuan untuk meningkatkan minat, kefahaman dan pendedahan kepada bidang-bidang keutamaan seperti Kecerdasan Buatan (AI), Robotik, Bioteknologi dan Angkasa Antaranya adalah:-

- i. Minggu Sains Negara (MSN);
- ii. Malaysia Techlympics (MT);
- iii. Cabaran Sains Kebangsaan (*National Science Challenge*);
- iv. Cabaran Dron (*Drone Challenge*);

- v. Cabaran Rekacipta Kebangsaan (*National Tinkering Challenge*);
- vi. Kejohanan Roket Kebangsaan;
- vii. Cabaran Jet Kawalan Jauh (RC Jet) Kebangsaan;
- viii. Cabaran Angkasa Kebangsaan (*National Space Challenge*);
- ix. Program STEM Camp MOSTI;
- x. Application of AI in Robotic for Students with Jazro Space Robotic Academy (MTDC); dan
- xi. Program Innovathon.

5. Minggu Sains Negara (MSN) dan Malaysia Techlympic (MT) merupakan program utama dan dianjurkan secara tahunan oleh Kementerian. Objektif utama kedua-dua program tersebut adalah untuk mewujudkan kesedaran, memupuk minat, membudayakan sains, teknologi dan inovasi kepada semua lapisan masyarakat, khususnya pelajar-pelajar sekolah dan IPT, serta golongan belia melalui aktiviti *hands-on experiment*, pertandingan berasaskan STI, webinar, *science talk*, ceramah sains, dan pelbagai aktiviti lain.

Tuan Yang di-Pertua,

6. Saya juga ingin memaklumkan, mulai tahun ini (2024), MOSTI telah menetapkan bahawa aspek 'Pemeriksaan STEM' dijadikan sebagai salah satu agenda keutamaan pihak Kementerian. Selaras dengan itu, Program STEM Camp MOSTI 2024 telah dipergiatkan. Program STEM Camp MOSTI 2024 dirangka sebagai pelengkap kepada kurikulum sedia ada yang telah disediakan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) dengan menekankan pendekatan aktiviti di luar bilik darjah yang interaktif, praktikal dan demonstratif kepada para pelajar sekolah rendah dan menengah.

Tuan Yang di-Pertua,

7. Selain daripada itu, Agensi-Agensi di bawah MOSTI juga giat melaksanakan pelbagai program bagi meningkatkan minat pelajar

terhadap bidang-bidang keutamaan seperti Kecerdasan Buatan (AI), Robotik, Bioteknologi dan Angkasa. Sebagai contoh, Pusat Sains Negara (PSN) mempunyai kepakaran khusus dalam menyediakan pembelajaran secara informal kepada golongan pelajar menerusi galeri pameran sains interaktif, pertandingan STEM dan program-program khas seperti Exporia Sains dan School Out Kids In (SOKI). Galeri pameran di PSN juga dilengkapi dengan bahan pameran teknologi terkini merangkumi kecerdasan buatan (AI), Virtual Reality (VR), Artificial Reality (AI) dan lain-lain lagi.

8. Manakala, Planetarium Negara pula menawarkan program, aktiviti dan pertandingan di bidang sains angkasa seperti program Mars Rover Challenge 2024 (MRC2024), aktiviti eksplorasi angkasa Planet-VR yang menggunakan teknologi realiti maya (VR), Mini Planetarium yang merupakan sebuah planetarium mudah alih, *National Space Challenge* dan *Space Insight*.

Tuan Yang di-Pertua,

9. Dengan penyediaan dan pelaksanaan pelbagai program pembudayaan STI dalam bentuk yang interaktif, praktikal dan demonstratif sebagaimana yang dinyatakan, MOSTI berharap dapat meningkatkan minat dan pemahaman terhadap STI, di kalangan pelajar-pelajar di peringkat sekolah dan IPT, supaya ianya nanti dapat diadaptasi dalam ekosistem dunia I.R 4.0 kelak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN HAJI MOHD HASNIZAN BIN HARUN
[HULU SELANGOR]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

**TUAN HAJI MOHD HASNIZAN BIN HARUN [HULU SELANGOR]
minta MENTERI PENGANGKUTAN menyatakan kriteria yang diperlukan
bagi membolehkan sesebuah stesen KTM menjadi hentian bagi laluan
ETS.**

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, perkhidmatan ETS adalah perkhidmatan tren antarabandar berkelajuan 140km/j yang menghubungkan stesen-stesen besar iaitu bermula dari stesen Gemas sehingga stesen Butterworth dan Padang Besar.
2. Kriteria penetapan sesebuah stesen ETS adalah berdasarkan perkara berikut:
 - i. Merupakan stesen yang berkapasiti besar dan dapat menampung melebihi 100 orang penumpang dalam satu masa;
 - ii. Stesen besar yang mempunyai fasiliti yang lengkap seperti platform yang luas dan panjang, lif, eskalator dan kemudahan untuk OKU;
 - iii. Stesen integrasi yang mempunyai kemudahan mod pengangkutan awam yang lain seperti perkhidmatan rel LRT, MRT, ERL, bas, e-hailing dan teksi; dan
 - iv. Kawasan sekitar stesen yang mempunyai populasi yang tinggi beserta daya tarikan pelancongan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI UTAMA IR. HASNI
BIN MOHAMMAD [SIMPANG RENGAM]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATUK SERI UTAMA IR. HASNI BIN MOHAMMAD [SIMPANG RENGAM] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan sejauh manakah program rasionalisasi subsidi atau pengurangan subsidi mempengaruhi tingkah laku pengguna terhadap penggunaan bahan bakar seperti diesel dan apakah langkah Kerajaan dalam memastikan tiada golongan yang mengambil kesempatan melakukan pencatuan harga terhadap barangan kawalan selepas penyelarasan semula harga diesel terbaru nanti.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup (KPDN) telah melaksanakan pelbagai usaha untuk memperkuat ekosistem perdagangan dalam negeri, mendayaupayakan pengguna dan sentiasa bersiap siaga untuk memberikan perkhidmatan yang terbaik dan melindungi kepentingan rakyat.

Pelbagai inisiatif telah dilaksanakan untuk menyediakan, melindungi hak dan kepentingan rakyat daripada amalan perdagangan yang tidak bertanggungjawab atau menyalahi undang-undang, memastikan harga barangan dan perkhidmatan adalah wajar dan tidak melibatkan peningkatan harga barangan yang tidak munasabah.

Ekoran langkah kerajaan melaksanakan penyasaran subsidi ke atas bahan api diesel baru-baru ini, Kerajaan melalui Kementerian telah mengambil langkah-langkah khusus bagi membendung aktiviti mencatut atau mengambil kesempatan mengaut keuntungan dengan menggunakan penyasaran subsidi sebagai alasan.

Rasionalisasi subsidi yang dilaksanakan bertujuan memastikan ianya dinikmati oleh mereka yang layak dan mengelakkan daripada digunakan oleh sektor-sektor yang tidak layak menggunakannya. Peranan pengguna adalah perlu untuk melaporkan sebarang kenaikan harga yang tidak munasabah dengan menggunakan alasan kenaikan harga diesel memandangkan rasionalisasi hanya melibatkan diesel dan tidak sepatutnya dijadikan alasan untuk menaikkan harga.

Kementerian telah melaksanakan **OPS KESAN 2.0** bermula 8 Jun 2024 bagi membendung aktiviti menaikkan harga barangan atau perkhidmatan ekoran penyasaran subsidi. Penguatkuasaan OPS KESAN 2.0 ini bertujuan untuk memastikan mana-mana pihak tidak mengambil kesempatan menaikkan caj perkhidmatan atau harga barangan dengan sewenang-wenangnya ekoran perubahan harga diesel kepada kadar RM3.35 seliter berbanding harga RM2.15 seliter sebelum ini.

Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup (KPDN) telah melaksanakan pemeriksaan dan pemantauan secara proaktif di bawah OPS KESAN 2.0 Fasa 1 mulai pada 2 Mei 2024 yang lepas bagi

memastikan maklumat awal penawaran perkhidmatan atau pembekalan barangan oleh peniaga yang terlibat di bawah penyasaran semula subsidi diesel tersebut dapat dikenal pasti. Sehingga 17 Jun 2024, sebanyak 1,391 jenis perkhidmatan dan barangan telah diperiksa di seluruh Semenanjung Malaysia. Kesemua perniagaan yang terbabit dengan pemeriksaan ini telah diminta untuk mengemukakan perincian maklumat-maklumat dan caj-caj yang dikenakan mereka.

KPDN sedang melaksanakan pemeriksaan dan pemantauan ke premis-premis yang dikenal pasti bagi **Fasa 2** di bawah OPS KESAN 2.0 ini. Fasa 2 akan memfokuskan usaha bagi mengesan sama ada berlaku sebarang aktiviti peningkatan caj atau harga barangan yang tidak selaras dengan Mekanisme Untuk Menentukan Keuntungan Tinggi Yang Tidak Munasabah di bawah Akta Kawalan Harga dan Anti Pencatutan 2011. Tindakan tegas akan diambil terhadap mana-mana pihak yang didapati cuba mengambil kesempatan mencatut di bawah Akta Kawalan Harga dan Antipencatutan 2011.

Selain itu, penyasaran subsidi ini turut melibatkan bantuan tunai melalui inisiatif BUDI Individu dimana warganegara Malaysia yang layak dan mempunyai kenderaan diesel persendirian turut akan menerima bantuan tunai sebanyak RM200 sebulan. Selain itu, bagi petani dan pekebun kecil komoditi yang layak, turut dibantu di bawah inisiatif BUDI Agri-Komoditi melalui bantuan tunai sebanyak RM200 sebulan yang akan diuruskan oleh Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan.

Pada masa yang sama, Kerajaan akan meningkatkan penguatkuasaan dalam aspek mengekang gejala anti persaingan dalam pasaran termasuk elemen kartel bagi memastikan pengguna terus dilindungi.

Tanggungjawab untuk memastikan kebajikan rakyat haruslah melibatkan pendekatan keseluruhan kerajaan dengan penglibatan dan kerjasama erat yang berterusan daripada pelbagai pihak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT, MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SERI DR. SHAHIDAN BIN KASSIM
[ARAU]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

Dato' Seri Dr. Shahidan bin Kassim [Arau] minta **MENTERI KOMUNIKASI** menyatakan pendirian Kementerian dalam penarafan kedudukan Malaysia dalam Indeks Kebebasan Media Dunia yang telah jatuh 34 anak tangga ke kedudukan ke-107 dan apakah jaminan Kerajaan bahawa wartawan negara dapat kekal jujur dalam menyampaikan berita tanpa dipengaruhi pihak berkuasa.

JAWAPAN

Tuan Yang Dipertua,

Kerajaan sentiasa menyokong prinsip kebebasan media serta menjamin hak kebebasan bersuara rakyat menurut Fasal 1(a), Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan. Walau bagaimanapun, kebebasan bersuara bukan bersifat mutlak, sebaliknya harus dilaksanakan secara bertanggungjawab, beretika, dan mengambil kira kepelbagaian budaya dan agama yang mencorakkan masyarakat Malaysia. Namun, kebebasan media hendaklah didokong dengan kod etika bagi memastikan ia tidak disalah guna oleh pihak-pihak yang tidak bertanggungjawab.

Kementerian Komunikasi melalui Jabatan Penerangan Malaysia (JAPEN) telah membangunkan Kod Etika Wartawan Malaysia yang bertujuan untuk mengangkat martabat media dengan memastikan maklumat yang disampaikan adalah bersandarkan Etika Kewartawanan Malaysia (EKM) 1989 seperti yang telah digariskan sebelum ini.

Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 (Akta 588) juga tidak mengehadkan kebebasan media selagi mana penggunaan media elektronik tidak melanggar peruntukan perundangan di bawah Akta tersebut, khususnya di bawah peruntukan seksyen 211 dan seksyen 233. Namun, kerajaan tidak akan berkompromi dengan mana-mana pihak yang menyalahgunakan konsep kebebasan media dengan menyentuh isu 3R selain menyebarkan fitnah serta berita palsu.

Dalam memastikan wartawan negara dapat kekal jujur dalam menyampaikan berita tanpa dipengaruhi pihak berkuasa, setiap wartawan menyampaikan segala bentuk hebahan atau laporan dan berita terkini dengan sebaik mungkin kepada masyarakat menggunakan kaedah-kaedah penilaian dan amalan media terbaik melalui platform penyiaran iaitu televisyen, radio dan media digital.

Kementerian menerusi Jabatan Penyiaran Malaysia (RTM) sentiasa mengutamakan liputan yang memberikan faedah kepada rakyat dan negara selaras dengan ketetapan Kod Etika Penyiaran. Ia menjadi

rujukan RTM dalam menggariskan keutamaan nilai berita dan memuatkan pandangan pro dan kontra semua pihak. Ini seiring dengan matlamat yang memberikan kebebasan kepada penyiar untuk berkarya dan berkeaktiviti serta dapat memenuhi tanggungjawab sosial kepada masyarakat selaku penyumbang berita utama negara.

Walau bagaimanapun, RTM tidak mengabaikan lunas-lunas yang telah ditetapkan dalam beberapa akta berkaitan termasuk Akta Hasutan 1948, Akta Rahsia Rasmi 1972 dan Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 yang ada garis batasannya. Tambahan pula Malaysia terikat dengan Perlembagaan yang menyentuh mengenai batasan dalam isu kebebasan bersuara terutama membabitkan perkara sensitif 3R.

Selain itu, Pertubuhan Berita Nasional Malaysia (BERNAMA) telah mengadakan pelbagai program latihan pengukuhan dan pembangunan profesional bagi wartawan. Ini termasuk kursus-kursus berkaitan etikaewartawanan, kecekapan dalam penyelidikan berita, dan kemahiran bahasa dan teknikal untuk menangani isu-isu terkini dan kontemporari. Ini juga bagi memastikan wartawan negara dapat kekal jujur dalam menyampaikan berita tanpa dipengaruhi pihak berkuasa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN MANNDZRI BIN NASIB
[TENGARA]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah perkembangan terkini projek-projek penempatan semula mangsa banjir di seluruh negara serta apakah langkah yang diambil oleh Kerajaan bagi mempercepat pelaksanaan projek tersebut khususnya di Kawasan yang kritikal.

JAWAPAN:

**DIJAWAB OLEH YAB DATO' SERI DR. AHMAD ZAHID BIN HAMIDI,
TIMBALAN PERDANA MENTERI DAN MENTERI KEMAJUAN DESA
DAN WILAYAH**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, sebagai penambahbaikan kemudahan penempatan sementara mangsa banjir, sembilan (9) lokasi telah pun dikenal pasti sebagai perintis Pusat Pemindahan Kekal Bencana (PPKB) yang merupakan inisiatif Kerajaan untuk kemudahan dan keselesaan kepada mangsa yang ditimpa bencana. PPKB yang akan dibina merupakan satu kompleks yang boleh dikira lengkap. Ianya bukan sahaja setakat dewan penginapan mangsa bencana tetapi juga terdapat komponen-komponen lain bagi kemudahan kepada mangsa dan petugas.
2. Sehingga hari ini, projek pembinaan PPKB yang melibatkan tujuh (7) Negeri di semenanjung adalah dalam peringkat penyediaan tender oleh Jabatan Kerja Raya (JKR) Malaysia. JKR memberi jaminan bahawa kesemua lokasi tersebut akan ditender sebelum penghujung tahun ini. Dalam masa yang sama PPKB SK Seri Medan di Batu Pahat, Johor telah ditender pada penghujung bulan April 2024 dan sedang menunggu Pelantikan Kontraktor yang berjaya. Manakala, dua (2) PPKB Sarawak dan Sabah juga dalam penyediaan tender oleh Kerajaan Negeri.
3. Bagi mempercepatkan pelaksanaan projek tersebut, NADMA mengambil langkah pro aktif dengan menaikkan Pusat Pemindahan Sementara (PPS) sedia ada untuk dijadikan PPKB iaitu dengan menaikkan dewan orang ramai atau Dewan milik Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) supaya komponen-komponen PPKB diadakan atau dinaiktaraf agar terus dapat digunakan bagi mangsa bencana.

Sekian, terima kasih.

**JADUAL SEMAKAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS (2024)**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' HAJAH SITI ZAILAH BINTI MOHD YUSOFF [RANTAU PANJANG]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATO' HAJAH SITI ZAILAH BINTI MOHD YUSOFF [RANTAU PANJANG] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah langkah segera dan langkah jangka panjang Kementerian untuk menarik pelancong dari Thailand ke Malaysia terutama di bandar sempadan seperti di Rantau Panjang, Tumpat dan lain-lain.

JAWAPAN

YB DATO' SRI TIONG KING SING
MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) melalui agensinya Tourism Malaysia sentiasa pro-aktif dalam mempromosikan kepelbagaian destinasi dan produk menarik di Malaysia, dan tidak terkecuali negeri Kelantan yang merupakan antara laluan kemasukan terpenting khususnya dari Rantau Panjang dan Pengkalan Kubor bagi kemasukan pelancong dari Thailand.
2. MOTAC telah bekerjasama dengan pihak-pihak yang berkaitan seperti Kerajaan Negeri melalui Exco Pelancongan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Kelantan, Pusat Penerangan Pelancongan Negeri Kelantan

serta Majlis Daerah dan agensi-agensi pelancongan bagi mempromosikan pelancongan di negeri yang bersempadan dengan Thailand sama ada di peringkat domestik dan antarabangsa. Antara program yang telah dilaksanakan sehingga separuh pertama tahun 2024 adalah : -

- (i) Bengkel Pembangunan Pakej 'Niche Package Development Workshop' Unlocking The Charms of Kelantan 2024 sempena Tahun Melawat Kelantan 2024 telah diadakan pada 4 hingga 5 Januari 2024 di Kota Bharu;
- (ii) Sambutan Pelancong Sempena Tahun Melawat Kelantan 2024 di Dabong pada 10 Februari 2024; dan
- (iii) Penyertaan daripada Pusat Penerangan Pelancongan Negeri Kelantan ke ASEAN Festival (A' Fest) 2024 pada 25 – 28 April 2024 bertempat di ASEAN Mall, Pattani.

3. Selain itu, Tourism Malaysia selaku agensi yang mempromosikan serata Malaysia, giat mengadakan pelbagai aktiviti-aktiviti promosi bagi menggalakkan pelancong asing mahupun domestik untuk mengunjungi negeri Kelantan dalam jangka pendek dan juga dalam jangka panjang. Ini termasuk:

- i) Promosi melalui pakej-pakej pelancongan khususnya bagi segmen ekopelancongan dan warisan yang dimuatkan di dalam risalah Pakej Cuti-Cuti Cikgu dan Durian Tourism;
- ii) Program kerjasama promosi yang melibatkan Kerajaan Negeri Kelantan melalui Exco Pelancongan Negeri Kelantan, Pusat Penerangan Pelancongan Negeri Kelantan, Majlis Perbandaran Kota Bharu Bandaraya Islam (MPKB-BRI), syarikat-syarikat penerbangan yang menyediakan perkhidmatan penerbangan ke Kota Bharu (Pengkalan Chepa) dan agensi-agensi pelancongan bagi menjayakan promosi pelancongan ibadah dan mesra muslim (*Muslim Friendly Tourism*);
- iii) Pihak Tourism Malaysia juga membuat hebahan dan promosi untuk program/acara yang dianjurkan/disertai melalui platform sosial media seperti Instagram, Facebook dan laman web Tourism Malaysia.

4. Kementerian ini melalui Pejabat Tourism Malaysia Luar Negara di Bangkok, Thailand juga telah merancang untuk menarik lebih ramai ketibaan pelancong dari negara jiran melalui:

- i) Program *East Coast Tourism Seminar and Exhibition* bagi mempromosikan negeri Kelantan dan Terengganu pada 10 – 14 Jun 2024. Program ini akan disertai 6 wakil media dan 10 agen pelancongan dari negara Thailand;
- ii) Fam Trip Self-Drive Tourism Siri 2 yang akan melibatkan laluan Sungai Kolok – Kelantan – Terengganu – Sungai Kolok pada Julai 2024;
- iii) Program *Wheel Tour* bersama kumpulan motosikal/kereta dari Thailand melibatkan laluan Thailand – Kelantan – Terengganu – Pahang – Negeri Sembilan – Perlis – Thailand pada bulan September 2024; dan

5. Kementerian sentiasa memastikan pelbagai aktiviti dirancang dan dilaksanakan khususnya di negeri Kelantan bagi mencapai sasaran ketibaan seramai 27.3 juta pelancong ke Malaysia pada tahun 2024.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' MOHD ISAM BIN MOHD ISA [TAMPIN]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATO' MOHD ISAM BIN MOHD ISA (TAMPIN) Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan langkah terkini bagi menoktahkan masalah penipuan pakej haji dan umrah yang telah banyak menyusahkan rakyat pada setiap tahun serta tindakan untuk menyebarkan kefahaman kepada orang ramai berhubung perkara tersebut agar tidak menjadi mangsa pada masa akan datang.

JAWAPAN :

**YB SENATOR DATO' SETIA DR. HAJI MOHD NA'IM
BIN HAJI MOKHTAR, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, impian mengerjakan haji menjadi dambaan setiap umat Islam, walau bagaimanapun ianya perlu dilakukan dengan cara dan saluran yang betul bagi melengkapkan Rukun Islam ke-lima ini.
2. Ini adalah selari dengan konsep istito'ah dimana ibadat haji itu diwajibkan kepada mereka yang mampu, bukan hanya dari segi kewangan tetapi juga kebenaran untuk melakukan ibadat atau tergolong di dalam kuota rasmi.
3. Namun, keinginan yang mendalam untuk menunaikan rukun Islam yang kelima disamping sifat tidak bertanggungjawab segelintir pihak juga telah mendorong kepada penipuan pakej haji yang berlaku hampir saban tahun.
4. Tabung Haji telah mengambil pelbagai langkah bagi mengekang kes-kes penipuan haji dan usaha berterusan dilakukan juga dengan kerjasama pihak berkaitan seperti Kementerian Kebudayaan dan Pelancongan (MOTAC) dan Polis DiRaja Malaysia.
5. Tabung Haji juga telah mengambil langkah untuk melantik syarikat pelancongan tempatan, melakukan pemantauan terhadap promosi pakej-pakej yang diragui, usaha penguatkuasaan serta inisiatif bagi memupuk kesedaran awam untuk memilih syarikat yang betul dan mematuhi peraturan Kerajaan Arab Saudi.

6. Tabung Haji telah melantik dan memberi lesen tahunan kepada 25 buah syarikat pelancongan tempatan yang berwibawa, termasuk anak syarikatnya Tabung Haji Travel & Services Sdn Bhd (THTS) untuk beroperasi sebagai Pengelola Jemaah Haji (PJH) untuk Musim Haji 1445H/2024M.
7. Tabung Haji sentiasa mengingatkan bakal jemaah untuk memilih syarikat PJH yang berlesen untuk membendung penipuan perkhidmatan pakej haji ini. Adalah menjadi satu kesalahan sekiranya syarikat pelancongan yang tidak mempunyai lesen PJH menawarkan pakej haji serta mengelola perkhidmatan haji, kerana melanggar Seksyen 27, Akta Tabung Haji 1995, Akta 535.
8. Tabung Haji juga sering membuat inisiatif peringatan di dalam media massa serta saluran lain seperti khutbah jumaat. Mana-mana individu atau agensi pelancongan yang menawarkan perkhidmatan pakej haji tanpa kelulusan daripada Tabung Haji boleh dikenakan tindakan undang-undang di bawah Akta Tabung Haji serta boleh dikenakan tindakan di bawah Seksyen 420 Kanun Keseksaan bagi kes jenayah penipuan.
9. Selain dari itu, Tabung Haji bersama Kementerian Kebudayaan dan Pelancongan (MOTAC) sebagai pihak yang melesenkan syarikat pelancongan turut terlibat dalam Pasukan Taskforce yang telah ditubuhkan oleh pihak Polis DiRaja Malaysia tahun ini.
10. MOTAC telah memberi amaran untuk membatalkan lesen syarikat pelancongan yang didapati terlibat dengan penipuan penyalahgunaan visa pelancong dan umrah bagi tujuan ibadat haji.
11. Kerajaan Arab Saudi melalui Dewan Ulama tertinggi juga telah mengesahkan hukum bahawa jemaah haji yang datang tanpa proses atau peraturan yang betul, adalah haram dan berdosa.

Sekian, Terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN RUSHDAN BIN RUSMI
[PADANG BESAR]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

**TUAN RUSHDAN BIN RUSMI [PADANG BESAR] minta MENTERI
PENGANGKUTAN menyatakan:**

- a) perincian prestasi tahunan MAHB dalam menguruskan lapangan terbang; dan
- b) adakah terdapat cadangan untuk menambah lapangan terbang baharu di Malaysia.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Secara umumnya, prestasi tahunan Malaysia Airports Holdings Berhad (MAHB) dalam menguruskan lapangan terbang boleh dinilai berdasarkan prestasi kemajuan kewangan dan peningkatan trafik penumpang.
2. Dalam hubungan itu, Kumpulan MAHB memperoleh keuntungan bersih selepas cukai sebanyak RM543.2 juta untuk tahun kewangan 2023, iaitu peningkatan hampir tiga kali ganda berbanding RM187.2 juta

yang diperoleh pada tahun 2022, dan lebih tinggi daripada yang dicatatkan pada tahun 2019 pra-pandemik, iaitu sebanyak RM537.0 juta.

Selain itu, Kumpulan MAHB juga telah merekodkan jumlah keseluruhan pergerakan penumpang sebanyak 119.5 juta pada tahun 2023 dengan kadar pemulihan 84.6% dibandingkan dengan pergerakan penumpang tahun 2019 pra-pandemik Covid-19, iaitu sebanyak 140.6 juta. Keseluruhan operasi di Malaysia juga telah merekodkan pergerakan penumpang sebanyak 81.9 juta pada tahun 2023, dengan kadar pemulihan 77.8% berbanding tahap pra-pandemik Covid-19, manakala operasi MAHB di Lapangan Terbang Antarabangsa Sabiha Gocken, Türkiye pula mencatatkan pergerakan penumpang sebanyak 37.6 juta, melepasi tahap pra-pandemik Covid-19.

3. Peningkatan dari hasil pendapatan dan pergerakan penumpang ini menunjukkan keyakinan penumpang serta komitmen pihak MAHB untuk terus memberikan perkhidmatan terbaik di seluruh lapangan terbang di bawah pengendalian MAHB.

4. Sehingga kini, Kementerian Pengangkutan (MOT) belum memberikan sebarang kelulusan kepada mana-mana pihak untuk membangunkan lapangan terbang baharu di Malaysia. Pertimbangan terhadap sebarang permohonan adalah tertakluk kepada penilaian teknikal dan ekonomi oleh Pihak Berkuasa Penerbangan Awam Malaysia (CAAM) dan Suruhanjaya Penerbangan Malaysia (MAVCOM) dan syarat-syarat lain yang berkaitan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : TUAN MOHD SHAFIZAN HAJI KEPLI
[BATANG LUPAR]
TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN MOHD SHAFIZAN HAJI KEPLI [BATANG LUPAR] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan apakah tindakan Kementerian bagi mencegah dan membanteras penyeludupan serta ketirisan bahan api diesel di Sarawak dan Sabah yang dikecualikan daripada penyasaran subsidi diesel.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Walaupun negeri Sabah dan Sarawak dikecualikan dari pelaksanaan penyasaran subsidi diesel, namun Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup (KPDN) juga sentiasa komited menjalankan operasi dan kawalan bagi memastikan kegiatan penyelewengan di Negeri Sabah dan Sarawak dapat dibendung dan terkawal.

Kementerian telah mengeluarkan Arahan Pengawal Bekalan kepada semua pemegang lesen runcit stesen minyak pada 17 Jun 2022 berhubung Larangan Penjualan petrol RON 95 dan diesel Kepada kenderaan berpendaftaran asing termasuk motosikal. Tindakan ini adalah sebagai langkah kawalan ke atas pembelian petrol dan diesel di stesen-stesen minyak di seluruh negara terutamanya di negeri-negeri bersempadan susulan dari pembukaan semula pintu sempadan negara bermula pada 1 April 2022 yang telah memberi impak kepada kemasukan

yang tinggi kenderaan-kenderaan darat bukan sahaja dari Singapura dan Thailand, malah juga kenderaan dari Indonesia dan Brunei.

Melalui pelaksanaan Arahan Pengawal Bekalan ini, pemilik-pemilik stesen minyak tidak boleh menjual petrol RON95 kepada kenderaan berpendaftaran asing termasuk motosikal. Walau bagaimanapun, mereka boleh menjual diesel tidak melebihi 20 liter dan petrol RON 97 kepada kenderaan berpendaftaran asing termasuk motosikal. Pelaksanaan Arahan Pengawal Bekalan ini turut terpakai di negeri Sarawak yang melibatkan kawasan-kawasan sempadan dalam jarak 30 kilometer dari negara Indonesia.

KPDN turut meneruskan OPS TIRIS 3.0 termasuk di negeri Sabah dan Sarawak. Pelaksanaan OPS TIRIS 3.0 ini masih memfokuskan kepada pencegahan ketirisan dan penyelewengan diesel dari pelbagai aspek sama ada di peringkat pemborong, stesen minyak, persatuan nelayan dan sebagainya. OPS TIRIS 3.0 ini bukan sahaja dilaksanakan oleh KPDN, malah pelaksanaannya turut dilakukan secara bersepadu dengan agensi-agensi lain seperti Angkatan Tentera Malaysia, Polis DiRaja Malaysia, Jabatan Kastam Diraja Malaysia, Jabatan Pengangkutan Jalan, Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia, Lembaga Kemajuan Ikan Malaysia dan beberapa agensi penguatkuasaan yang lain.

Selain itu, KPDN masih melaksanakan tindakan-tindakan berterusan seperti pemeriksaan berkala ke atas stesen minyak yang berhampiran sempadan negara dengan menggunakan pemantauan melalui buku log dan peti lawatan. Selain itu Penguatkuasaan Peraturan 18, Peraturan-Peraturan Kawalan Bekalan (Pindaan) 2021 juga dilaksanakan bagi menangani pembelian minyak bersubsidi secara pukal kepada pihak atau sektor yang tidak layak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN SYERLEENA BINTI ABDUL RASHID
[BUKIT BENDERA]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

PUAN SYERLEENA BINTI ABDUL RASHID [BUKIT BENDERA] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan pengantunan kanak-kanak (*child grooming*) merupakan suatu kesalahan di bawah Seksyen 12 Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017. Nyatakan jumlah kertas siasatan dibuka dan kes dituduh di mahkamah atas kesalahan tersebut sejak pelaksanaan akta tersebut (Julai 2017-2023) dalam format jadual.

[Pertanyaan di bawah PM.22(5)]

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan statistik oleh pihak Polis Diraja Malaysia (PDRM), sebanyak **17 kes** yang telah dibuka Kertas Siasatan di bawah seksyen 12 Akta Kesalahan-Kesalahan Seksual Terhadap Kanak-Kanak 2017 [Akta 792] mulai Julai 2017 hingga tahun 2023. Daripada jumlah tersebut, **12 kes telah selesai** manakala **5 kes masih dalam siasatan** PDRM.

2. Berdasarkan statistik yang diberikan oleh Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah Persekutuan (PKPMP), jumlah kes yang dituduh di mahkamah di bawah seksyen 12 Akta 792 sejak Julai 2017 hingga tahun 2023 adalah **sebanyak 31 kes pertuduhan** di mana 22 kes telah diselesaikan dan 9 kes masih dalam perbicaraan. Perincian mengikut negeri adalah seperti yang berikut:

NEGERI	JUMLAH KES DITUDUH DI MAHKAMAH
Johor	-
Kedah	-
Kelantan	5
Melaka	2
Negeri Sembilan	2
Pahang	8
Pulau Pinang	4
Perak	-
Perlis	-
Selangor	1
Terengganu	-
Kuala Lumpur	-
Putrajaya	4
Sabah	-
Sarawak	5
JUMLAH	31

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN HAJI ABDUL LATIFF BIN ABDUL
RAHMAN [KUALA KRAI]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN HAJI ABDUL LATIFF BIN ABDUL RAHMAN [KUALA KRAI]
minta **PERDANA MENTERI** menyatakan :

- (a) apakah cabaran perkembangan AI yang dikenal pasti oleh Kementerian bagi mengatasi peningkatan kes jenayah penipuan dalam talian; dan
- (b) sejauh mana keberkesanan Pusat Respons Scam Kebangsaan dalam menangani jenayah penipuan dalam talian di samping mengesan modus operandi 'scammer'.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan telah mengenalpasti beberapa cabaran utama dalam perkembangan kecerdasan buatan (AI) yang perlu di atas dalam menangani peningkatan kes jenayah penipuan dalam talian. Berikut adalah antara cabaran-cabaran tersebut:

(i) **Kepakaran/kemahiran dan kesedaran AI**

Pembangunan bakat AI adalah di antara perkara tumpuan utama dalam pelan hala tuju AI negara 2021 – 2025 kerana ia adalah salah satu komponen utama dalam ekosistem inovasi AI. Dalam skop kes jenayah penipuan dalam talian, kepakaran/kemahiran dan kesedaran AI adalah berkait rapat antara satu sama lain. Ketiga-tiga aspek ini iaitu kepakaran, kemahiran dan kesedaran dapat memastikan pengguna mengetahui ancaman kes jenayah penipuan dalam talian;

(ii) **Kualiti dan kesediaan data**

Sistem AI memerlukan data yang berkualiti kerana ia tidak lari daripada istilah 'garbage in, garbage out'. Penggunaan data yang berkualiti sebagai input diperlukan untuk mengesan corak kes jenayah penipuan dalam talian dengan lebih berkesan;

(iii) **Privasi dan keselamatan data**

Akta Perlindungan Data Peribadi memastikan perlindungan privasi dan keselamatan data. Penggunaan data peribadi untuk melatih model perlu mematuhi skop perundangan sedia ada bagi mengelakkan penyalahgunaan data;

(iv) **Ketelusan dan kepercayaan**

Algoritma AI harus telus untuk memastikan sebarang keputusan dapat dijelaskan seterusnya membolehkan organisasi yang menggunakan sistem tersebut melaksanakan penilaian risiko dan memahami isu-isu yang bakal timbul;

(v) Kerjasama antarabangsa

Kes jenayah penipuan dalam talian adalah merentas sempadan. Ketika kes jenayah dalam dilaporkan dalam talian, pusat pengoperasian jenayah tersebut berkemungkinan terletak di luar negara. Ini memerlukan Kerjasama di peringkat antarabangsa yang merangkumi penguatkuasaan dan perundangan dalam membanteras jenayah seumpama ini; dan

(vi) Pembangunan dasar dan perundangan

Kaedah perundangan adalah salah satu mekanisma yang boleh dipertimbangkan untuk menangani kes jenayah penipuan dalam talian. Walau bagaimanapun, pembangunan ekosistem AI dalam negara masih di peringkat awal dan kebergantungan kepada kaedah perundangan sepenuhnya untuk menangani masalah ini akan merencatkan pembangunan ekosistem AI. Mekanisma pilihan lain yang ada adalah melalui peningkatan kesedaran dan penyediaan garis panduan prinsip AI yang bertanggungjawab seperti Garis Panduan Tadbir Urus dan Etika AI (AI Governance and Ethics (AIGE)) yang telah dibangunkan oleh Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi (MOSTI). AIGE ini adalah dokumen umum dan MOSTI mengalu-alukan sebarang pembangunan dokumen garis panduan tadbir urus dan etika AI yang fokus untuk sektoral.

2. Dalam menangani jenayah penipuan dalam talian di samping mengesan modus operandi 'scammer', Pusat Respons Penipuan Kebangsaan (NSRC) telah ditubuhkan pada Oktober 2022 dan berfungsi sebagai pusat respon pantas setempat yang boleh dihubungi melalui panggilan pantas 997. NSRC menggabungkan sumber serta kepakaran daripada Polis Diraja Malaysia (PDRM), Bank Negara Malaysia (BNM), Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia (SKMM) dan Pusat Pencegahan Jenayah Kewangan Nasional (*National Anti-Financial Crime Centre* – NFCC), serta disokong oleh pihak institusi kewangan dan syarikat telekomunikasi.

3. Secara umumnya, fungsi NSRC adalah untuk mengambil tindakan penguatkuasaan yang menyeluruh bagi memerangi kesalahan penipuan kewangan atas talian termasuk menjejaki dana (*fund tracing*). Usaha yang dilaksanakan berupaya menyekat sebahagian pengaliran dan pelupusan hasil penipuan termasuk mengesan dalang utama dan mereka yang terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam perlakuan kesalahan ini.
4. Keberkesanan NSRC terletak pada ciri-ciri pengoperasiannya, iaitu pertamanya membolehkan mangsa-mangsa penipuan membuat aduan dengan mudah dengan hanya mendail nombor 997. Sebaik sahaja aduan mangsa diterima, pihak NSRC, yang turut dibantu oleh institusi kewangan, mampu untuk mengesan jejak kewangan mangsa. Sekiranya wang mangsa dikesan masih berada di dalam sistem perbankan, tindakan sekatan boleh dilaksanakan. Tindakan sekatan ini dapat menghalang pelupusan wang mangsa dan memberi peluang untuk membolehkan wang itu dikembalikan semula kepada mangsa kelak.
5. Kesepaduan tindakan pihak agensi penguat kuasa di bawah NSRC pula membolehkan modus operandi yang dijalankan oleh sindiket penipuan ini dikenal pasti dengan lebih pantas dan penyiasatan lanjut dilaksanakan dengan berkesan.
6. Selain itu, pihak NSRC menerusi SKMM dan dibantu oleh industri telekomunikasi dapat mengenal pasti ini nombor-nombor telefon yang digunakan dalam perlakuan kesalahan penipuan ini. Tindakan sekatan dan penamatan perkhidmatan nombor-nombor telefon berkenaan juga boleh diambil.
7. BNM dengan kerjasama pihak institusi perbankan, berdasarkan panggilan yang diterima oleh pihak NSRC, dan siasatan lanjut oleh pihak PDRM telah mengenal pasti akaun-akaun bank keldai yang digunakan dalam penyaluran wang haram. Tindakan penyenaraian hitam, sekatan, penyitaan dan penutupan akaun-akaun keldai tersebut dapat dilaksanakan dan pendakwaan dapat dimulakan ke atas pemilik-pemilik akaun keldai.

8. Nombor-nombor akaun dan telefon yang terbabit itu juga akan direkodkan di dalam sistem *Semak Mule* pihak PDRM sebagai rujukan dan panduan termasuk untuk membolehkan orang awam membuat semakan sebelum mereka meneruskan transaksi kewangan mereka.
9. Berdasarkan statistik, semenjak penubuhan NSRC pada 12 Oktober 2022 sehingga bulan Mei 2024, jumlah panggilan yang diterima daripada orang ramai adalah sebanyak 95,094. Daripada jumlah tersebut, didapati sejumlah 37,002 panggilan mangsa scam dengan jumlah kerugian yang dilaporkan sebanyak RM203.33 juta. Kertas siasatan yang dibuka oleh PDRM adalah sebanyak 10,649 bagi kes kesalahan penipuan di bawah seksyen 420 Kanun Keseksaan manakala 74 kertas siasatan bagi kesalahan pengubahan wang haram telah dibuka melibatkan pembekuan 637 akaun yang berjumlah RM72.38 juta.
10. Seterusnya, secara bersepadu dengan NSRC, SKMM juga telah mengambil tindakan sekatan nombor telefon yang digunakan oleh *scammers*. Setakat Mei 2024, sebanyak 131 nombor talian telah ditamatkan kerana terlibat dengan aktiviti penipuan dan 112 nombor talian yang meragukan telah disekat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT, MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK LARRY SOON @ LARRY SNG WEI SHIEN
[JULAU]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

**DATUK LARRY SOON @ LARRY SNG WEI SHIEN [JULAU] minta
MENTERI KOMUNIKASI menyatakan:**

- (a) apakah faktor-faktor yang menyumbang kepada penurunan Malaysia dalam Indeks Kebebasan Media Dunia dari kedudukan ke-73 tahun lepas kepada kedudukan ke-107 tahun ini; dan
- (b) adakah Kementerian akan berusaha untuk meningkatkan kedudukan ini atau adakah Malaysia akan terus mengekalkan seperti biasa.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan sentiasa menyokong prinsip kebebasan media serta menjamin hak kebebasan bersuara rakyat menurut Fasal 1(a), Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan. Walau bagaimanapun, kebebasan bersuara bukan bersifat mutlak, sebaliknya harus dilaksanakan secara bertanggungjawab, beretika, dan mengambil kira kepelbagaian budaya dan agama yang mencorakkan masyarakat Malaysia. Kebebasan media hendaklah didokong dengan kod etika bagi memastikan ia tidak disalah guna oleh pihak-pihak yang tidak bertanggungjawab.

Kementerian Komunikasi melalui Jabatan Penerangan Malaysia (JAPEN) telah membangunkan Kod Etika Wartawan Malaysia yang bertujuan untuk mengangkat martabat media dengan memastikan maklumat yang disampaikan adalah bersandarkan Etika Kewartawanan Malaysia (EKM) 1989 seperti yang telah digariskan sebelum ini.

Selain itu, dalam memperkasa media di negara ini termasuk memberikan lebih kebebasan dalam melaksanakan tugas, Kementerian Komunikasi sedang dalam peringkat akhir untuk memuktamadkan kandungan Rang Undang-Undang Majlis Media Malaysia bersama Jawatankuasa Protem Majlis Media Malaysia yang terdiri daripada wakil industri media, ahli akademik dan pihak awam. MMM bertanggungjawab untuk membangunkan dan melaksanakan kod etika pelaporan yang memperkasakan profesion kewartawanan negara dan memastikan pelaporan berita yang dilakukan oleh media dilakukan secara bertanggungjawab.

Fungsi MMM juga termasuklah menggalakkan komunikasi antara pengamal media, kerajaan dan orang awam secara amnya serta menyokong pembangunan profesional wartawan dan organisasi media. Dari segi kuasa pula, MMM akan mewujudkan piawaian kewartawanan yang beretika dan bertanggungjawab termasuk tatakelakuan untuk industri media. Di samping itu, MMM juga akan mewujudkan mekanisme penyelesaian pertikaian yang cekap dalam mempertimbangkan serta

menyiasat aduan berhubung dengan industri media untuk memastikan keyakinan orang ramai terhadap pengamal media.

Untuk memperbaiki kedudukan Malaysia dalam indeks global, pihak kerajaan perlu melihat kepada reformasi undang-undang media dan memastikan hak asasi manusia, termasuk kebebasan media diberikan keutamaan dalam dasar serta amalan Negara. Industri media tempatan juga perlu diberi peranan sebagai pemangkin kepada kebebasan bersuara. Selain itu, Kerajaan bersedia bekerjasama dengan pihak berkepentingan dalam usaha untuk meningkatkan aspek kebebasan media, memastikan integriti dan kebebasan media sejati serta mempertahankan keharmonian dan keseimbangan dalam masyarakat berbilang kaum.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : KAPTEN DATO' DR. ZULKAFPERI
BIN HANAPI (BERSARA)
[TANJONG KARANG]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

**KAPTEN DATO' DR. ZULKAFPERI BIN HANAPI (BERSARA)
[TANJONG KARANG]** minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan
menyatakan pendirian dan usaha Kerajaan terkini bagi menyuarakan
pandangan negara Malaysia ke atas isu Gaza dan Israel yang mutakhir
ini semakin meruncing serta apakah kesepakatan hasil pertemuan
pimpinan negara bersama pemimpin Palestine dalam pertemuan lalu.

JAWAPAN

**YB DATO' SERI UTAMA HAJI MOHAMAD BIN HAJI HASAN
MENTERI LUAR NEGERI
KEMENTERIAN LUAR NEGERI**

Tuan Yang di-Pertua,

Saya mengucapkan terima kasih kepada **Yang Berhormat Tanjong Karang** atas pertanyaan yang dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua,

2. Pendirian Malaysia tentang isu Palestin tidak pernah berubah dan kekal sejak dari dahulu lagi. Malaysia sentiasa menyokong pengembalian hak mutlak bebas kepada rakyat Palestin daripada pendudukan haram Israel, pengembalian hak tanah yang telah dirampas dan hak pembentukan sebuah negara Palestin yang merdeka dan berdaulat berdasarkan sempadan pra-1967, dengan Baitulmaqdis sebagai ibu negara serta menyokong hasrat Palestin untuk menjadi Negara Anggota Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB).

3. Pendirian tegas Malaysia ini bukan hanya bermula pada 7 Oktober 2023 tetapi ia bertitik tolak daripada perjuangan Palestin yang telah ditindas oleh rejim Israel sejak 75 tahun yang lalu. Malaysia akan meneruskan usaha bersuara lantang dan tegas dalam menyuarakan enam tuntutan utama iaitu:

- i. Gencatan senjata serta-merta dan bantuan kemanusiaan segera;
- ii. Menghentikan aktiviti penempatan oleh Israel dan tindakan keganasan penduduk haram (atau dengan izin, *settlers*);
- iii. Menghentikan serta-merta pemindahan orang awam Palestin secara paksa;
- iv. Siasatan ke atas semua pelanggaran undang-undang antarabangsa melalui institusi perundangan antarabangsa;

- v. Menyokong Inisiatif Keamanan Arab dan rundingan Penyelesaian Dua Negara berdasarkan sempadan pra-1967; dan
- vi. Memerangi peningkatan global dalam Islamofobia.

4. Mengenai usaha terkini bagi menyuarakan pandangan negara Malaysia ke atas isu Gaza, saya telah menghadiri Persidangan Peringkat Tinggi bertajuk "*Call for Action: Urgent Humanitarian Response for Gaza*" yang dianjurkan oleh Jordan, Mesir dan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) pada 11 Jun 2024 bagi menggembeleng sokongan masyarakat antarabangsa bagi meningkatkan bantuan kemanusiaan untuk Gaza. Sebanyak 75 perwakilan terdiri daripada Ketua-Ketua Negara/ Kerajaan dan Menteri, Agensi PBB, Pertubuhan-Pertubuhan Antarabangsa dan pihak berkepentingan telah menyertai Persidangan tersebut.

5. Semasa Persidangan tersebut, saya memaklumkan bahawa Malaysia mengalu-alukan Resolusi Majlis Keselamatan PBB 2735 (2024), yang antara lain, menyeru untuk gencatan senjata segera, kekal dan berkesan, menggesa penyaluran bantuan kemanusiaan dengan segera dan tanpa halangan, serta pembinaan semula Gaza. Saya juga telah menekankan agar semua pihak menyokong usaha-usaha ke arah mencapai penyelesaian damai dengan menangani punca utama konflik, iaitu pendudukan haram dan kezaliman Israel; mensabitkan akauntabiliti melalui, dengan izin, '*reparative approach*' ke atas Israel dan memperkasakan usaha-usaha bantuan kemanusiaan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu.

6. Saya juga telah menghadiri Mesyuarat Tergempar Majlis Menteri-Menteri Luar Negeri Kumpulan Lapan Negara Membangun (D-8) bagi Membincangkan Situasi Gaza, di Istanbul, Republik Türkiye, pada 8 Jun 2024. Saya telah menyuarakan pendirian tegas Malaysia terhadap krisis yang sedang berlaku di Palestin. Saya juga menyeru agar Negara-negara Anggota D-8 bersatu dan bekerjasama bagi meyakinkan semua pihak supaya gencatan senjata berkekalan dicapai bagi menghentikan serangan dan kekejaman berterusan oleh rejim Israel ke atas rakyat Palestin.

Tuan Yang di-Pertua,

7. Berkenaan pertemuan pimpinan negara bersama pemimpin Palestin, Malaysia telah bertemu dengan kedua-dua belah pihak iaitu *Palestinian Authority* (PA) dan juga Hamas secara berasingan. Malaysia berpandangan kedua-dua pimpinan harus bersatu dan mencapai perdamaian melalui dialog dan rundingan serta mengenyahkan perbezaan bagi menamatkan persengketaan dan akhirnya mewujudkan perpaduan dalam kalangan rakyat Palestin di Tebing Barat dan juga Gaza.

8. Pertemuan paling terkini adalah antara Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan pemimpin Hamas, Ismail Haniyeh dan Khalid Meshaal semasa lawatan rasmi beliau ke Qatar pada bulan Mei 2024. Semasa pertemuan tersebut, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri menegaskan Malaysia akan terus komited memainkan peranannya di peringkat antarabangsa bagi menghentikan serangan ke atas Rafah, di samping menggerakkan usaha bagi membantu mangsa peperangan Gaza khususnya dalam aspek bantuan kemanusiaan, perubatan dan pendidikan. Yang Amat Berhormat Perdana Menteri juga menghargai kesediaan Hamas membebaskan tahanan khususnya kanak-kanak dan wanita serta menerima pelan damai yang dikemukakan oleh pengantara Mesir, Qatar dan Amerika Syarikat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI PANGLIMA HAJI MOHD SHAFIE BIN HAJI APDAL
[SEMPORNA]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

**DATUK SERI PANGLIMA HAJI MOHD SHAFIE BIN HAJI APDAL
[SEMPORNA] minta PERDANA MENTERI menyatakan:**

- (a) jumlah hasil daripada industri sawit (nilai dan peratusan) yang dijana melalui FELDA di Sabah berbanding hasil keseluruhan di seluruh Malaysia bagi tempoh 5 tahun; dan
- (b) strategi FELDA bagi memberikan impak ekonomi yang lebih menyeluruh dan bermakna, bukan sahaja kepada peneroka, malah kepada komuniti di sekitar Lahad Datu dan Tawau.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YAB DATO' SERI DR. AHMAD ZAHID HAMIDI,
TIMBALAN PERDANA MENTERI DAN MENTERI KEMAJUAN DESA
DAN WILAYAH**

Tuan Yang di-Pertua,

Jumlah nilai hasil yang dijana daripada industri sawit di Sabah adalah RM 544.43 juta bagi tempoh 5 tahun (2019-2023) dengan jumlah kos operasi sebanyak RM 165.73 juta dan pendapatan bersih sebanyak RM 378.69 juta. Daripada jumlah pendapatan bersih ini, nilai yang diperoleh oleh FELDA melalui pendapatan lot FELDA hanyalah sebanyak 24 peratus sahaja iaitu RM 92.61 juta dan selebihnya 76 peratus iaitu RM 286.08 juta merupakan pendapatan peneroka.

Berdasarkan rekod jumlah tan yang dicapai, prestasi industri sawit di Sabah pada tahun 2023 meningkat sebanyak 2.50% berbanding tahun 2022. Walaubagaimanapun, pendapatan bersih tahun 2023 berkurang sebanyak 37%. Antara faktor utama pengurangan pendapatan bersih ini adalah penurunan harga Buah Tandan Segar (BTS) per tan sebanyak 28% (RM778 per tan pada tahun 2023 berbanding RM1,087 per tan pada tahun 2022).

Program pembangunan tanah yang dilaksanakan oleh FELDA di negeri Sabah telah memberi pelbagai manfaat antaranya seperti berikut:

- i. peningkatan taraf sosio-ekonomi dan kualiti hidup di kalangan 1,647 orang peneroka melalui sumber pendapatan yang terjamin dan kemudahan-kemudahan yang disediakan di tanah rancangan;
- ii. peluang pekerjaan kepada penduduk tempatan melalui aktiviti-aktiviti perkilangan, pengangkutan, pembinaan, pemasaran;

SOALAN NO : 27

- iii. penyediaan infrastruktur dan kemudahan awam di kawasan pedalaman (kawasan FELDA) yng menjadi pemangkin kepada pertumbuhan sosio-ekonomi; dan
- iv. membantu menangani masalah keselamatan khususnya dari segi ancaman lanun di kawasan FELDA Sahabat dan penduduk sekitar Lahad Datu.

FELDA sedang mengkaji kaedah yang bersesuaian bagi meningkatkan tahap keberkesanan ekonomi kepada warga peneroka di Sabah serta melibatkan komuniti sekitar Lahad Datu dan Tawau.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN MUHAMMAD FAWWAZ BIN
MOHAMAD JAN [PERMATANG PAUH]
TARIKH : 03 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN MUHAMMAD FAWWAZ BIN MOHAMAD JAN [PERMATANG PAUH] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan :

- (a) senarai projek mega di kawasan Seberang Perai Utara, Tengah dan Selatan; dan
- (b) bagaimana Kerajaan mahu mengimbangi kemajuan antara bahagian Pulau dan Tanah Besar Seberang Perai.

JAWAPAN

YB DR. ZALIHA BINTI MUSTAFA
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(WILAYAH PERSEKUTUAN)

Tuan Yang di-Pertua,

1. Projek mega ditakrifkan sebagai projek yang bernilai RM500 juta dan ke atas sebagaimana yang diputuskan di dalam Mesyuarat Jawatankuasa Perancang Pembangunan Negara Bilangan 1 Tahun 2014.
2. Bagi Negeri Pulau Pinang, Kerajaan telah meluluskan sebanyak 295 program/projek pembangunan di bawah *Rolling Plan* 4 (RP4) Tahun 2024 Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) dengan peruntukan berjumlah RM1.34 bilion atau kos keseluruhan projek bernilai RM15.31 bilion.
3. Daripada jumlah tersebut, terdapat sebanyak 70 projek di Seberang Perai Utara dengan kos bernilai RM7.706 bilion, 38 projek di Seberang Perai Tengah dengan kos bernilai RM2.122 bilion dan 42 projek di Seberang Perai Selatan dengan kos bernilai RM1.133 bilion.
4. Terdapat dua (2) projek mega yang diluluskan bagi pelaksanaan di Seberang Perai Utara dan Tengah iaitu seperti berikut:

Projek Pembangunan Dengan Kos Melebihi RM500 juta

Bil.	Nama Projek	Daerah	Kos Projek (RM)
1	Pembesaran Empangan Mengkuang, Pulau Pinang	Seberang Perai Tengah	1,193.96 juta
2	Menaik Taraf Loji Rawatan Kumbahan Dan Pembinaan Rangkaian Paip Pembetungan Di Mak Mandin, Seberang Perai Utara, Pulau Pinang	Seberang Perai Utara	667.65 juta
Jumlah Kos Projek (RM)			1,861.61 juta

5. Kerajaan sentiasa komited untuk mengimbangi kemajuan pembangunan antara bahagian Pulau dan Tanah Besar dengan mengambil kira perancangan dan permohonan Kerajaan Negeri berdasarkan kemampuan kewangan semasa negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN FONG KUI LUN [BUKIT BINTANG]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN FONG KUI LUN [BUKIT BINTANG] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah strategi jangka panjang Kementerian dalam mengembangkan pelancongan eko di Malaysia, dan apakah usaha-usaha yang dilakukan untuk memastikan pembangunan eko-pelancongan yang lestari dan tidak menjejaskan alam sekitar.

JAWAPAN

YB DATO' SRI TIONG KING SING
MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) sentiasa mendukung visinya iaitu “Malaysia sebagai Destinasi Lestari Kaya Budaya” melalui pelbagai strategi dan pelan tindakan untuk memastikan pembangunan pelancongan berterusan dan mampan seiring dengan Dasar Pelancongan Negara (DPN) 2020-2030. Antara strategi yang dilaksanakan adalah:

- i. membangun dan melaksanakan pengelasan premis penginapan pelancongan hijau atau *Green Hotel* yang bertujuan untuk menggalakkan dan memberi pengiktirafan kepada premis-

premis penginapan pelancongan yang mengamalkan amalan hijau;

- ii. memperkasa Program Pengalaman Homestay Malaysia bagi meningkatkan pendapatan masyarakat luar bandar menerusi pelancongan lestari. Sehingga 30 April 2024, seramai 3,323 pengusaha homestay telah berdaftar dengan MOTAC yang melibatkan 494 buah kampung di seluruh negara dan berjaya menjana pendapatan melebihi RM15.8 juta;
- iii. sehingga tahun 2024, MOTAC telah diperuntukkan sebanyak RM570 juta di bawah Rancangan Malaysia Ke-12 bagi membangun dan menaik taraf kemudahan pelancongan termasuk ekopelancongan bagi meningkatkan lagi kualiti produk dan perkhidmatan pelancongan; dan
- iv. meningkatkan kerjasama di peringkat antarabangsa dengan pertubuhan pelancongan pelbagai hala seperti *UN Tourism* dan *United Nations Development Programme* (UNDP) bagi memanfaatkan program-program pembangunan kepakaran dan bantuan teknikal berkaitan ekopelancongan dan pelancongan lestari.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : KOMANDER NORDIN BIN AHMAD ISMAIL
TLDM (BERSARA) [LUMUT]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

KOMANDER NORDIN BIN AHMAD ISMAIL TLDM (BERSARA) [LUMUT] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan adakah terdapat keperluan untuk memperkasakan peranan PERHEBAT atau diwujudkan institusi latihan baru bagi menampung veteran yang tercicir daripada kursus/latihan selain mewujudkan persaingan sihat bersama PERHEBAT agar hasil yang lebih berkualiti dapat dihasilkan sesuai dengan keadaan sosioekonomi semasa yang makin mencabar.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pertahanan melalui Kertas Putih Pertahanan (KPP) memberi keutamaan dan komitmen terhadap inisiatif pembangunan modal insan dan sosioekonomi kepada bakal pesara dan veteran Angkatan Tentera Malaysia (ATM). Ini termasuklah inisiatif bagi membantu kumpulan sasar ini dengan menyediakan program latihan dan peluang kerjaya kedua setelah tamat perkhidmatan bersama ATM.

Kementerian Pertahanan melalui Perbadanan Hal Ehwal Bekas Angkatan Tentera (PERHEBAT) bertanggungjawab merancang, mengurus dan melaksana Program Latihan Peralihan kepada anggota ATM yang akan bersara dan veteran ATM. Peranan PERHEBAT amat wajar diperkasakan oleh Kerajaan bertepatan dengan aspirasi Kementerian Pertahanan untuk memartabatkan PERHEBAT sebagai “*enabler*” yang menjadi penghubung kepada kerjaya kedua veteran dan bukan sekadar institusi latihan semata-mata. Oleh itu, PERHEBAT akan terus mengambil tanggungjawab moral untuk membangunkan satu ekosistem yang berkesan dalam menyediakan bakal pesara dan veteran dengan segala latihan dan pendedahan yang bersesuaian.

Perkara ini adalah bagi memastikan bakal pesara dan veteran berupaya untuk kembali ke dunia awam dengan pemikiran atau *mindset* yang betul dan kemahiran yang diperlukan. Kedua-dua elemen ini akan membantu melebarkan peluang untuk veteran meneroka kerjaya kedua dengan lebih baik dan bermaruah. Oleh itu, PERHEBAT akan terus bergerak secara lebih radikal, progresif dan inovatif di samping meluaskan kerjasama dan pendekatan baharu bersama pelbagai sektor awam dan swasta. Program-program kolaborasi bersama agensi dan syarikat swasta akan terus diperluaskan dan diberi nilai tambah yang akan melonjak potensi dan keupayaan veteran ATM.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. PUAN ISNARAISSAH MUNIRAH
BINTI MAJILIS@FAKHARUDY
[KOTA BELUD]
TARIKH : 03 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN NO. 31

PUAN ISNARAISSAH MUNIRAH BINTI MAJILIS@FAKHARUDY
[KOTA BELUD] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan :

- (a) daripada 123 projek yang mengalami kelewatan "*take off*" di Sabah, berapa jumlah projek (berserta nilai) yang melibatkan infrastruktur asas seperti air, elektrik, jalan raya dan sekolah; dan
- (b) apakah faktor dan punca kelewatan ini disebabkan isu birokrasi di peringkat Persekutuan atau di peringkat negeri.

JAWAPAN

YB DR. ZALIHA BINTI MUSTAFA
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(WILAYAH PERSEKUTUAN)

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan data terkini sehingga 20 Jun 2024, hanya 112 program / projek pembangunan yang masih mengalami kelewatan "take off" di Sabah. Jumlah program/projek yang melibatkan infrastruktur asas seperti air, elektrik, jalan raya dan sekolah adalah seperti berikut:

Jenis Infrastuktur	Jumlah Program/Projek	Kos Keseluruhan (RM)
Air	1	113,000,000
Elektrik	5	229,568,000
Jalan Raya	3	121,776,170
Sekolah	59	1,302,145,055
Lain-lain	44	2,198,995,635
Jumlah	112	3,965,484,860

Sumber data: Maklumat dijana daripada Sistem MyProjek sehingga 20 Jun 2024

2. Pelbagai faktor dan punca yang menyebabkan kelewatan sesuatu program/projek antaranya pengambilan tanah atau tapak projek yang belum selesai, proses perolehan, perubahan skop kerja dan perubahan kos keseluruhan. Selain daripada itu, lokasi projek, kedudukan geografi bentuk muka bumi yang mengakibatkan masalah logistik juga antara faktor yang menyebabkan kelewatan berlaku.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO AZMAN BIN NASRUDIN
[PADANG SERAI]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATO AZMAN BIN NASRUDIN [PADANG SERAI] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan butiran lanjut mengenai keputusan dan langkah-langkah yang telah atau akan diambil sebagai respons terhadap hasil perjumpaan ASEAN-EU.

JAWAPAN

**YB DATO' SERI UTAMA HAJI MOHAMAD BIN HAJI HASAN
MENTERI LUAR NEGERI
KEMENTERIAN LUAR NEGERI**

Tuan Yang di-Pertua,

Saya mengucapkan terima kasih kepada **Yang Berhormat Padang Serai** atas pertanyaan yang dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua,

2. Semasa Mesyuarat Menteri-Menteri Luar Negeri ASEAN-Kesatuan Eropah Ke-24 dan Forum Menteri Indo-Pasifik Kesatuan Eropah Ke-3 yang telah diadakan di Brussels pada 2 Februari 2024 yang lalu, Menteri-menteri Luar Negeri ASEAN dan Kesatuan Eropah (EU) telah memperakui Kenyataan Bersama AEMM ke-24 sebagai komitmen ASEAN dan EU untuk memperkukuhkan lagi kerjasama sedia ada serta mengenal pasti kerjasama strategik dalam pelbagai bidang baharu yang berkepentingan bersama.

3. Antara kerjasama-kerjasama yang dicadangkan adalah dalam bidang keselamatan maritim, kesalinghubungan digital yang mampan, ekonomi digital, perdagangan dan pelaburan, biodiversiti dan alam sekitar, transisi hijau, teknologi dan keselamatan bukan tradisional. Pihak EU menekankan kesungguhan mereka untuk menyokong usaha-usaha ini melalui, dengan izin, *EU Global Gateway*. Antara lain, Malaysia telah mengetengahkan kepentingan ASEAN dan EU mengukuhkan kerjasama dalam peralihan tenaga dalam bidang kewangan iklim, insentif, teknologi, dan infrastruktur, bagi membantu mempercepatkan usaha peralihan tenaga oleh ASEAN. Di samping itu, Malaysia turut menekankan kepentingan kemampanan industri kelapa sawit dengan mengambil kira aspek keperluan pembangunan sesuatu negara agar ia terus menyumbang kepada pembangunan sosio-ekonomi negara berkenaan.

4. Kementerian Luar Negeri juga telah memaklumkan mengenai hasil-hasil mesyuarat tersebut kepada Kementerian/Agensi berkaitan bagi tindakan susulan sewajarnya. Menerusi Pejabat Perwakilan Tetap Malaysia ke ASEAN di Jakarta, Kementerian ini juga sentiasa berhubung dengan wakil Kesatuan Eropah ke ASEAN di Jakarta menggunakan mekanisme-mekanisme ASEAN yang sedia ada.

Tuan Yang di-Pertua,

5. Selaras dengan komitmen ASEAN dan EU untuk memperkukuhkan lagi hubungan dialog, satu Mesyuarat Jawatankuasa Kerjasama Bersama ASEAN-EU Ke-31 di peringkat Jawatankuasa Perwakilan Tetap Negara-negara Anggota ASEAN di Jakarta bersama Duta EU ke ASEAN di Jakarta telah diadakan pada 8 Mei yang lalu bagi membincangkan perkembangan kerjasama ASEAN-EU dan pelaksanaan Pelan Tindakan ASEAN-EU bagi tempoh 2023-2027 yang berada pada tahap 43%.

6. Antara bidang-bidang kerjasama yang diberi penekanan semasa mesyuarat berkenaan adalah supaya ASEAN dan EU meneruskan usaha menggalak dan mengekalkan keamanan, kestabilan dan keselamatan serantau. Selain daripada itu, kedua-dua belah pihak turut bercadang untuk memperkukuhkan kerjasama dalam bidang Wanita, Keamanan dan Keselamatan (WPS), Belia, Keamanan dan Keselamatan (YPS), serta pembasmian kemiskinan, di samping bidang-bidang kerjasama lain yang digariskan di bawah Pelan Tindakan ASEAN-EU bagi tempoh 2023-2027. Di samping itu, antara lain Malaysia turut mencadangkan kerjasama dalam bidang-bidang ekonomi, perubahan iklim, dan kesalinghubungan.

7. ASEAN dan EU juga menyatakan komitmen untuk meneruskan kerjasama dalam bidang-bidang keutamaan, dengan izin, *ASEAN Outlook on the Indo-Pacific* (AOIP) dan *EU Strategy for Cooperation in the Indo-Pacific* berlandaskan prinsip Kepusatan ASEAN dan menggunakan mekanisme-mekanisme yang diterajui ASEAN. Ini adalah penting agar rantau ini kekal aman, stabil, selamat dan terus makmur demi manfaat rakyat jelatanya dalam menghadapi pelbagai cabaran global semasa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT, MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' VERDON BIN BAHANDA [KUDAT]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATO' VERDON BIN BAHANDA [KUDAT] minta **MENTERI KOMUNIKASI** menyatakan jumlah menara telekomunikasi yang telah dibina melalui projek JENDELA di Parlimen Kudat (Kudat, Pitas, Banggi) bagi memastikan akses komunikasi dan internet kepada penduduk luar bandar.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Setakat 30 April 2024, inisiatif yang telah dijalankan di bawah Pelan Jalinan Digital Negara (JENDELA) di Parlimen Kudat adalah termasuk 23 menara komunikasi baharu yang telah siap dibina daripada 46 yang dirancang. Kesemua 148 buah menara juga telah turut siap dinaik taraf dan sebanyak 4,151 premis daripada 9,171 yang dirancang telah tersedia dengan capaian gentian optik. Kesemua inisiatif ini akan siap secara berperingkat pada suku keempat tahun 2025. Pecahan bagi DUN Banggi, Bengkoka, Pitas dan Tanjong Kapor adalah seperti berikut:

Negeri/ Parlimen/DUN	Menara Baharu		Naiktaraf Stesen Pemancar		Premis Tersedia Gentian Optik		Jalur Lebar Satelit
	Perancangan	Siap	Perancangan	Siap	Perancangan	Siap	Siap
Sabah	651	294	4,531	4,519	303,569	211,197	138
Kudat	46	23	148	148	9,171	4,151	16
Banggi	9	0	17	17	1,400	0	2
Bengkoka	17	13	26	26	1,681	186	7
Pitas	10	3	38	38	1,928	359	4
Tanjong Kapor	10	7	67	67	4,162	3606	3

MCMC akan sentiasa memantau dan memastikan segala inisiatif di bawah Pelan JENDELA akan terus digiatkan bagi memastikan impak pelaksanaannya dapat diterima cepat oleh rakyat. Kerjasama daripada semua pihak berkepentingan, terutamanya daripada Pihak Berkuasa Tempatan (PBT), Jabatan Tanah dan Ukur (JTU), Jabatan Kerja Raya (JKR), serta Sabah Electricity Sdn Bhd (SESB) amatlah diperlukan bagi memastikan setiap inisiatif yang dirancang dapat dilaksanakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN HAJI MOHD SYAHIR
BIN CHE SULAIMAN [BACHOK]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN HAJI MOHD SYAHIR BIN CHE SULAIMAN [BACHOK] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan langkah Kerajaan dalam memastikan tiada kenaikan harga barang yang membebankan rakyat berikutan keputusan Kerajaan untuk melaksanakan penyasaran subsidi ke atas bahan api.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup (KPDN) telah melaksanakan pelbagai usaha untuk memperkuat ekosistem perdagangan dalam negeri, mendayaupayakan pengguna dan sentiasa bersiap siaga untuk memberikan perkhidmatan yang terbaik dan melindungi kepentingan rakyat.

Untuk makluman, ekoran langkah pelaksanaan penyasaran subsidi ke atas bahan api diesel baru-baru ini, Kerajaan melalui KPDN telah mengambil langkah-langkah khusus bagi membendung aktiviti mencatut atau mengambil kesempatan mengaut keuntungan secara tidak munasabah dengan menggunakan penyasaran subsidi sebagai alasan. Antara langkah yang telah diambil KPDN termasuklah melaksanakan OPS KESAN 2.0 bermula 8 Jun 2024 bagi membendung aktiviti menaikkan harga barangan atau perkhidmatan ekoran penyasaran subsidi. Penguatkuasaan OPS KESAN 2.0 ini bertujuan untuk memastikan mana-mana pihak tidak mengambil kesempatan menaikkan caj perkhidmatan atau harga barangan dengan sewenang-wenangnya ekoran perubahan harga diesel kepada kadar RM3.35 seliter berbanding harga RM2.15 seliter sebelum ini.

Untuk makluman, KPDN telah melaksanakan pemeriksaan dan pemantauan secara proaktif di bawah OPS KESAN 2.0 Fasa 1 mulai 2 Mei 2024 bagi memastikan maklumat awal penawaran perkhidmatan atau pembekalan barangan oleh peniaga yang terlibat di bawah penyasaran semula subsidi diesel tersebut dapat dikenal pasti. Di bawah OPS ini, sehingga 17 Jun 2024 sebanyak 1,391 jenis perkhidmatan dan barangan telah diperiksa di seluruh Semenanjung Malaysia. Kesemua perniagaan yang terbabit dengan pemeriksaan ini telah diminta untuk mengemukakan perincian maklumat-maklumat dan caj-caj yang dikenakan oleh mereka.

KPDN juga sedang melaksanakan pemeriksaan dan pemantauan ke premis-premis yang dikenal pasti bagi Fasa 2 di bawah OPS KESAN 2.0 ini. Fasa 2 memfokuskan usaha bagi mengesan sama ada berlaku

sebarang aktiviti peningkatan caj atau harga barangan yang tidak selaras dengan Mekanisme Untuk Menentukan Keuntungan Tinggi Yang Tidak Munasabah di bawah Akta Kawalan Harga dan Anti Pencatutan 2011. KPDN akan mengambil tindakan tegas terhadap mana-mana pihak yang didapati cuba mengambil kesempatan mencatut di bawah Akta Kawalan Harga dan Antipencatutan 2011.

Di samping itu, KPDN turut memanggil syarikat-syarikat yang telah mengumumkan kenaikan harga untuk memberikan justifikasi kewajaran tindakan mereka dan diminta untuk memberikan perincian maklumat termasuk dokumen berkaitan penawaran perkhidmatan atau penjualan barangan bagi tujuan penyediaan analisis pencatutan.

Akhir sekali, Kerajaan akan meningkatkan penguatkuasaan dalam aspek mengekang gejala anti persaingan dalam pasaran termasuk elemen kartel bagi memastikan kepentingan pengguna terus dilindungi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN KESAVAN A/L SUBRAMANIAM
(SUNGAI SIPUT)**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB TUAN KESAVAN A/L SUBRAMANIAM [SUNGAI SIPUT] minta MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI menyatakan apakah Malaysia akan menggubal satu undang-undang khusus berkaitan kecerdasan buatan (AI) bagi memastikan teknologi tersebut tidak digunakan untuk tujuan jenayah atau apa sahaja yang menyalahi undang-undang negara memandangkan jenayah siber dijangka akan terus meningkat melalui penggunaan AI.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Aspek perundangan adalah salah satu mekanisma yang boleh digunakan untuk mengawal selia teknologi AI agar ia tidak disalahguna bagi tujuan jenayah atau apa sahaja yang menyalahi undang-undang dalam negara.
2. Penggunaan kaedah perundangan ini dikategorikan sebagai *hard approach*. Pilihan kedua untuk kawal selia AI ialah *soft approach* yang melibatkan penggunaan standard dan kod etika. Pemilihan kaedah kawal selia yang bersesuaian bergantung kepada ekosistem AI sesebuah negara.
3. Pembangunan AI di dalam negara masih boleh dikategorikan sebagai baharu. Kebergantungan kepada kaedah *hard approach* untuk tujuan kawal selia akan merencat proses inovasi teknologi AI dalam negara dan juga boleh menjadi halangan kepada perkembangan syarikat-syarikat pemula dalam negara.
4. Bagi menggalakkan perkembangan pembangunan teknologi AI dalam negara, MOSTI telah menghasilkan dokumen garis panduan tadbir urus dan etika AI (*AI Governance and Ethics* (AIGE)). Dokumen ini menerangkan penggunaan tujuh (7) prinsip AI yang bertanggungjawab kepada tiga (3) golongan sasaran iaitu orang awam, penggubal dasar/polisi, dan penyedia teknologi.
5. Buat masa kini, pemantauan dan kawal selia ke atas teknologi digital seperti AI ini masih berada di bawah akta dan perundangan sedia ada seperti Akta Komunikasi dan Multimedia, Akta Perlindungan Data Peribadi dan lain-lain.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN AHMAD TARMIZI BIN SULAIMAN
[SIK]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB TUAN AHMAD TARMIZI BIN SULAIMAN (SIK) minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perkembangan terkini libat urus Jawatankuasa Khas Mengkaji Kompetensi Dewan Undangan Negeri (DUN) untuk menggubal undang-undang Islam bersama Majlis Agama Islam Negeri-negeri dan negeri yang telah terlibat usaha giat ini.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATO' SETIA DR. HAJI MOHD NA'IM
BIN HAJI MOKHTAR
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan sentiasa berusaha dan mengambil langkah-langkah yang proaktif dalam usaha memartabatkan undang-undang Islam menurut kerangka yang telah ditetapkan oleh Perlembagaan Persekutuan. Sehubungan itu, Jawatankuasa Khas Mengkaji Kompetensi Dewan Undangan Negeri (DUN) Untuk Menggubal Undang-undang Islam ("Jawatankuasa Khas") ditubuhkan bagi membuat kajian yang mendalam dan kritikal tentang isu kompetensi Dewan Undangan Negeri untuk

menggubal undang-undang Islam serta bidang kuasa Mahkamah Syariah sebagaimana yang diperuntukkan di bawah butiran 1, Senarai II-Senarai Negeri, Jadual Kesembilan Perlembagaan Persekutuan.

2. Kertas Makluman Gerak Kerja Jawatankuasa Khas ini telah dibentangkan dalam Mesyuarat Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia (MKI) Kali ke-71 pada 15 Februari 2024 dan pre-council Majlis Raja-Raja (MRR) pada 20 Februari 2024.

3. Mesyuarat Jawatankuasa Khas ini diadakan secara berkala dan setakat ini sebanyak dua puluh dua (22) kali mesyuarat telah dilaksanakan. Jawatankuasa Khas ini akan menyediakan laporan hasil kajian dan pandangan terhadap semua isu yang berbangkit dalam tempoh tidak melebihi satu (1) tahun untuk dibentangkan kepada Mesyuarat MKI dan MRR untuk perkenan sebelum dibentangkan dalam Mesyuarat Jemaah Menteri.

4. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, bagi memastikan kajian yang komprehensif dibuat, sesi libat urus dengan pihak-pihak berkepentingan dibuat dari semasa ke semasa. Setakat ini antara sesi libat urus yang telah dibuat melibatkan Jawatankuasa Muzakarah MKI, Mufti Negeri, Majlis Agama Islam Selangor, Pejabat Mufti Wilayah Persekutuan, Jabatan Mufti Negeri Sembilan, Jabatan Kehakiman Negeri Sarawak dan pakar perundangan dan perlembagaan. Sesi libat urus bersama individu, institusi atau agensi lain juga akan dilaksanakan sekiranya terdapat keperluan dari semasa ke semasa.

5. Pendekatan sedemikian secara tidak langsung dapat membantu Jawatankuasa Khas untuk melihat semua aspek yang berkaitan secara holistik sama ada daripada aspek Perlembagaan Persekutuan, perundangan sivil dan Syariah termasuklah Hukum Syarak bagi memastikan satu laporan kajian yang komprehensif dapat dihasilkan.

Sekian, terima kasih.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2024

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' SERI HISHAMMUDDIN BIN
TUN HUSSEIN [SEMBRONG]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATO' SERI HISHAMMUDDIN BIN TUN HUSSEIN [SEMBRONG]
minta **MENTERI DIGITAL** menyatakan berdasarkan Cisco AI Readiness
Index yang menunjukkan 17% organisasi global bersedia dengan
infrastruktur IT bagi Kecerdasan Buatan AI:

- a. Sejauh manakah **tahap kesediaan Kerajaan menyokong penerapan AI** dalam konteks **infrastruktur digital**; dan
- b. Sejauh mana **penerimaan (*adoption*) dan integrasi AI** telah diterapkan di Malaysia.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Secara umumnya, strategi perancangan, penerimaan dan integrasi kecerdasan buatan (AI) oleh Kerajaan adalah sepertimana yang digariskan di bawah Dasar Revolusi Perindustrian Keempat (4IR) Negara yang mana antara komponen utamanya adalah membangunkan infrastruktur penting yang menyokong 4IR bagi membolehkan penggunaan teknologi 4IR yang lebih meluas, terutamanya teknologi AI.
2. Kerajaan pada masa yang sama akan terus meneliti perkembangan dan sokongan yang diperlukan bagi memastikan penerapan AI yang berkesan, terutamanya pelaburan dalam sektor AI, di mana syarikat seperti Google, Microsoft dan Amazon Web Services (AWS) sedang meningkatkan pelaburan mereka di Malaysia.
3. Antara inisiatif Kerajaan dalam menyediakan infrastruktur digital adalah melalui program JENDELA oleh Kementerian Komunikasi yang membolehkan teknologi AI dinikmati oleh setiap peringkat masyarakat dan perniagaan. Sehingga suku tahun pertama 2024, sebanyak 8.54 juta premis telah tersedia dengan capaian gentian optik di seluruh negara dan 80.5 peratus liputan 5G di kawasan berpenduduk.
4. Selain itu, Kerajaan dalam menyediakan infrastruktur AI bertaraf dunia, turut menyediakan inisiatif **KL20 Graphics Processor Unit (GPU) Scheme** di bawah program KL20 kepada syarikat pemula di Malaysia. Sehingga Mac 2024, terdapat lebih daripada lima (5) pusat data berskala hiper yang dilengkapi dengan kapasiti tenaga tinggi untuk menyokong pemasangan dan pengoperasian GPU.
5. Satu kajian bagi menilai tahap penerimgunaan (*adoption*) dan integrasi AI di peringkat sektor awam telah dilaksanakan pada tahun 2023 oleh Jabatan Digital Negara (JDN) dengan kerjasama Malaysia Digital Economy Corporation (MDEC) dan Universiti Putra Malaysia (UPM). Kajian bertajuk “Tahap Ketersediaan dan Penerimgunaan Teknologi Baharu Muncul (*Emerging Technologies – ET*) di Sektor Awam” telah

mendapati bahawa:

- (i) Tahap ketersediaan agensi Kerajaan terhadap Teknologi Baru Muncul secara keseluruhan adalah di peringkat pertengahan (*moderate*);
- (ii) Tahap penerimgunaan agensi terhadap ET secara keseluruhan adalah 55% iaitu di peringkat "*learner*";
- (iii) Sebanyak 55 peratus agensi bersedia untuk menerima guna teknologi AI di agensi masing-masing; dan
- (iv) Sebanyak 38 peratus agensi telah mengguna pakai teknologi AI di agensi masing-masing.

Sekian, terima kasih.

**JADUAL SEMAKAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS (2024)**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK DR. HAJI AHMAD MARZUK BIN
SHAARY [PENGKALAN CHEPA]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATUK DR. HAJI AHMAD MARZUK BIN SHAARY [PENGKALAN CHEPA] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah langkah yang sedang dilaksanakan Kementerian dalam menarik pelancong dari Thailand ke Malaysia kerana dikhuatiri hanya rakyat Malaysia sahaja yang melancong ke Thailand sedangkan matawang mereka jauh lebih tinggi berbanding dengan Ringgit Malaysia.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI TIONG KING SING
MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) melalui agensinya Tourism Malaysia sentiasa pro-aktif dalam mempromosikan kepelbagaian destinasi dan produk menarik di Malaysia, dan tidak terkecuali negeri Kelantan dan Perlis yang merupakan antara laluan kemasukan terpenting khususnya dari Rantau Panjang, Pengkalan Kubor, Padang Besar dan Bukit Kayu Hitam bagi kemasukan pelancong dari Thailand.

2. MOTAC telah bekerjasama dengan pihak-pihak yang berkaitan seperti Kerajaan Negeri melalui Exco Pelancongan, Kebudayaan, Kesenian dan Warisan Negeri Kelantan dan Perlis, Pusat Penerangan Pelancongan Negeri di wilayah utara dan Kelantan serta Majlis Daerah dan agensi-agensi pelancongan bagi mempromosikan pelancongan di negeri yang bersempadan dengan Thailand termasuk Kelantan dan Perlis sama ada di peringkat domestik dan antarabangsa. Antara program yang telah dilaksanakan sehingga separuh pertama tahun 2024 adalah : -

- (i) Bengkel Pembangunan Pakej 'Niche Package Development Workshop' Unlocking The Charms of Kelantan 2024 sempena Tahun Melawat Kelantan 2024 telah diadakan pada 4 hingga 5 Januari 2024 di Kota Bharu;
- (ii) Sambutan Pelancong Sempena Tahun Melawat Kelantan 2024 di Dabong pada 10 Februari 2024; dan
- (iii) Program Hari Media dan Pelancongan Malaysia – Selatan Thailand pada 5 – 6 Mac 2024 di Hotel Yannaty, Hatyai yang disertai oleh kerajaan negeri Perlis.

- (iv) Penyertaan daripada Pusat Penerangan Pelancongan Negeri Kelantan ke ASEAN Festival (A' Fest) 2024 pada 25 – 28 April 2024 bertempat di ASEAN Mall, Pattani.
- (v) Mempromosi acara-acara bagi tahun 2024 di Perlis seperti:
 - a. Pesta Angin Timur Perlis pada 3 hingga 5 Mac 2024 di Perlis
 - b. Festival Rakyat 2024 Sempena Hari Keputeraan DYMM Tuanku Raja Perlis pada 24 Mei – 2 Jun 2024
 - c. Kejohanan Perlis Royal 7S 2024 pada 31 Mei – 2 Jun 2024;
- (vi) Bengkel berkaitan Penetapan Dasar dan Hala Tuju bagi Perkhidmatan Lintas Sempadan Kenderaan Perkhidmatan Awam dan Kenderaan Pelancongan di antara Malaysia dan Thailand pada 4 hingga Jun 2024 di Alor Setar, Kedah

3. Selain itu, Tourism Malaysia selaku agensi yang mempromosikan serata Malaysia, giat mengadakan pelbagai aktiviti-aktiviti promosi bagi menggalakkan pelancong asing mahupun domestik untuk mengunjungi negeri Kelantan dan Perlis dalam jangka pendek dan juga dalam jangka panjang. Ini termasuk:

- i) Promosi melalui pakej-pakej pelancongan khususnya bagi segmen ekopelancongan dan warisan yang dimuatkan di dalam risalah Pakej Cuti-Cuti Cikgu dan Durian Tourism;
- ii) Program kerjasama promosi yang melibatkan Kerajaan Negeri Kelantan melalui Exco Pelancongan Negeri Kelantan, Pusat Penerangan Pelancongan Negeri Kelantan, Majlis Perbandaran Kota Bharu Bandaraya Islam (MPKB-BRI), syarikat-syarikat penerbangan yang menyediakan perkhidmatan penerbangan ke Kota Bharu (Pengkalan Chepa) dan agensi-agensi pelancongan bagi menjayakan promosi pelancongan ibadah dan mesra muslim (*Muslim Friendly Tourism*);
- iii) Pihak Tourism Malaysia juga membuat hebahan dan promosi untuk program/acara yang dianjurkan/disertai melalui platform sosial media seperti Instagram, Facebook dan laman web Tourism Malaysia.

4. Kementerian ini melalui Pejabat Tourism Malaysia Luar Negara di Bangkok, Thailand juga telah merancang untuk menarik lebih ramai ketibaan pelancong dari negara jiran melalui:

- i) Program *East Coast Tourism Seminar and Exhibition* bagi mempromosikan negeri Kelantan dan Terengganu pada 10 – 14 Jun 2024. Program ini akan disertai 6 wakil media dan 10 agen pelancongan dari negara Thailand;
- ii) Tourism Malaysia Bangkok juga akan mempromosikan kempen '*Self-drive Tourism*' melalui Fam Trip Self-Drive Tourism Siri 1 yang melibatkan laluan Sadao – Kedah – Penang – Perak – Kedah – Sadao yang dijadualkan pada akhir bulan Jun 2024;
- iii) Fam Trip Self-Drive Tourism Siri 2 yang akan melibatkan laluan Sungai Kolok – Kelantan – Terengganu – Sungai Kolok pada Julai 2024;
- iv) Program *Wheel Tour* bersama kumpulan motosikal/kereta dari Thailand melibatkan laluan Thailand – Kelantan – Terengganu – Pahang – Negeri Sembilan – Perlis – Thailand pada bulan September 2024; dan
- v) Kerjasama antara Ah Lin Tour dari Hat Yai akan menghantar 180 orang pelajar dari Silpakorn University Bangkok untuk membuat lawatan sambil belajar ke Pulau Pinang dan Perlis pada 1 hingga 4 Julai 2024.

5. Kementerian senantiasa memastikan pelbagai aktiviti dirancang dan dilaksanakan khususnya di negeri Kelantan dan Perlis bagi mencapai sasaran ketibaan seramai 27.3 juta pelancong ke Malaysia pada tahun 2024.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DR. MOHAMMED TAUFIQ BIN JOHARI
[SUNGAI PETANI]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DR. MOHAMMED TAUFIQ BIN JOHARI [SUNGAI PETANI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan kesediaan Kerajaan membentang Rang Undang-Undang Pendanaan Politik yang komprehensif bagi mengawal selia pendanaan politik termasuk menguatkuasakan had perbelanjaan pilihan raya yang realistik untuk calon dan parti, menyiarkan akaun yang telah diaudit serta dedahkan penderma-penderma besar yang melebihi sejumlah wang dan lain-lain.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pendanaan awam merupakan satu sistem di mana sejumlah wang diperuntukkan oleh Kerajaan untuk diagihkan kepada parti-parti politik mengikut formula yang ditetapkan. Ia telah menjadi amalan di beberapa negara maju seperti di Jerman dan United Kingdom. Pelaksanaan kaedah pembiayaan politik di Malaysia masih di peringkat awalan kajian. Lawatan penandaarasan telah diadakan di United Kingdom pada 16 hingga 20 Oktober 2023.
2. Pada ketika ini negara Malaysia masih belum mempunyai Akta berkaitan Pendanaan Politik dan apa-apa kes perundangan berkaitan pendanaan politik buat masa ini masih tertakluk kepada Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia 2009 [Akta 694] dan Akta Pencegahan Pengubahan Wang Haram, Pencegahan Pembiayaan Keganasan dan Hasil Daripada Aktiviti Wang Haram 2001 [Akta 613]. Pada masa kini, tiada had perbelanjaan pendanaan politik ditetapkan di bawah Akta Kesalahan Pilihan Raya 1954 [Akta 5].
3. Mesyuarat dengan Jawatankuasa Pilihan Khas Hak Asasi Manusia, Pilihan Raya dan Reformasi Institusi Parlimen sedang dirancang agar kesinambungan perbincangan berkenaan pendanaan politik dapat memperincikan segala aspek RUU berkenaan termasuk penyiaran penyata akaun yang realistik.
4. Dalam hal ini, sebarang inisiatif ke arah penggubalan RUU Pendanaan Politik harus dilaksanakan dengan sebaik mungkin agar ia mencapai objektif sebenar iaitu bagi mengatasi masalah ketirisan sekaligus dapat memantapkan integriti dan tatakelola yang baik demi kesejahteraan rakyat Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**JADUAL SEMAKAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS (2024)**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN RUSHDAN BIN RUSMI
[PADANG BESAR]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN RUSHDAN BIN RUSMI [PADANG BESAR] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah perancangan promosi dan strategi pemasaran bagi merencanakan pelancongan sempadan sebagai usaha menarik kehadiran pelancong tempatan dan luar negara misalnya industri pelancongan di utara Semenanjung dan Selatan Thailand.

JAWAPAN

YB DATO' SRI TIONG KING SING
MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) melalui agensinya Tourism Malaysia sentiasa pro-aktif dalam mempromosikan kepelbagaian destinasi dan produk menarik di Malaysia, dan tidak terkecuali negeri Perlis dan Kedah yang merupakan antara laluan kemasukan terpenting khususnya dari Padang Besar dan Bukit Kayu Hitam bagi kemasukan pelancong dari Thailand.
2. MOTAC telah bekerjasama dengan pihak-pihak yang berkaitan seperti Kerajaan Negeri melalui Exco Pelancongan Negeri Perlis dan Kedah, Pusat Penerangan Pelancongan Negeri di wilayah utara serta Majlis Daerah dan

agensi-agensi pelancongan bagi mempromosikan pelancongan di negeri wilayah utara yang bersempadan dengan Thailand termasuk Perlis dan Kedah sama ada di peringkat domestik dan antarabangsa. Antara program dan aktiviti promosi yang telah dilaksanakan sehingga separuh pertama tahun 2024 adalah : -

- (i) Program Hari Media dan Pelancongan Malaysia – Selatan Thailand pada 5 – 6 Mac 2024 di Hotel Yannaty, Hatyai yang disertai oleh kerajaan negeri Perlis.
 - (ii) Mempromosi acara-acara bagi tahun 2024 di Perlis seperti:
 - a. Pesta Angin Timur Perlis pada 3 hingga 5 Mac 2024 di Perlis
 - b. Festival Rakyat 2024 Sempena Hari Keputeraan DYMM Tuanku Raja Perlis pada 24 Mei – 2 Jun 2024
 - c. Kejohanan Perlis Royal 7S 2024 pada 31 Mei – 2 Jun 2024;
 - (iii) Bengkel berkaitan Penetapan Dasar dan Hala Tuju bagi Perkhidmatan Lintas Sempadan Kenderaan Perkhidmatan Awam dan Kenderaan Pelancongan di antara Malaysia dan Thailand pada 4 hingga Jun 2024 di Alor Setar, Kedah
3. Selain itu, Tourism Malaysia selaku agensi yang mempromosikan serata Malaysia, giat mengadakan pelbagai aktiviti-aktiviti promosi bagi menggalakkan pelancong asing mahupun domestik untuk mengunjungi negeri Perlis dalam jangka pendek dan juga dalam jangka panjang. Ini termasuk:
- i) Promosi melalui pakej-pakej pelancongan khususnya bagi segmen ekopelancongan dan warisan yang dimuatkan di dalam risalah Pakej Cuti-Cuti Cikgu dan Durian Tourism;
 - ii) Pihak Tourism Malaysia juga membuat hebahan dan promosi untuk program/acara yang dianjurkan/disertai melalui platform sosial media seperti Instagram, Facebook dan laman web Tourism Malaysia.
4. Kementerian ini melalui Pejabat Tourism Malaysia Luar Negara di Bangkok, Thailand juga telah merancang untuk menarik lebih ramai ketibaan pelancong dari negara jiran melalui:

- i) Mempromosikan kempen '*Self-drive Tourism*' melalui Fam Trip Self-Drive Tourism Siri 1 yang melibatkan laluan Sadao – Kedah – Penang – Perak – Kedah – Sadao yang dijadualkan pada akhir bulan Jun 2024;
 - ii) Program *Wheel Tour* bersama kumpulan motosikal/kereta dari Thailand melibatkan laluan Thailand – Kelantan – Terengganu – Pahang – Negeri Sembilan – Perlis – Thailand pada bulan September 2024; dan
 - iii) Kerjasama antara Ah Lin Tour dari Hat Yai akan menghantar 180 orang pelajar dari Silpakorn University Bangkok untuk membuat lawatan sambil belajar ke Pulau Pinang dan Perlis pada 1 hingga 4 Julai 2024.
5. Kementerian senantiasa memastikan pelbagai aktiviti dirancang dan dilaksanakan khususnya di negeri Perlis dan negeri di wilayah utara yang lain bagi mencapai sasaran ketibaan seramai 27.3 juta pelancong ke Malaysia pada tahun 2024.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK WETROM BIN BAHANDA
[KOTA MARUDU]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATUK WETROM BIN BAHANDA [KOTA MARUDU] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah pihak Kementerian mempunyai perancangan membina pejabat dan bangunan sendiri bagi Jabatan Pengangkutan Jalan Daerah Kota Marudu bagi memudahkan urusan berkaitan jabatan memandangkan pejabat yang ada sekarang disewa dengan adanya pejabat dan bangunan sendiri, penguatkuasaan dapat dijalankan dengan lebih berkesan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Pejabat Jabatan Pengangkutan Jalan Malaysia (JPJ) sedia ada di Daerah Kota Marudu telah beroperasi sejak 2 Januari 2019 dan JPJ tiada perancangan membina pejabat dan bangunan baharu pada tahun 2024 dan 2025.
2. Di samping itu, selaras dengan Pelan Strategik Pendigitalan JPJ 2021-2025, pelbagai perkhidmatan telah mula ditawarkan secara pendigitalan sepenuhnya bagi meningkatkan penyampaian perkhidmatan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK WIRA HAJAH MAS ERMIEYATI
BINTI HAJI SAMSUDIN
[MASJID TANAH]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

**DATUK WIRA HAJAH MAS ERMIEYATI BINTI HAJI SAMSUDIN
[MASJID TANAH]** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah akan diwujudkan *oversight committee* yang dirangka untuk memastikan ketelusan dan akauntabiliti pembidaan, pelaksanaan, dan pemantauan projek mega di Malaysia, termasuklah akses maklumat kepada orang awam dan penglibatan pihak berkepentingan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Sistem MyProjek merupakan inisiatif Unit Penyelarasan Pelaksanaan (ICU) JPM di bawah Pelan Antirasuah Nasional (NACP) 2019-2023 dalam membangunkan satu sistem yang mengautomasikan proses permohonan, pemantauan, notis perubahan, penilaian outcome dan laporan projek di dalam satu sistem. Sistem ini adalah kesinambungan daripada Sistem Pemantauan Projek II (SPP II) dan telah ditambah baik bagi memperkasakan lagi sistem ini.
2. Penambahbaikan yang dilaksanakan membolehkan Sistem MyProjek menjadi platform kepada *end to end monitoring and evaluation* dalam perancangan, pelaksanaan dan penilaian program/projek pembangunan negara. Dengan adanya sistem MyProjek ini, ia mampu meningkatkan tadbir urus pengurusan, pemantauan dan penilaian projek awam yang lebih efektif, cekap dan telus.
3. Proses kerja yang bersepadu dan menyeluruh bermula dari proses permohonan projek sehingga ke penyediaan laporan berkaitan projek yang boleh dimuat turun dan disediakan di pautan <https://myprojek.icu.gov.my>.
4. Berikutan keberhasilan sistem ini, Strategi Pembanterasan Rasuah Nasional (NACS) 2024-2028 tidak mewujudkan sebarang inisiatif untuk perkara yang sama namun pelaksanaan pemantauan dan penilaian projek tersebut akan dipantau melalui NACP.
5. Bagi maksud sama ada akan diwujudkan *oversight committee* yang memantau projek-projek mega ini, ia adalah dibawah proses dan prosedur yang ditentukan oleh ICU JPM dan SPRM tidak mempunyai sebarang pemakluman mengenai perkara tersebut.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. DATUK JONATHAN BIN YASIN
[RANAU]
TARIKH : 03 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATUK JONATHAN BIN YASIN [RANAU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan peruntukan RM12.9 Billion yang dikatakan telah diberikan pada Sabah pada tahun 2023 bolehkah diberikan perincian bayaran-bayaran peruntukan itu dan berapa yang telah dibelanjakan dari peruntukan tersebut untuk disalur terus kepada Kerajaan Negeri Sabah pada tahun 2023.

JAWAPAN

YB DR. ZALIHA BINTI MUSTAFA
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(WILAYAH PERSEKUTUAN)

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi tahun 2023, pecahan perbelanjaan adalah sebanyak RM14 bilion iaitu merangkumi RM1.4 bilion Pemberian Kerajaan Persekutuan Kepada Kerajaan Negeri Sabah, manakala selebihnya adalah Perbelanjaan Mengurus (OE) Agensi Persekutuan yang berjumlah RM7.6 bilion dan Perbelanjaan Pembangunan (DE) yang berjumlah RM4.9 bilion. Ringkasan adalah seperti berikut:

Jenis Perbelanjaan	Tahun 2023 (RM)
Pemberian Kerajaan Persekutuan Kepada Kerajaan Negeri Sabah	1,441,813,278
Perbelanjaan Mengurus (OE)	7,636,436,274
Perbelanjaan Pembangunan (DE)	4,931,055,664
Jumlah	14,009,305,216

Sumber data: Maklumat daripada Kementerian Kewangan pada 24 Jun 2024

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' HAJI AHMAD BIN SAAD @ YAHAYA
[POKOK SENA]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB DATO' HAJI AHMAD BIN SAAD @ YAHAYA (POKOK SENA) minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status terkini pindaan Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965 (Akta 355) bagi memperluaskan bidang kuasa Enakmen Jenayah Syariah Negeri sekaligus mengukuhkan undang-undang syariah di negeri-negeri.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATO' SETIA DR. HAJI MOHD NA'IM
BIN HAJI MOKHTAR
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan berterima kasih atas sokongan Yang Berhormat terhadap pindaan kepada Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965. Pindaan kepada Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965 ini merupakan tanggungjawab bersama demi terus memperkasakan institusi kehakiman Syariah di Malaysia.
2. Sebagaimana Yang Berhormat sedia maklum, dasar bagi Rang Undang-Undang Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) (Pindaan) yang telah dipersetujui dan diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 26 Ogos 2022 tidak sempat untuk dibentangkan di Parlimen kerana terdapat perubahan Kerajaan selepas PRU-15.
3. Oleh itu, Memorandum Jemaah Menteri berhubung dengan pindaan tersebut perlu dibentangkan semula dalam Mesyuarat Jemaah Menteri untuk mendapatkan persetujuan dasar Kerajaan yang baharu.
4. Bagi maksud tersebut, beberapa sesi libat urus dengan pihak berkepentingan telah dibuat untuk mendapatkan pandangan terhadap pindaan yang dicadangkan dalam Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965 iaitu sesi libat urus bersama Ketua Hakim Syarie Negeri-Negeri, Ketua Pendakwa Syarie Negeri-Negeri dan Ketua Penguatkuasa Agama Negeri-Negeri, Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia dan Majlis Agama Islam Negeri-Negeri bagi memastikan pindaan yang akan dibuat kelak mengambil kira semua aspek termasuklah konsep ta'dib dalam Islam dan selaras dengan prinsip maqasid syariah.

5. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Jawatankuasa Khas Mengkaji Isu Kompetensi Dewan Undangan Negeri (DUN) Untuk Menggubal Undang-Undang Islam juga akan meneliti cadangan pindaan kepada Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965. Laporan hasil kajian oleh Jawatankuasa Khas ini juga akan diambil kira dalam menggubal pindaan kepada Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965.

6. Cadangan pindaan kepada kepada Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965 akan dibentangkan terlebih dahulu dalam Mesyuarat Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia (MKI) dan Majlis Raja-Raja untuk diperkenankan sebelum dibentangkan dalam Mesyuarat Jemaah Menteri untuk persetujuan dasar sebelum dibentangkan di Parlimen.

7. Pindaan kepada Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965 ini akan dibawa ke Parlimen bersama dengan suatu akta baharu iaitu Rang Undang-Undang Mahkamah Syariah (Wilayah-Wilayah Persekutuan) dengan tujuan untuk memperkasa Mahkamah Syariah. Kedua-dua Rang Undang-Undang tersebut akan dibentangkan di Parlimen setelah mendapat persetujuan Jemaah Menteri bagi memastikan hasrat untuk pemeraksanaan Mahkamah Syariah dapat direalisasikan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN MORDI BIMOL [MAS GADING]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN MORDI BIMOL [MAS GADING] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan tentang perkembangan terkini tentang tuntutan pelarasan pencen veteran sebelum 2014 dan bantuan sara hidup kepada veteran tidak berpencen serta implikasi kewangan dan juga perundangan kesan daripada tuntutan tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Seperti semua sedia maklum, Kementerian Pertahanan sedang berhadapan dengan tuntutan kes saman berkaitan pelarasan pencen di Mahkamah oleh sekumpulan Veteran ATM. Hingga kini, kes telah dibawa oleh Kerajaan ke Mahkamah Rayuan untuk diputuskan. Kementerian menyerahkan isu pelarasan pencen Veteran ATM yang menamatkan perkhidmatan sebelum tahun 2013 kepada pihak Peguam Negara dan Mahkamah Rayuan. Sehubungan itu, adalah tidak wajar bagi mana-mana pihak untuk memberi sebarang ulasan memandangkan urusan mahkamah masih berjalan.

Isu pelarasan pencen ini tidak hanya melibatkan Veteran ATM namun turut meliputi bekas kakitangan awam yang menamatkan perkhidmatan sebelum tahun 2013. Sehubungan itu, Kerajaan mahupun Kementerian tidak dapat mengulas dengan tepat mengenai implikasi kewangan yang akan terkesan sehinggalah Mahkamah Rayuan membuat keputusan kelak. Kementerian ini yakin bahawa Kerajaan telah membuat penilaian dari pelbagai sudut dan mengambil kira ulasan dan pandangan pelbagai pihak sebelum memformulasikan dasar saraan yang akan diperkenalkan kelak.

Walau bagaimanapun, Kementerian Pertahanan komited dalam memastikan segala inisiatif berkaitan pemberian bantuan kebajikan termasuk Bantuan Sara Hidup (BSH) dan program peningkatan sosioekonomi veteran ATM sama ada berpencen atau tidak berpencen tetap diteruskan seperti biasa tanpa mengambil kira apa jua keputusan mahkamah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE [SANDAKAN]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE [SANDAKAN] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah mekanisme yang disediakan untuk memantau tahap perkhidmatan lapangan terbang serantau seperti Lapangan Terbang Sandakan supaya tahap perkhidmatan lapangan terbang itu dapat memenuhi jangkaan orang ramai.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Kementerian Pengangkutan (MOT) melalui Suruhanjaya Penerbangan Malaysia (MAVCOM) telah memperkenalkan Rangka Kerja Kualiti Perkhidmatan (*Quality of Service* – QoS) Lapangan Terbang mulai tahun 2018, bermula di Lapangan Terbang Antarabangsa Kuala Lumpur (KLIA) Terminal 1 dan Terminal 2.
2. Pada masa ini, pelaksanaan QoS telah diperluaskan ke Lapangan Terbang Antarabangsa Kota Kinabalu dan Lapangan Terbang Antarabangsa Langkawi. Pihak MAVCOM juga sedang berusaha untuk memperluaskan pelaksanaan QoS ini ke semua lapangan terbang domestik dan antarabangsa secara berfasa.
3. Bermula tahun 2024, MAVCOM akan mula melaksanakan QoS ke atas tiga (3) buah lapangan terbang utama lain iaitu Lapangan Terbang Antarabangsa Kuching, Lapangan Terbang Antarabangsa Senai dan Lapangan Terbang Miri. Selanjutnya, MAVCOM menjangkakan akan dapat melaksanakan QoS ke atas lima (5) buah lapangan terbang lagi iaitu Lapangan Terbang Antarabangsa Pulau Pinang, Lapangan Terbang Sultan Abdul Aziz Shah (LTSAAS) Subang, Lapangan Terbang Sultan Ismail Petra Kota Bharu, Lapangan Terbang Sibu dan Lapangan Terbang Bintulu pada suku ke-4 tahun 2024.
4. Bagi maksud pelaksanaan QoS di Lapangan Terbang Sandakan, MAVCOM menyasarkan pelaksanaannya menjelang akhir tahun 2026 dan pelaksanaan sepenuhnya di semua lapangan terbang di Malaysia pada tahun 2027.
5. Mekanisme penilaian QoS ini secara umumnya meliputi empat (4) kategori utama seperti berikut:
 - i. kesselesaian dan kemudahan penumpang;
 - ii. kelengkapan pengendali dan kemudahan kakitangan;
 - iii. masa penggiliran, dan

iv. aliran penumpang dan bagasi.

6. Pelaksanaan QoS ini dilaksanakan melalui tiga kaedah iaitu tinjauan serta temubual secara terus dengan penumpang, pemeriksaan bebas secara berkala, dan penilaian prestasi berdasarkan laporan dan data daripada operator lapangan terbang. Hasil penilaian prestasi lapangan-lapangan terbang tersebut turut diterbitkan di laman sesawang MAVCOM untuk semakan dan makluman orang ramai.

7. Selain daripada mekanisme QoS, MAVCOM mempunyai portal yang khusus untuk meneliti aduan-aduan yang berkenaan lapangan terbang dan syarikat penerbangan. Sebarang aduan berkenaan perkhidmatan kurang memuaskan yang melibatkan lapangan terbang dan syarikat penerbangan boleh dibuat melalui laman sesawang <https://www.flysmart.my/>.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DR. MOHAMMED TAUFIQ BIN JOHARI
[SUNGAI PETANI]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DR. MOHAMMED TAUFIQ BIN JOHARI [SUNGAI PETANI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan usaha Kerajaan dalam pelaksanaan reformasi pilihan raya dengan memantau :

- (a) lantikan Pengerusi dan ahli-ahli Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) melalui proses dan prosedur Parlimen untuk memastikan SPR bebas dan adil; dan
- (b) meminda Akta Kesalahan Pilihan Raya yang digunakan melebihi 20 tahun tanpa sebarang pindaan dan memberi kuasa penguatkuasaan kepada SPR.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan kepada peruntukan Fasal (1) Perkara 114 Perlembagaan Persekutuan, urusan pelantikan anggota-anggota SPR yang terdiri daripada Pengerusi, Timbalan Pengerusi dan 5 orang ahli lain adalah jelas suatu prerogatif di bawah Perlembagaan Persekutuan diberikan kepada Yang di-Pertuan Agong setelah berunding dengan Majlis Raja-Raja.
2. SPR sedang menilai dan mengkaji Akta Pilihan Raya 1954 (Akta 5) bagi memastikan perundangan berkenaan dapat ditambah baik. Namun demikian, semua pihak yang terlibat khususnya parti politik diminta untuk mematuhi undang-undang yang sedang berkuat kuasa bagi memastikan penjalanan pilihan raya dilaksanakan dengan teratur.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' HAJI SHAMSHULKAHAR BIN MOHD
DELI [JEMPOL]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATO' HAJI SHAMSHULKAHAR BIN MOHD DELI [JEMPOL] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan berapa jumlah jualan dan bilangan program "Jualan Rahmah" yang telah dilaksanakan di seluruh negara setakat ini, dan apakah kriteria pemilihan sesuatu kawasan jualan tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman, Program Jualan RAHMAH MADANI (PJR) di bawah Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup (KPDN) dilaksanakan bagi membantu meringankan kos sara hidup rakyat dengan menawarkan barangan keperluan harian sama ada makanan atau bukan makanan pada harga 10% hingga 30% lebih rendah berbanding harga pasaran semasa setempat.

Sehingga 31 Mei 2024, PJR telah dilaksanakan di 4,008 lokasi di seluruh negara meliputi sejumlah 222 kawasan Parlimen yang mana telah dimanfaatkan oleh lebih kurang seramai 3.2 juta pengunjung. Nilai jualan adalah sebanyak RM121,397,277.49 melibatkan 2,494 lokasi PJR dengan tuntutan subsidi telah selesai bernilai RM9,313,544.26. Manakala sebanyak 1,514 lokasi PJR yang telah dilaksanakan sedang dan dalam proses untuk mengemukakan tuntutan subsidi.

Dari segi pecahan mengikut model pelaksanaan pula, sebanyak 1,655 PJR dilaksanakan di dalam premis perniagaan, sebanyak 310 PJR dilaksanakan di luar premis / premium dan bakinya sebanyak 2,043 PJR dilaksanakan secara bergerak.

Untuk makluman, keutamaan pemilihan lokasi PJR adalah turut mengambil kira kawasan tumpuan B40, serta dilaksanakan di setiap 222 kawasan Parlimen yang juga meliputi 600 kawasan Dewan Undangan Negeri seluruh negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN EDWIN ANAK BANTA [SELANGAU]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN EDWIN ANAK BANTA [SELANGAU] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan langkah-langkah untuk menangani kenaikan harga tambang kapal terbang pada musim perayaan dan apakah perancangan yang dirangka membantu mengurangkan beban kewangan penduduk Sabah dan Sarawak yang bekerja di Semenanjung yang menggunakan perkhidmatan kapal terbang.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sebagai sebuah Kerajaan yang berteraskan Malaysia Madani, Kementerian Pengangkutan (MOT) memandang serius akan keluhan dan rungutan rakyat mengenai harga tambang tiket penerbangan yang tinggi serta di luar kemampuan terutamanya semasa musim perayaan.
2. Untuk makluman Yang Berhormat, penetapan harga tambang penerbangan domestik oleh syarikat-syarikat penerbangan negara adalah berdasarkan kepada rasionalisasi sektor perkhidmatan udara domestik pada tahun 2006. Dalam hal ini, Jemaah Menteri telah memutuskan bahawa syarikat-syarikat penerbangan negara yang menyediakan perkhidmatan udara domestik diberikan kebebasan dalam menentukan liputan rangkaian (*network coverage*), kekerapan penerbangan dan kadar tambang yang ingin ditawarkan berdasarkan permintaan pasaran.
3. Untuk makluman Yang Berhormat juga, harga tambang penerbangan ditentukan oleh kuasa permintaan dan penawaran. Secara amnya, harga tiket akan meningkat pada musim cuti dan perayaan disebabkan permintaan yang tinggi untuk tempoh perjalanan yang sama. Untuk tempoh puncak ini, permintaan adalah melebihi kapasiti yang boleh disediakan oleh syarikat-syarikat penerbangan.
4. Bagi mendapatkan harga tiket yang murah semasa musim perayaan, pengguna adalah digalakkan untuk membeli tiket penerbangan seawal mungkin. Kebiasaannya, syarikat penerbangan akan mula menjual tiket seawal sembilan bulan sebelum tarikh penerbangan. Apabila harga tiket disemak satu atau dua minggu sebelum tempoh perjalanan, harga tiket kebiasaannya sudah tinggi. Ini adalah kerana harga tiket di bakul yang murah sudah habis dijual dan harga tiket di bakul yang tinggi sahaja yang tinggal.
5. Oleh yang demikian, bagi menangani masalah harga tiket penerbangan yang tinggi semasa musim puncak, MOT telah

mengadakan perbincangan dengan Suruhanjaya Penerbangan Malaysia (MAVCOM) dan syarikat-syarikat penerbangan domestik bagi memastikan harga tiket penerbangan yang ditawarkan adalah kompetitif. Hasil perbincangan tersebut, syarikat-syarikat penerbangan telah bersetuju untuk menambah kapasiti penerbangan dari semasa ke semasa bergantung kepada permintaan.

6. Selanjutnya, Kerajaan pada tahun 2023 telah memperkenalkan inisiatif FLYsiswa iaitu bantuan subsidi pembelian tiket penerbangan untuk pelajar universiti awam, politeknik dan kolej komuniti di bawah Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) serta pelajar matrikulasi dan institut pendidikan guru di bawah Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) bagi laluan domestik di antara Semenanjung, Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan bagi mengurangkan beban kewangan mahasiswa yang ingin pulang ke kampung halaman. Pelaksanaan inisiatif ini telah disambung semula mulai 1 Mei 2024 untuk manfaat hampir 50,000 mahasiswa terutamanya dari Sabah dan Sarawak.

7. Inisiatif ini dilaksanakan melalui kaedah pemberian *credit shell* di mana syarikat penerbangan akan mengeluarkan baucar digital bernilai RM300 kepada setiap pelajar yang layak untuk ditebus bagi maksud pembelian tiket penerbangan bagi laluan-laluan domestik antara Semenanjung, Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan.

8. Seterusnya, Jemaah Menteri pada 13 Disember 2023 telah bersetuju dengan cadangan MOT untuk melaksanakan harga maksimum RM599 bagi tiket penerbangan sehala ekonomi dari Semenanjung ke Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan tertakluk kepada kesediaan peruntukan. Tempoh pelaksanaan inisiatif ini adalah pada 3 hari perjalanan sebelum tarikh sambutan perayaan Tahun Baru Cina, Hari Raya Aidilfitri, Pesta Kaamatan, Hari Gawai dan Hari Krismas 2024.

9. Melalui inisiatif ini, harga maksimum tiket penerbangan kelas ekonomi sehala ditetapkan pada harga RM599 tidak termasuk cukai dan fi. Bagi tiket penerbangan kelas ekonomi yang melebihi RM599, Kerajaan akan membayar perbezaan harga antara harga asal tiket penerbangan dan harga maksimum tersebut.

10. Manakala tiket penerbangan yang berharga kurang daripada RM599 bagi laluan-laluan berkenaan akan dijual pada harga asal yang telah ditetapkan oleh syarikat-syarikat penerbangan. Ini tidak melibatkan sebarang subsidi bantuan tiket penerbangan oleh Kerajaan.

11. Selain itu, pihak syarikat penerbangan juga telah melaksanakan inisiatif khas bagi menawarkan tiket penerbangan pada harga yang rendah. Sebagai contoh, AirAsia telah menyediakan tambahan 22,000 tempat duduk pada tambang rendah tetap dari Kuala Lumpur dan Johor Bahru ke tujuh destinasi, iaitu Kota Kinabalu, Sandakan dan Tawau di Sabah yang berharga RM348 sehalu, serta Bintulu, Kuching, Sibu dan Miri di Sarawak berharga RM298 sehalu bermula pada 5 hingga 17 April 2024 sempena sambutan Hari Raya Aidilfitri.

12. Manakala Malaysia Airlines Berhad menawarkan program khas untuk pelajar iaitu MHexplorer di mana para pelajar yang berdaftar dengan program tersebut layak menikmati diskaun sehingga 30% daripada harga tiket penerbangan, di samping manfaat lain seperti elaun bagasi tambahan sebanyak 10kilogram dan tawaran khas untuk ahli keluarga serta rakan-rakan pelajar.

13. Dalam hubungan ini, MOT melalui MAVCOM akan sentiasa meneruskan pemantauan terhadap harga tiket penerbangan bagi semua laluan penerbangan domestik termasuk laluan-laluan di antara Semenanjung Malaysia, Sabah dan Sarawak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN MOHAMAD SHAFIZAN HAJI KEPLI
[BATANG LUPAR]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN MOHAMAD SHAFIZAN HAJI KEPLI [BATANG LUPAR] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan status Kajian Kebolehlaksanaan Projek Trans Borneo Railway dan sejauh manakah komitmen Kerajaan Malaysia dalam merealisasikan pembangunan sistem rel rentas negara bersama Kerajaan Brunei dan Republik Indonesia di Kepulauan Borneo.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kajian Kebolehlaksanaan Projek Trans Borneo Railway kini dalam fasa penilaian akhir. Pelaksanaan kajian ini dijangka bermula pada bulan Ogos 2024 dan mengambil masa selama 12 bulan. Kajian ini dijangka siap pada Ogos 2025.
2. Menerusi hasil kajian ini, Kerajaan dapat menggunakannya bagi menilai kebolehlaksanaan sistem rel rentas negara dengan Brunei dan Republik Indonesia di Kepulauan Borneo. Jaringan tersebut dijangka mampu meningkatkan ketersambungan dan merancakkan aktiviti logistik terutamanya dengan ibu negara Indonesia baharu iaitu Nusantara yang terletak di Kalimantan Timur. Seiring dengan perancangan jaringan keretapi Kalimantan yang direncanakan oleh pemerintah Indonesia masa kini, jaringan kereta api Trans Borneo bakal menjadi pelengkap bagi membolehkan pergerakan barangan dan penumpang ke serata kepulauan Borneo.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2023**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN HAJI MOHD MISBAHUL MUNIR BIN
MASDUKI [PARIT BUNTAR]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN HAJI MOHD MISBAHUL MUNIR BIN MASDUKI [PARIT BUNTAR] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan langkah-langkah Kementerian bagi menambah baik kawasan pelancongan di Kuala Gula Bird Sanctuary, Perak dan Pantai Ban Pecah di Parit Buntar, Perak yang agak terabai dari aspek prasarana.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) sentiasa memberi perhatian akan ketersediaan infrastruktur asas dalam menyokong aktiviti pelancongan di seluruh negara. MOTAC juga sentiasa bekerjasama rapat dengan semua Kerajaan Negeri, termasuklah Kerajaan Negeri Perak dalam memastikan kemudahan lokasi-lokasi pelancongan utama di Malaysia berada dalam keadaan selamat dan selesa untuk kegunaan pelancong tempatan mahupun luar negara.

2. Untuk makluman, MOTAC telah melaksanakan pembaikan bagi projek Menaiktaraf Pantai Ban Pecah, Kuala Kurau dengan kos berjumlah RM250,000.00 di bawah *Rolling Plan* Ketiga Rancangan Malaysia Kesebelas (RP3, RMKe-12) pada tahun 2023. Manakala, untuk projek peningkatan kemudahan pelancongan di Kuala Gula *Bird Sanctuary*, MOTAC mengalu-alukan cadangan oleh Ahli Yang Berhormat dan bersedia untuk mempertimbangkan sebarang permohonan baharu selaras dengan halatuju dan keutamaan Kerajaan Negeri Perak melalui Unit Perancang Ekonomi Negeri (UPEN) Perak bagi membantu menaiktaraf infrastruktur kemudahan pelancongan di Parlimen Parit Buntar khususnya dan di Negeri Perak amnya demi menyokong industri pelancongan tempatan sekaligus menjana ekonomi setempat dengan syarat, aspek penyelenggaraan secara berkala diberi perhatian yang sewajarnya selepas projek dilaksanakan dan diserahkan kepada Agensi Pemilik.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN CHONG CHIENG JEN [STAMPIN]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN CHONG CHIENG JEN [STAMPIN] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan perancangan Kementerian untuk menangani masalah lori melebihi had muatan, sama ada Kementerian berhasrat meminda Akta Pengangkutan Jalan supaya sekiranya sesebuah lori dijumpai melebihi had muatan, konsignor barangan dalam lori berkenaan juga didenda.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pengangkutan (MOT) melalui agensinya Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ) sentiasa melaksanakan kajian dari semasa ke semasa berhubung mekanisme penyelesaian terbaik bagi menangani isu kenderaan berat yang membawa had muatan berlebihan sehingga boleh membahayakan pengguna jalan raya. Antaranya adalah dengan membangunkan sistem "*High Speed - Weigh in Motion*" atau HS-WIM yang kini dalam peringkat akhir pelaksanaan yang dijangka akan selesai pada suku ke-empat tahun 2024. Menerusi penggunaan sistem HS-WIM, aktiviti penguatkuasaan kenderaan berat boleh dilaksanakan secara masa sebenar atau automatik tanpa memerlukan kenderaan tersebut perlu berhenti untuk ditimbang.
2. Penggunaan sistem HS-WIM juga akan dapat mengurangkan kebergantungan kepada jumlah tenaga manusia atau anggota penguatkuasaan yang tinggi. Anggota penguatkuasa akan boleh melaksanakan aktiviti penguatkuasaan di lokasi-lokasi lain yang tidak dipasang sistem HS-WIM tersebut. Sistem HS-WIM ini dijangka dapat memperluaskan capaian, meningkatkan pematuhan dan memperkukuhkan lagi keberkesanan penguatkuasaan ke atas peraturan had muatan kenderaan motor serta menjadi penyelesaian jangka panjang dalam menangani isu had muatan kenderaan berat.
3. Berhubung dengan cadangan Ahli Yang Berhormat untuk mengenakan hukuman denda terhadap kenderaan berat yang melebihi had muatan beserta *consignor* barangan dalam lori berkenaan, Kementerian Pengangkutan terbuka kepada cadangan-cadangan baru yang boleh menyumbang kepada pengurangan masalah lori lebih muatan dengan berkesan.
4. Walau bagaimanapun, perlukan ditekankan bahawa buat masa sekarang pihak yang bertanggungjawab atas kesalahan lebih muatan adalah pemilik dan pemandu yang membenarkan penggunaan kenderaan tersebut di atas jalan. Kesalahan tersebut adalah di bawah di

bawah Kaedah 89, Kaedah-Kaedah Kenderaan Bermotor (Pembinaan dan Penggunaan) 1959, iaitu kesalahan membawa muatan melebihi had muatan yang ditetapkan.

4. Pemilik atau pemandu sesuatu kenderaan berat mempunyai kawalan penuh terhadap berat muatan yang hendak dibawa di atas jalan dengan perlu memastikan bahawa berat muatan tersebut tidak melebihi had maksima yang telah ditetapkan dalam perundangan semasa yang berkuatkuasa.

5. Dalam hubungan ini, MOT melalui JPJ akan terus mengawalselia dan menguatkuasakan undang-undang yang diperuntukkan di bawah Akta Pengangkutan Jalan 1987 [Akta 333], Akta Lembaga Pelesenan Kenderaan Perdagangan 1987 [Akta 334] dan Akta Pengangkutan Awam Darat 2010 [Akta 715] dan tidak akan berkompromi serta akan mengambil tindakan tegas kepada mana-mana pihak yang gagal mematuhi peraturan yang ditetapkan di bawah undang-undang terbabit.

Sekian terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN HASSAN BIN ABDUL KARIM
[PASIR GUDANG]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN HASSAN BIN ABDUL KARIM [PASIR GUDANG] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan apakah visi, misi, wawasan serta pembaharuan yang hendak dilakukan oleh Malaysia sebagai Pengerusi ASEAN bermula pada tahun hadapan 2025.

JAWAPAN

**YB DATO' SERI UTAMA HAJI MOHAMAD BIN HAJI HASAN
MENTERI LUAR NEGERI
KEMENTERIAN LUAR NEGERI**

Tuan Yang di-Pertua,

Saya mengucapkan terima kasih kepada **Yang Berhormat Pasir Gudang** atas pertanyaan yang dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua,

2. 2025 merupakan satu tahun yang penting bagi Malaysia, kerana setelah kali terakhir menggalas tanggungjawab sebagai Pengerusi ASEAN pada tahun 2015, Malaysia sekali lagi akan memainkan peranan sebagai Pengerusi ASEAN pada tahun hadapan. Semestinya ini merupakan peluang yang berharga buat Malaysia untuk meningkatkan profil dan imej negara, di samping memperlihatkan kepimpinan dan keupayaan Malaysia sebagai Pengerusi yang berkaliber.

3. Sebagai Pengerusi ASEAN, Malaysia beraspirasi untuk memacu agenda Komuniti ASEAN demi memastikan kestabilan, keselamatan dan kesejahteraan rantau ini terpelihara. Dalam mengharungi era politik dunia yang semakin bergolak dan ekonomi yang semakin mencabar, kekuatan ASEAN terletak pada usaha kolektif rantau ini dalam mendepani cabaran-cabaran tersebut.

4. Seperti yang sering diperkatakan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri, masa depan ASEAN adalah bergantung kepada pencapaian bersama Negara-negara Anggota ASEAN secara kolektif. Dalam hal ini, Malaysia akan berusaha untuk memimpin ASEAN dengan mempraktiskan nilai-nilai etika, seperti yang ditekankan dalam prinsip Malaysia MADANI, di mana ianya melibatkan pendekatan inklusif yang meraikan kepelbagaian. Selain itu, Malaysia akan terus mengetengahkan kepentingan dan kemuafakatan bersama antara Negara-negara Anggota

dalam usaha membina kepercayaan strategik melalui dialog dan diplomasi yang lebih proaktif.

5. Dari segi ekonomi, Malaysia akan mendorong peningkatan perdagangan dan pelaburan ASEAN ke arah rantau ekonomi yang cergas dan berdaya tahan. Dalam hal ini, tumpuan harus ditujukan untuk membangunkan ekosistem yang berkembang maju dengan memanfaatkan kelebihan perbandingan negara serta meningkatkan transformasi digital bagi menempa masa depan yang terangkum dan mampan.

Tuan Yang di-Pertua,

6. Ingin saya kongsiikan di sini empat (4) bidang keutamaan yang akan diketengahkan sepanjang Kepengerusian ASEAN-Malaysia 2025 ialah;

- (i) ASEAN yang berpaksikan rakyat;
- (ii) Keamanan, kestabilan, keselamatan dan kemakmuran serantau;
- (iii) Integrasi ekonomi serantau; dan
- (iv) Pengukuhan peranan institusi ASEAN.

7. Dalam konteks ini, penekanan yang sewajarnya akan diberikan kepada usaha meningkatkan kesejahteraan rakyat melalui keadilan sosial dan ekonomi untuk kelestarian dan kesejahteraan jangka panjang dalam semua aspek kehidupan. Perkara ini juga selaras dengan hasrat Kerajaan untuk memperkasakan rakyat, serta aspirasi ASEAN dalam membentuk sebuah Komuniti yang berpaksikan rakyat, atau dengan izin, *people-centred Community*. Ini juga adalah selaras dengan prinsip dan aspirasi Malaysia MADANI yang diperkenalkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK WAN SAIFULRUDDIN BIN WAN JAN
[TASEK GELUGOR]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATUK WAN SAIFULRUDDIN BIN WAN JAN [TASEK GELUGOR] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan rancangan Kementerian bagi menambah keluasan dan memperbaiki akses parkir di stesen KTMB Tasek Gelugor dan stesen Butterworth bagi memastikan keselesaan pengguna pengangkutan awam.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pengangkutan (MOT) melalui Perbadanan Aset Keretapi (RAC) sentiasa memandang serius aduan mengenai kesesakan di kawasan parkir dan laluan keluar masuk di Stesen Keretapi Butterworth dan Tasek Gelugor.
2. Sebagai maklum balas terhadap isu yang dibangkitkan mengenai Stesen Keretapi Butterworth, ingin dimaklumkan bahawa tanah kereta api milik RAC adalah terhad kepada kawasan stesen sahaja. Oleh yang demikian, tiada tempat letak kereta disediakan oleh RAC di kawasan stesen kereta api tersebut.

3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, tanah yang berada di hadapan stesen keretapi tersebut adalah milik Malaysian Resources Corporation Berhad (MRCB). Dalam hal ini, pihak MRCB telah dimaklumkan dari semasa ke semasa berhubung isu-isu kesesakan yang berlaku agar ia dapat diselesaikan.

4. Walau bagaimanapun, RAC bersama pihak Keretapi Tanah Melayu Berhad (KTMB) dan pihak-pihak yang terlibat telah mengenalpasti penyelesaian yang boleh dilakukan bagi mengatasi masalah laluan masuk yang kurang kondusif. Cadangan laluan keluar masuk yang baharu telah dapat dikenalpasti dan laluan tersebut sedang diteliti bagi melihat kebolehlaksanaan dan kesesuaian trafik di kawasan tersebut.

5. Bagi maklum balas untuk Stesen Keretapi Tasek Gelugor, RAC turut mengambil maklum bahawa isu kesesakan sering berlaku di tempat letak kenderaan di stesen kereta api tersebut sehinggakan terdapat kenderaan yang diparkir di luar kawasan operator. Walaupun sebanyak 52 petak parkir untuk kereta dan 44 petak parkir untuk motorsikal telah disediakan, namun jumlah ini tidak cukup untuk menampung jumlah kenderaan yang diletakkan di kawasan stesen kereta api itu.

6. Oleh itu, pihak RAC sedang dalam perancangan untuk menambahbaik kemudahan tempat letak kereta dan tempat letak motorsikal berbumbung bagi menampung peningkatan semasa pengguna di stesen-stesen tersebut.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN MOHD NAZRI BIN ABU HASSAN
[MERBOK]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN MOHD NAZRI BIN ABU HASSAN [MERBOK] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan sebanyak RM80 juta telah disediakan bagi memelihara dan memulihara bangunan dan tapak warisan yang berpotensi diiktiraf oleh UNESCO antaranya di Gua Niah, Lembah Bujang, Kedah dan Royal Belum. Apakah projek yang akan dilaksanakan di Lembah Bujang berdasarkan bajet tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) melalui Jabatan Warisan Negara (JWN) dengan kerjasama Kerajaan Negeri Kedah dan Universiti Sains Malaysia (USM) dalam perancangan untuk mengangkat Tapak Arkeologi Lembah Bujang sebagai Tapak Warisan Dunia UNESCO. Namun begitu, tapak ini masih memerlukan kajian lanjut bagi mengenal pasti kriteria yang bersesuaian berasaskan *Outstanding Universal Value* (nilai keunggulan sejagat) seperti yang telah dinyatakan dalam UNESCO *Operational Guidelines*. JWN bersama USM dalam usaha meneruskan penyelidikan bagi memenuhi kriteria ia boleh dipertimbangkan untuk pengiktirafan UNESCO.

2. Berhubung status pelaksanaan inisiatif Belanjawan 2024 bagi UNESCO *Potential Sites* yang berjumlah RM80 juta, pihak Kementerian ini sedang mempertimbangkan beberapa projek di Lembah Bujang iaitu:

- i. Naiktaraf kemudahan parking kenderaan di Tapak Arkeologi Sungai Batu;
- ii. Penyelidikan Lembah Bujang;
- iii. Bukit Choras (Pembinaan Shelter dan lain-lain); dan
- iv. Candi Permatang Pasir, Kuala Muda (Penyelidikan - Pembinaan Shelter)

3. Kementerian ini amat optimis dengan perancangan yang akan dilaksanakan di Tapak Arkeologi Lembah Bujang. Kementerian yakin dapat mempromosikan tapak ini sebagai salah satu produk pelancongan baharu bertaraf dunia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT, MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN TAN HONG PIN [BAKRI]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN TAN HONG PIN [BAKRI] minta **MENTERI KOMUNIKASI** menyatakan apakah usaha dan rancangan Kementerian untuk menaikkan kedudukan dan skor Malaysia dalam Indeks Kebebasan Media Dunia yang diterbitkan oleh Reporters Without Borders (RSF).

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Kerajaan sentiasa menyokong prinsip kebebasan media serta menjamin hak kebebasan bersuara rakyat menurut Fasal 1(a), Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan. Walau bagaimanapun, kebebasan bersuara bukan bersifat mutlak, sebaliknya harus dilaksanakan secara bertanggungjawab, beretika, dan mengambil kira kepelbagaian budaya dan agama yang mencorakkan masyarakat Malaysia.

Antara usaha dan rancangan Kementerian untuk menjamin kebebasan media di Malaysia ialah menerusi Jabatan Penerangan Malaysia (JAPEN) iaitu dengan membangunkan Kod Etika Wartawan Malaysia yang bertujuan untuk mengangkat martabat media dengan memastikan maklumat yang disampaikan kepada pihak umum adalah bersandarkan Etika Kewartawanan Malaysia (EKM) 1989 seperti yang telah digariskan sebelum ini.

Selain itu, dalam memperkasa media di negara ini termasuk memberikan lebih kebebasan dalam melaksanakan tugas, Kementerian ini sedang dalam peringkat akhir untuk memuktamadkan kandungan Rang Undang-Undang Majlis Media Malaysia (RUU MMM) bersama Jawatankuasa Protem Majlis Media Malaysia yang terdiri daripada wakil industri media, ahli akademik dan pihak awam. MMM bertanggungjawab untuk membangunkan dan melaksanakan kod etika pelaporan yang memperkasakan profesion kewartawanan negara dan memastikan pelaporan berita yang dilakukan oleh media dilakukan secara bertanggungjawab. Fungsi MMM juga termasuklah menggalakkan komunikasi antara pengamal media, kerajaan dan orang awam secara amnya serta menyokong pembangunan profesional wartawan dan organisasi media.

Dari segi kuasa pula, MMM akan mewujudkan piawaian kewartawanan yang beretika dan bertanggungjawab termasuk tatakelakuan untuk industri media. Di samping itu, MMM juga akan mewujudkan mekanisme penyelesaian pertikaian yang cekap dalam

mempertimbangkan serta menyiasat aduan berhubung dengan industri media untuk memastikan keyakinan orang ramai terhadap pengamal media.

Untuk memperbaiki kedudukan Malaysia dalam indeks global, pihak kerajaan perlu melihat kepada reformasi undang-undang media dan memastikan hak asasi manusia, termasuk kebebasan media diberikan keutamaan dalam dasar serta amalan negara. Industri media tempatan juga perlu diberi peranan sebagai pemangkin kepada kebebasan bersuara. Selain itu, Kerajaan bersedia bekerjasama dengan pihak berkepentingan dalam usaha untuk meningkatkan aspek kebebasan media, memastikan integriti dan kebebasan media sejati serta mempertahankan keharmonian dan keseimbangan dalam masyarakat berbilang kaum.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN MUHAMMAD FAWWAZ BIN MOHAMAD
JAN [PERMATANG PAUH]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN MUHAMMAD FAWWAZ BIN MOHAMAD JAN [PERMATANG PAUH] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan apakah perancangan Kementerian khususnya Perbadanan Aset Keretapi untuk menaik taraf serta penyelenggaraan bangunan stesen kereta api, tempat letak kereta dan sistem perparitan yang berada di bawah kelolaan RAC di Negeri Pulau Pinang.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, terdapat enam (6) buah stesen kereta api di Pulau Pinang iaitu Stesen Keretapi Bukit Mertajam, Stesen Keretapi Butterworth, Stesen Keretapi Tasek Gelugor, Stesen Keretapi Nibong Tebal, Stesen Keretapi Simpang Ampat dan Stesen Keretapi Bukit Tengah.

2. Menyedari bahawa perkhidmatan tren Komuter semakin menjadi pilihan mod pengangkutan kepada pengguna tren sektor utara, maka Perbadanan Aset Keretapi (RAC) telah melaksanakan beberapa pendekatan bagi memastikan stesen-stesen kereta api di Pulau Pinang berada dalam keadaan kondusif dan selesa untuk digunakan oleh pengguna iaitu:

- i. Melantik operator parkir iaitu Matrix Parking Solution Sdn. Bhd. untuk mengoperasi, mengurus dan menyenggarakan lima (5) daripada enam (6) tempat letak kenderaan di stesen-stesen kereta api di Pulau Pinang kecuali Stesen Keretapi Butterworth kerana kawasan lapang berhadapan dengan stesen kereta api tersebut adalah milik Malaysian Resources Corporation Berhad (MRCB);
- ii. Melaksanakan pemeriksaan dan pemantauan secara berkala semua obligasi yang telah ditetapkan kepada pihak operator parkir agar kemudahan ini sentiasa dalam keadaan kondusif agar dapat digunakan oleh pengguna dengan selesa dan selamat;
- iii. Melaksanakan aktiviti pemantauan dan penyenggaraan aset kereta api bagi kawasan tempat letak kenderaan di stesen kereta api yang tidak mempunyai operator, bangunan, tanah-tanah kereta api melibatkan aktiviti pemotongan rumput dan penebangan pokok yang membahayakan keselamatan awam,

penyelenggaraan sistem saluran longkang serta pembaikan pagar sempadan;

- iv. Memastikan segala obligasi di bawah KTMB selaku pihak operator kereta api merangkumi aktiviti penyenggaraan di stesen-stesen kereta api, bangunan (seperti depoh) dan kerja-kerja pembersihan di kawasan dalam dan sekitar kawasan stesen kereta api dilaksanakan secara berkala;
- v. Melaksanakan kajian untuk cadangan penambahan baharu eskalator di setiap platform dan pembesaran ruang lobi menunggu di Stesen Keretapi Butterworth bagi meningkatkan keselesaan penumpang di stesen ini;
- vi. Melaksanakan kajian kebolehlaksanaan laluan masuk yang baharu di Stesen Keretapi Butterworth dan Stesen Keretapi Tasek Gelugor bagi menyediakan laluan keluar masuk yang lebih luas dan mengelakkan kesesakan terutama pada waktu puncak; dan
- vii. Penelitian ke atas cadangan menambahbaik kemudahan tempat letak kereta dan tempat letak motorsikal berbumbung di Stesen Keretapi Tasek Gelugor bagi menampung peningkatan semasa pengguna di stesen berkenaan.

3. Berdasarkan langkah-langkah yang dinyatakan di atas, adalah diharapkan dengan langkah-langkah yang telah dan sedang diambil oleh Kementerian Pengangkutan melalui RAC dengan menambahbaik kemudahan dan fasiliti di stesen-stesen kereta api akan memberikan keselesaan dan menggalakkan orang ramai untuk menggunakan pengangkutan awam.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : PUAN TERESA KOK SUH SIM [SEPUTEH]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

PUAN TERESA KOK SUH SIM [SEPUTEH] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sebab tiada pendakwaan dilakukan terhadap pegawai polis yang menipu dan mencuri duit Branden Hoh Han Lyam di bawah Damansara Report: 6927/22 memandangkan polis telah merujuk kertas siasatan kepada Timbalan Pendakwa Raya Selangor pada 25 Mei 2023.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Jabatan Peguam Negara telah meneliti dan membuat pertimbangan terhadap kertas siasatan bersabit Damansara Report 6927/22 yang dibuat oleh pengadu Branden Hoh Han Lyam.
2. Pertuduhan telah dibuat di Mahkamah Majistret Jenayah Petaling Jaya pada 23.4.2024 terhadap tiga (3) orang anggota polis di bawah seksyen 165 Kanun Keseksaan [Akta 574] yang dibaca bersama seksyen 34 Kanun Keseksaan. Kesemua orang tertuduh telah mohon untuk dibicarakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN HAJI KAMAL BIN ASHAARI
[KUALA KRAU]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB Tuan Haji Kamal Bin Ashaari (Kuala Krau) minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perkembangan semasa pindaan Akta 355 dan bila anggaran masa yang ianya bersedia untuk dibentangkan di Dewan Rakyat.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATO' SETIA DR. HAJI MOHD NA'IM
BIN HAJI MOKHTAR
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan berterima kasih atas sokongan Yang Berhormat terhadap pindaan kepada Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965. Pindaan kepada Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965 ini merupakan tanggungjawab bersama demi terus memperkasakan institusi kehakiman Syariah di Malaysia.
2. Sebagaimana Yang Berhormat sedia maklum, dasar bagi Rang Undang-Undang Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) (Pindaan) yang telah dipersetujui dan diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 26 Ogos 2022 tidak sempat untuk dibentangkan di Parlimen kerana terdapat perubahan Kerajaan selepas PRU-15.
3. Oleh itu, Memorandum Jemaah Menteri berhubung dengan pindaan tersebut perlu dibentangkan semula dalam Mesyuarat Jemaah Menteri untuk mendapatkan persetujuan dasar Kerajaan yang baharu.
4. Bagi maksud tersebut, beberapa sesi libat urus dengan pihak berkepentingan telah dibuat untuk mendapatkan pandangan terhadap pindaan yang dicadangkan dalam Akta Mahkamah Syariah (Bidang Kuasa Jenayah) 1965 iaitu sesi libat urus bersama Ketua Hakim Syarie Negeri-Negeri, Ketua Pendakwa Syarie Negeri-Negeri dan Ketua Penguatkuasa Agama Negeri-Negeri, Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia dan Majlis Agama Islam Negeri-Negeri bagi memastikan pindaan yang akan dibuat kelak

mengambil kira semua aspek termasuklah konsep ta'dib dalam Islam dan selaras dengan prinsip maqasid syariah.

5. Cadangan pindaan ini akan dibentangkan dalam Mesyuarat Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia (MKI) dan Majlis Raja-Raja untuk diperkenankan sebelum dibentangkan dalam Mesyuarat Jemaah Menteri untuk persetujuan dasar sebelum dibentangkan di Parlimen.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT, MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TAN SRI DATO' HAJI MAHIADDIN BIN
HAJI MOHD. YASSIN [PAGOH]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TAN SRI DATO' HAJI MAHIADDIN BIN HAJI MOHD. YASSIN [PAGOH]
minta **MENTERI KOMUNIKASI** menyatakan:

- (a) apakah faktor yang mendorong kemerosotan Indeks Kebebasan Media di bawah pentadbiran Kerajaan Madani sehingga menjunam dari tangga 73 ke tangga 107 dalam laporan Indeks Kebebasan Media Dunia 2024; dan
- (b) mengapa cadangan penubuhan Majlis Media masih belum dilaksanakan sehingga kini meskipun ia telah dijanjikan dalam manifesto Pakatan Harapan di bawah Bab 17: Menjamin Kebebasan Media dan Hak Bersuara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan sentiasa menyokong prinsip kebebasan media serta menjamin hak kebebasan bersuara rakyat menurut Fasal 1(a), Perkara 10 Perlembagaan Persekutuan. Walau bagaimanapun, kebebasan bersuara bukan bersifat mutlak, sebaliknya harus dilaksanakan secara bertanggungjawab, beretika, dan mengambil kira kepelbagaian budaya dan agama yang mencorakkan masyarakat Malaysia.

Kementerian Komunikasi mengakui akan pentingnya penubuhan sebuah organisasi kawal selia sendiri bagi media dan pengamalnya untuk mendukung standard kewartawanan, menaikkan tahap profesionalisme dan menyediakan ruang untuk aduan awam terhadap media. Majlis media yang bersifat lebih terbuka, bertanggungjawab dan telus ini dapat membantu dalam membina keyakinan terhadap media serta menyumbang kepada kredibiliti organisasi media.

Untuk itu, Kementerian Komunikasi dalam peringkat akhir untuk memuktamadkan kandungan Rang Undang-Undang Majlis Media Malaysia (RUU MMM) bersama Jawatankuasa Protem Majlis Media Malaysia yang terdiri daripada wakil industri media, ahli akademik dan pihak awam bagi memastikan peruntukan-peruntukan yang dipersetujui dalam kandungan RUU MMM tersebut adalah jelas.

Beberapa siri perbincangan mengenai cadangan penubuhan MMM bersama Jawatankuasa Protem serta pihak-pihak yang berkepentingan telah diadakan bagi mendapatkan maklum balas dan input berhubung MMM seterusnya membuat penilaian mengenai cadangan penubuhan MMM supaya lebih bersesuaian dengan keadaan semasa. RUU MMM dijangka dibentangkan dalam sidang Mesyuarat Ketiga, Penggal Ketiga Parlimen ke-15.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN AZLI BIN YUSOF [SHAH ALAM]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN AZLI BIN YUSOF [SHAH ALAM] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan perincian terkini penggunaan Bas Perantara RAPIDKL dan pelan penambahbaikan bagi melengkapkan isu ketersambungan pengangkutan awam secara menyeluruh di Lembah Klang khususnya sebagai penghubung kepada laluan LRT/MRT.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. RapidKL merupakan penyedia perkhidmatan bas perantara bagi rangkaian ketersambungan perkhidmatan awam dengan jumlah 113 buah bas untuk laluan LRT dan 228 buah bas di laluan MRT yang melibatkan 154 laluan. Perkhidmatan ini telah memberi manfaat kepada 20,507,455 jumlah penumpang berdasarkan data penumpang sehingga Mei 2024 dengan kenaikan 27% berbanding tempoh yang sama tahun 2023. Jumlah penumpang bagi bas pengantara laluan LRT adalah seramai 6,549,193 manakala jumlah penumpang bagi bas perantara laluan MRT adalah seramai 13,764,063.
2. Penyediaan bas perantara ini dirancang untuk memenuhi permintaan perkhidmatan pengangkutan awam yang berada di dalam radius bermula dari 5 kilometer dari stesen-stesen transit termasuk LRT dan MRT dan bertindak sebagai pelengkap kepada keperluan *first mile last mile* (FMLM). Usaha penambahbaikan yang sedang dilaksanakan adalah dengan menyediakan perkhidmatan yang lebih responsif kepada permintaan setempat yang dikenali sebagai "*Demand Responsive Transit (DRT)*".
3. Prasarana dalam perancangan untuk memperluaskan perkhidmatan DRT bagi menyokong perkhidmatan tren yang kurang mendapat liputan perkhidmatan bas di sekitar perkhidmatan tren MRT, ERL (Salak Tinggi) dan KTM (Rawang, Sungai Buloh, Kajang, UKM dan Bangi Lama).
4. Sementara itu, melalui *Fleet Replacement Programme*, RapidKL akan melaksanakan perolehan bas bagi menggantikan bas yang usia guna 15 tahun termasuk bas perantara. Program ini sedang dilaksanakan dan dijangka bas akan mula diterima bermula suku pertama tahun 2025 bagi menambahbaik perkhidmatan bas di Lembah Klang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN AFNAN HAMIMI BIN DATO' HAJI TAIB
AZAMUDDEN
[ALOR SETAR]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

**TUAN AFNAN HAMIMI BIN DATO' HAJI TAIB AZAMUDDEN [ALOR
SETAR]** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan:

- (a) statistik terkini rakyat Malaysia yang diisytihar muflis mengikut kumpulan umur dan pecahan kaum; dan
- (b) langkah proaktif yang diambil oleh Kerajaan berkenaan lebih 50,000 belia usia 30 tahun dan ke bawah dilaporkan terjebak masalah hutang mengambil kira impak kewujudan skim 'beli sekarang, bayar nanti' (BNPL).

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan statistik Jabatan Insolvensi Malaysia (Mdl), jumlah kes kebangkrapan yang sedang ditadbir oleh Mdl setakat Mei 2024 adalah sebanyak 185,558 kes. Daripada jumlah ini, kes kebangkrapan yang ditadbir pada tahun 2020 sehingga Mei 2024 adalah sebanyak 27,812 kes. Kumpulan umur 35 – 44 tahun mencatatkan jumlah kebangkrapan yang paling tinggi iaitu sebanyak 10,862 dan diikuti oleh kumpulan umur 45 - 54 tahun iaitu sebanyak 7,687.

2. Perincian jumlah rakyat yang bankrap mengikut kumpulan umur bagi tahun 2020 sehingga Mei 2024 adalah seperti yang berikut: -

Golongan Umur	Tahun					Jumlah
	2020	2021	2022	2023	2024	
Di Bawah Umur 25 Tahun	21	20	11	16	7	75
25-34 Tahun	1,741	1,060	759	711	315	4,586
35-44 Tahun	3,150	2,535	2237	1,980	960	10,862
45-54 Tahun	2,211	1,802	1630	1,322	722	7,687
55 Tahun Dan Ke Atas	1,204	1,116	1024	760	376	4,480
Tiada Maklumat	24	21	34	21	22	122
Jumlah	8,351	6,554	5,695	4,810	2,402	27,812

3. Selanjutnya, pecahan jumlah kebangkrutan bagi tahun 2020 sehingga Mei 2024 mengikut pecahan kaum adalah seperti yang berikut:

BANGSA	TAHUN					JUMLAH
	2020	2021	2022	2023	2024	
MELAYU	4,883	3,816	3,268	2,716	1,452	16,135
CINA	2,055	1,664	1,574	1,353	617	7,263
INDIA	581	542	417	375	160	2,075
LAIN-LAIN	807	515	417	339	164	2,242
BUKAN WARGANEGARA	25	17	19	27	9	97

4. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah kes kebangkrutan yang ditadbir oleh Mdl bagi golongan belia yang berumur 30 tahun dan ke bawah pada tahun 2023 sehingga Mei 2024 adalah sebanyak 324 kes. Dalam hal ini, Kerajaan sentiasa komited untuk meningkatkan tahap literasi kewangan dalam kalangan rakyat Malaysia, terutamanya golongan belia, memandangkan ianya merupakan kemahiran hidup yang penting bagi membina ketahanan kewangan untuk menjamin kesejahteraan kewangan pada masa hadapan. Usaha ini diterajui Jaringan Pendidikan Kewangan atau lebih dikenali sebagai Financial Education Network (FEN) untuk meningkatkan kesedaran rakyat terhadap kepentingan pengurusan kewangan berhemat.

5. Di antara 2019 dan 2023, FEN telah melaksanakan 1,014 inisiatif pendidikan kewangan dengan interaksi melebihi 14 juta merangkumi semua peringkat umur dan tahap pendapatan. Ini termasuk program pendidikan kewangan khusus bagi golongan belia di peringkat sekolah, universiti, institusi TVET dan sebagai usahawan mikro. Antara inisiatif utama termasuklah penerapan elemen pendidikan kewangan bermula 2014 sehingga lengkap pada 2022 di semua peringkat persekolahan, daripada tahap pra-sekolah sehingga ke peringkat menengah atas, dengan kerjasama Kementerian Pendidikan Malaysia. Usaha keras ini bertujuan untuk melahirkan generasi belia Malaysia yang celik kewangan.

Modul pendidikan kewangan juga telah diperkenalkan sebagai subjek elektif dalam program di beberapa institusi pengajian tinggi.

6. Selain itu, Bank Negara Malaysia (BNM) telah melaksanakan Kaji Selidik Keupayaan dan Rangkuman Kewangan Dari Segi Permintaan (*Financial Capability and Inclusion Demand Side Survey, FCI Survey*) setiap tiga tahun bagi menilai tahap keupayaan kewangan rakyat Malaysia dengan mengukur tahap pengetahuan, tingkah laku dan sikap kewangan. Kaji selidik pada tahun 2021 telah memberikan pemahaman tentang keadaan kewangan isi rumah rakyat Malaysia dan faktor-faktor yang mempengaruhi tahap keupayaan kewangan termasuk golongan belia. Justeru, program pendidikan kewangan secara atas talian, FEN PROAKTIF telah dibangunkan berdasarkan “*evidence-based*”. Hasil dapatan kajian *FCI Survey* menunjukkan bahawa rakyat Malaysia sering menghadapi cabaran kewangan jangka masa panjang disebabkan keputusan kewangan yang kurang baik yang diambil semasa tahun-tahun awal kehidupan bekerjaya. Program ini menyasarkan pelajar tahun akhir bertujuan untuk memberi penekanan kepada topik semasa yang relevan seperti pengurusan pinjaman termasuk “Beli Sekarang Bayar Kemudian” (Buy Now Pay Later), literasi kewangan digital termasuk jenayah penipuan kewangan, kepentingan membina simpanan dan pengurusan risiko kewangan peribadi.

7. FEN juga menganjurkan program perdana (flagship) Bulan Literasi Kewangan (Financial Literacy Month) sepanjang bulan Oktober setiap tahun sejak tahun 2020. Antaranya adalah program jerayawara bas FEN yang digunakan sebagai platform ahli-ahli FEN menyantuni pelbagai lapisan masyarakat terutama golongan belia dengan memberi penekanan terhadap mesej kepentingan pengurusan kewangan berhemat, persediaan awal persaraan, celik kewangan digital termasuk jenayah penipuan kewangan. Pada tahun 2023, sebanyak 30 institusi pengajian tinggi dikunjungi semasa jerayawara bulan literasi kewangan.

8. Sebagai pelengkap kepada rangkaian platform pendidikan kewangan, FEN juga terus menyediakan alat dan sumber pendidikan kewangan secara percuma melalui laman web FEN di fenetwork.my. Laman web ini mengandungi lebih daripada 800 alat dan sumber celik

kewangan yang disediakan secara percuma oleh ahli dan rakan usaha sama FEN.

9. Kerajaan juga kini sedang menggubal Rang Undang-Undang Kredit Pengguna bagi memperkukuhkan perlindungan pengguna kredit di Malaysia. Inisiatif yang diterajui Pasukan Petugas Lembaga Pemantauan Kredit Pengguna dengan kerjasama Kementerian Kewangan dan dua agensi di bawahnya, iaitu BNM dan Suruhanjaya Sekuriti Malaysia, dalam menyediakan rangka kerja yang komprehensif untuk mengawal selia amalan entiti bukan bank yang menjalankan perniagaan menyediakan kredit atau perkhidmatan kredit kepada pengguna termasuk penyedia perkhidmatan "Beli Sekarang Bayar Kemudian" (Buy Now Pay Later).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN ZULKIFLI BIN ISMAIL [JASIN]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB TUAN ZULKIFLI BIN ISMAIL (JASIN) minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah JAKIM telah melaksanakan sesi libat urus bersama agensi yang terlibat dalam membantu bagi mengelakkan pekerja-pekerja Islam terlibat dalam urusan jual beli arak dan seumpamanya.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATO' SETIA DR. HAJI MOHD NA'IM
BIN HAJI MOKHTAR
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Firman Allah dalam Surah Al-Ma'idah, ayat 90 yang bermaksud, "Wahai orang-orang yang beriman, bahawa sesungguhnya arak dan judi dan pemujaan berhala dan mengundi nasib dengan batang-batang anak panah adalah semuanya kotor dari perbuatan syaitan. Oleh itu, hendaklah kamu menjauhinya supaya kamu berjaya."
2. Secara umumnya, kawal selia penjualan arak melibatkan beberapa undang-undang Syariah dan Sivil seperti Akta 559 Akta Kesalahan Jenayah Syariah (Wilayah-Wilayah Persekutuan)

1997, Akta Kastam 1967, Akta Eksais 1976 dan dikuatkuasakan oleh agensi-agensi Persekutuan dan negeri.

3. Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM) dengan kerjasama institusi-institusi agama di negara ini mengambil pendekatan yang konsisten dalam menyebarkan kefahaman dalam kalangan umat Islam mengenai pengharaman arak dan kesalahan meminum, membuat, menjual, menawarkan atau mempamerkan untuk jualan, menyimpan atau membelinya sebagaimana yang termaktub di dalam al-Quran dan dikuatkuasakan di bawah Akta/ Enakmen Kesalahan Jenayah Syariah Negeri-negeri.

4. Pejabat Mufti Wilayah Persekutuan telah memainkan peranan dalam memberikan pandangan hukum dari semasa ke semasa. Seperti contoh, perkara ini telah dijelaskan oleh Sahibus Samahah Mufti Wilayah Persekutuan dalam beberapa artikel seperti hukum bekerja di kedai serbaneka yang menjual arak dan juga hindari bahaya arak serta keberkatan rezeki.

5. Usaha pemerkasaan dan pengharmonian undang-undang syarak dan sivil juga giat dilaksanakan melalui Jawatankuasa Perundangan Islam Kebangsaan di bawah Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Agama Islam Malaysia (MKI).

6. JAKIM juga memberikan perhatian kepada kesejahteraan insan dan kemuliaan syariah dengan melalui pengukuhan akidah, syariah dan akhlak sebagaimana yang digariskan di dalam Pelan Transformasi Hal Ehwal Agama Menuju Malaysia Madani selaras dengan prinsip maqasid shariah iaitu menjaga agama, diri, akal, nasab, harta.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK HAJAH SITI AMINAH BINTI
ACHING [BEAUFORT]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATUK HAJAH SITI AMINAH BINTI ACHING [BEAUFORT] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah bentuk projek yang telah dilaksanakan di bawah kerja-kerja pemulihan, pemuliharaan, ubah suai dan naik taraf (PPUN) di Parlimen Beaufort. Adakah Kementerian bercadang untuk membangunkan daerah Menumbok sebagai salah satu destinasi tarikan pelancong di Sabah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) sentiasa memberi perhatian akan ketersediaan infrastruktur asas dalam menyokong aktiviti pelancongan di seluruh negara. MOTAC juga sentiasa bekerjasama rapat dengan semua Kerajaan Negeri, termasuklah Kerajaan Sabah dalam memastikan kemudahan di lokasi-lokasi pelancongan utama di Malaysia berada dalam keadaan selamat dan selesa untuk kegunaan para pelancong tempatan mahupun luar negara.
2. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dalam tempoh Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) (RP1 sehingga RP4), Kerajaan Persekutuan melalui MOTAC telah meluluskan sebanyak 53 projek pembangunan serta penyelenggaraan dengan peruntukan berjumlah RM50.9 juta kepada Sabah termasuk sejumlah RM1.5 juta bagi membiayai tujuh (7) buah projek penyelenggaraan di Kuala Penyu, Parlimen Beaufort, Sabah.
3. Antara skop kerja projek-projek yang telah diluluskan di Kuala Penyu, Parlimen Beaufort, Sabah adalah kera-kerja penyelenggaraan dan pembaikan pondok maklumat pelancongan, penyelenggaraan laluan denai, pengindahan dan pengukuhan tebing, penggantian lantai dan tiang jeti, pencahayaan serta landskap.
4. Selain daripada itu, Tourism Malaysia melalui Pejabat Penyeliaan TIC Sabah dan TIC Labuan juga sentiasa membantu menguar-uarkan daerah Beaufort dan daerah berdekatan termasuk Menumbok sebagai salah satu destinasi yang harus dilawati dan juga mempromosikan program-program pelancongan yang diadakan di daerah Beaufort dan sekitarnya di pelbagai platform media sosial pejabat dan juga melalui secara bersemuka di Pusat Penerangan Pelancongan Lapangan Terbang Antarabangsa Kota Kinabalu dan Pusat Penerangan Pelancongan Labuan. Berikut adalah program promosi yang telah diadakan bagi mempromosikan daerah tersebut:

(i) Program Bah Mari Kita Pigi Sabah & Labuan Roadshow – Sustaining Tourism For Our Future (22-27 Mei 2023)

Tourism Malaysia telah menjemput seramai 33 orang delegasi dari Sabah yang terdiri daripada Sabah Tourism Board, FERTAS, Malaysia Aviation Group, agensi pelancongan, media Sabah, Kadaiku Sri Pelancongan Sabah, Kumpulan Persembahan Kebudayaan Sabah dan Sabahan Vendor Kuala Lumpur Based. Program ini melibatkan Business to Business (B2B), Seminar dan sesi Business to Consumer (B2C). Program ini telah berjaya diadakan di tiga (3) Institusi Pengajian Tinggi iaitu Management & Science University, Sunway University, Nexus International School of Putrajaya.

Intrepid Travel Sdn Bhd yang juga merupakan salah satu peserta program ini turut menawarkan pakej Tailor Made untuk pelajar-pelajar universiti dari luar negara ke Sabah yang ingin mengadakan Project Community di Sabah. Antara pakej Tailor Made yang ditawarkan ialah Kota Kinabalu-Beaufort-Tenom.

(ii) Program Xpresi Media Cuti-Cuti Malaysia – Sabah (25-29 September 2023)

Tourism Malaysia melalui Bahagian Komunikasi Korporat dan Pejabat Penyeliaan TIC Sabah telah menjemput seramai 20 orang yang terdiri daripada media-media dari Semenanjung Malaysia mengadakan lawatan ke Beaufort, Kuala Penyu dan Tenom. Destinasi yang dilawati di Daerah Beaufort adalah Klias River Cruise @ Klias Wetland Adventures bagi melihat proboscis monkey atau monyet Belanda, spesis kera endemik di Borneo. Program diteruskan dengan hidangan makan malam sambil menikmati pemandangan matahari senja terbenam di Only In Borneo Klias (OIB) Base Camp, dan diakhiri pengembaraan Sungai Klias ini yang merupakan kawasan paya bakau yang dipenuhi dengan kelip-kelip.

Hasil daripada lawatan ini, para media telah membantu mempromosikan daerah Beaufort dan kawasan sekitarnya melalui *repost* dan *viral* di pelbagai platform media sosial mereka.

5. Sehubungan dengan itu, MOTAC mengalu-alukan cadangan oleh Ahli Yang Berhormat dan bersedia untuk mempertimbangkan sebarang permohonan baharu selaras dengan halatuju MOTAC dan keutamaan Kerajaan Negeri Sabah melalui Kementerian Pelancongan, Kebudayaan dan Alam Sekitar Sabah bagi membantu membangunkan Daerah Menumbok khususnya dan di Negeri Sabah amnya. MOTAC sentiasa menyokong usaha membangun dan merancakkan industri pelancongan tempatan yang berupaya menjana ekonomi setempat dengan syarat, aspek penyelenggaraan secara berkala dan pengurusan pengoperasian diberi perhatian yang sewajarnya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN WONG CHEN
[SUBANG]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN WONG CHEN [SUBANG] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan keutamaan Kerajaan MADANI menjelang Malaysia menjadi tuan rumah ASEAN untuk tahun 2025.

JAWAPAN

**YB DATO' SERI UTAMA HAJI MOHAMAD BIN HAJI HASAN
MENTERI LUAR NEGERI
KEMENTERIAN LUAR NEGERI**

Tuan Yang di-Pertua,

Saya mengucapkan terima kasih kepada **Yang Berhormat Subang** atas pertanyaan yang dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua,

2. Sepertimana Yang Berhormat sedia maklum, Malaysia akan mengambil alih Kepengerusian ASEAN pada tahun 2025 yang akan membuka satu lembaran baharu untuk negara kita. Ini kerana, sebagai Pengerusi, Malaysia akan memainkan peranan utama dalam menetapkan hala tuju ASEAN bagi mengharungi cabaran-cabaran semasa dan di masa hadapan.

3. Kepengerusian pada tahun 2025 adalah bermakna buat Malaysia kerana ia menandakan sedekad penubuhan rasmi Komuniti ASEAN yang dilancarkan di Kuala Lumpur pada tahun 2015. Hasil daripada penubuhan Komuniti tersebut, ASEAN berada dalam kedudukan yang kukuh dalam memainkan peranannya sebagai wadah utama bagi Negara-negara Anggota dan Rakan-rakan Luarnya untuk berdialog dan bekerjasama bagi menjamin keamanan, kestabilan dan kesejahteraan serantau.

4. Dalam era ini, ASEAN telah berkembang pesat menjadi sebuah pertubuhan serantau yang dinamik dan berdaya tahan dalam menghadapi cabaran-cabaran serantau dan global. Selain itu, peningkatan demografi yang menggalakkan dan perkembangan teknologi dan industri yang pesat di rantau ini juga menyumbang kepada aspirasi untuk menjadikan ASEAN sebagai sebuah kuasa ekonomi yang berpengaruh menjelang tahun 2040.

5. Antara matlamat utama Kerajaan MADANI menjelang Kepengerusian ASEAN-Malaysia 2025 adalah untuk memperlihatkan kepimpinan dan keupayaan Malaysia sebagai Pengerusi ASEAN yang akan memacu agenda Komuniti ASEAN demi kestabilan, keselamatan, kemakmuran dan kesejahteraan rantau ini serta rakyatnya. Empat (4) bidang keutamaan yang akan diketengahkan sepanjang Kepengerusian ASEAN-Malaysia 2025 ialah;

- (i) ASEAN yang berpaksikan rakyat;
- (ii) Keamanan, kestabilan, keselamatan dan kemakmuran serantau;
- (iii) Integrasi ekonomi serantau; dan
- (iv) Pengukuhan peranan institusi ASEAN.

6. Dalam konteks ini, penekanan yang sewajarnya akan diberikan kepada usaha meningkatkan kesejahteraan rakyat melalui keadilan sosial dan ekonomi untuk kelestarian dan kesejahteraan jangka panjang dalam semua aspek kehidupan serta mengurangkan jurang perbezaan. Perkara ini juga selaras dengan hasrat Kerajaan untuk memperkasakan rakyat, serta aspirasi ASEAN dalam membentuk sebuah Komuniti yang berpaksikan rakyat, atau dengan izin, *people-centred Community*. Ini adalah selaras dengan prinsip dan aspirasi Malaysia MADANI yang diperkenalkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri.

7. Seperti yang telah ditekankan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri baru-baru ini, masa depan ASEAN adalah bergantung kepada pencapaian bersama Negara-negara Anggota ASEAN secara kolektif. Dalam hal ini, Malaysia akan berusaha untuk memimpin ASEAN dengan mempraktikkan nilai-nilai etika, seperti yang ditekankan dalam prinsip Malaysia MADANI, di mana ianya melibatkan pendekatan inklusif yang meraikan kepelbagaian. Selain itu, Malaysia akan terus mengetengahkan kepentingan dan kemuafakatan bersama antara Negara-negara Anggota dalam usaha membina kepercayaan strategik melalui dialog dan diplomasi yang lebih proaktif. Malaysia juga juga berhasrat untuk meningkatkan kerjasama ekonomi dengan rakan kongsi global dengan memajukan kerjasama teknologi dan mempromosikan amalan perdagangan yang mampan seperti inovasi dalam teknologi hijau yang penting untuk pembangunan masa depan dan kelestarian alam sekitar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK CHE MOHAMAD ZULKIFLY BIN
JUSOH [BESUT]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATUK CHE MOHAMAD ZULKIFLY BIN JUSOH [BESUT] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan justifikasi Kerajaan tidak melantik wakil pihak pembangkang dalam Jawatankuasa Khas Mengenai Rasuah (JKMR) yang sepatutnya berfungsi sebagai medium semak dan imbang kepada pentadbiran Kerajaan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Jawatankuasa Khas Mengenai Rasuah (JKMR) merupakan Jawatankuasa yang ditubuhkan di bawah peruntukan seksyen 14 Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) 2009 [Akta 694].

2. Subseksyen 14(2) Akta 694 menyatakan JKMR hendaklah terdiri daripada tujuh orang anggota, yang hendaklah dilantik oleh Yang di-Pertuan Agong, dan mereka hendaklah dipilih dari kalangan ahli Dewan Negara dan Dewan Rakyat kedua-duanya, dan tiada seorang daripada mereka merupakan anggota pentadbiran.

3. Sejak penubuhannya, ahli Dewan Rakyat atau Dewan Negara dari pelbagai parti politik sama ada dari blok Kerajaan atau pembangkang telah dilantik untuk menganggotai JKMR. Pada masa ini, keanggotan ahli JKMR yang sedia ada merupakan ahli Dewan Rakyat dan Dewan Negara dari parti politik blok Kerajaan dan pembangkang iaitu Parti Keadilan Rakyat (PKR), Parti Tindakan Demokratik (DAP), Pertubuhan Kebangsaan Melayu Bersatu (UMNO), Parti Pribumi Bersatu Malaysia (BERSATU), Gabungan Rakyat Sabah (GRS) dan Parti Pesaka Bumiputera Bersatu Sarawak (PBB).

4. Polisi ini masih diteruskan oleh YAB Perdana Menteri dan mencadangkan kepada KDYMM Seri Paduka Baginda Yang Di-Pertuan Agong calon daripada blok kerajaan dan calon daripada blok pembangkang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT,
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KELIMA
BELAS, TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN WONG CHEN
(SUBANG)**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB TUAN WONG CHEN [SUBANG] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan adakah Kerajaan bercadang untuk memperkenalkan Rang Undang-Undang Akta Sokongan Ibu Bapa yang memerlukan kanak-kanak dewasa yang bekerja menyumbang secara kewangan kepada kesejahteraan ibu bapa mereka yang semakin tua, bagi memastikan terdapat jaringan keselamatan yang mencukupi untuk warga emas kita.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) pada masa ini sedang meneliti satu akta khusus untuk warga emas di Malaysia. Pewujudan akta tersebut berteraskan objektif untuk:

- (i) memperkasa hak-hak warga emas;
- (ii) memperkasakan ahli keluarga dan komuniti;
- (iii) melindungi kebajikan warga emas daripada aspek pengabaian dan penganiayaan;
- (iv) mewujudkan sistem sokongan yang kuat untuk warga emas; dan
- (v) mewujudkan sistem sokongan yang kukuh untuk penjaga.

2. Kajian Penduduk dan Keluarga Malaysia Kelima (2014) menganalisis bentuk bantuan yang diberikan oleh anak-anak kepada warga emas. Kebanyakan warga emas menerima bantuan dalam bentuk kewangan, menemani ke tempat yang diperlukan, makanan atau barang keperluan lain dan melakukan kerja rumah. Namun demikian, terdapat 4.7 peratus warga emas yang tidak pernah menerima sebarang bentuk bantuan daripada anak-anak. Berdasarkan statistik kemasukan warga emas ke Institusi di bawah Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) pada tahun 2022, seramai 97 daripada 1,187 orang warga emas dimasukkan atas faktor dipinggirkan oleh keluarga atau pengabaian.

3. Di Malaysia, jaringan keselamatan sosial disediakan oleh beberapa agensi kerajaan. Perlindungan pada hari tua dikendalikan oleh Kumpulan Wang Simpanan Pekerjaan (KWSP) dalam bentuk tabungan dan faedah persaraan untuk pekerja sektor swasta dan pekerja tidak berpencen sektor awam. Bagi sektor awam pula, Kerajaan menyediakan kemudahan pencen bagi penjawat awam yang bersara melalui Kumpulan Wang Persaraan Diperbadankan (KWAP). Sementara itu, Pertubuhan Keselamatan Sosial (PERKESO) menyediakan perlindungan insurans sosial dan program berkaitan golongan pekerja. Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) pula memberi fokus kepada peningkatan kesejahteraan dan pembangunan masyarakat melalui bantuan bersasar.

Pada masa yang sama, terdapat juga Pertubuhan bukan kerajaan (NGO) yang menyediakan khidmat kebajikan sosial kepada pelbagai kumpulan sasaran.

4. KPWKM sentiasa memberi penekanan kepada prinsip Penjagaan Berasaskan Keluarga (*Family-Based Care*) dan menyokong ahli keluarga untuk menjaga warga emas. JKM menyediakan skim bantuan khusus untuk golongan warga emas dan penjaga mengikut kelayakan yang ditetapkan agar mereka dapat meneruskan kelangsungan dan kesejahteraan kehidupan di dalam komuniti melalui Bantuan Warga Emas dan Bantuan Penjagaan OKU Terlantar/ Pesakit Kronik Terlantar.

5. Sebagai persediaan menuju Negara Tua, KPWKM sedang memberi tumpuan kepada industri penjagaan, terutamanya dalam melahirkan penjaga berkemahiran. Rangka tindakan pelaksanaan program latihan yang standard merangkumi modul-modul penjagaan pelbagai kumpulan sasaran yang memerlukan sedang dibangunkan bagi melahirkan penjaga berkemahiran tinggi yang boleh merancakkan ekonomi penjagaan negara. Justeru, anak-anak mempunyai kemudahan untuk menjaga ibu bapa melalui perkhidmatan jagaan yang berkualiti dengan bayaran munasabah. Pewujudan satu struktur perundangan untuk jaminan kesejahteraan mereka juga akan dilaksanakan.

6. Di samping itu, usaha di bawah Unit Penyelarasan Pelaksanaan, Jabatan Perdana Menteri (ICU,JPM) iaitu Majlis Perlindungan Sosial Malaysia (MySPC) melalui jawatankuasa kerja memastikan rakyat mendapat perlindungan sosial yang lebih inklusif dan komprehensif. Tindakan pengukuhan jaringan keselamatan sosial mengikut Pelan Tindakan Jawatankuasa Kerja MySPC mensasarkan perlindungan sosial dapat disediakan selari dengan peralihan status negara ke status negara tua akan datang tidak membebankan kewangan negara. Pada masa ini juga, kerajaan menerusi Kementerian Ekonomi sedang membangunkan Rangka Tindakan Penuaan Kebangsaan sebagai persediaan peralihan ke status negara menua yang boleh memberi kesan kepada pembangunan sosioekonomi dan kedudukan fiskal negara sekiranya tidak diberikan perhatian serius.

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DR. HAJAH HALIMAH ALI [KAPAR]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DR. HAJAH HALIMAH ALI [KAPAR] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan apakah langkah kesiapsiagaan Kementerian daripada segi anggota, vessel dan peralatan dalam usaha menjaga persisiran maritim negara demi kedaulatan negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Langkah kesiapsiagaan Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) sentiasa dipantau melalui pendekat 3P iaitu:

- i. Platform. Kesiapsiagaan platform melibatkan kapal-kapal, aset-aset dan jugak fasiliti ditentukan melalui pelaksanaan audit menyeluruh seperti Audit Kesiapsiagaan dan Audit Tidak Terjangka;
- ii. People. Kesiapsiagaan aspek people iaitu the Navy People ditentukan melalui penilaian kompetensi kerja dan dizahirkan melalui penilaian semasa dan penilaian tahunan; dan
- iii. Process. Kesiapsiagaan Proses ditentukan melalui Audit Kesiapsiagaan yang menjurus kepada penilaian aspek pengurusan.

Penemuan dari audit-audit ini akan dibentangkan ke Jawatankuasa Laksamana TLDM di mana sebarang keperluan penambahbaikan dibincangkan sewajarnya. Audit dan penilaian ini membantu mengenal pasti tahap kesiagaan platform, warga dan proses; dan seterusnya dapat dikekalkan berada di tahap tertinggi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DR. RADZI JIDIN [PUTRAJAYA]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DR. RADZI JIDIN [PUTRAJAYA] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan :

- (a) senarai pemegang saham dan nilai pegangan masing-masing serta ahli lembaga pengarah dalam Boustead Plantations selepas syarikat tersebut dinyah senarai dari Bursa Malaysia; dan
- (b) apakah usaha yang sedang dilaksanakan untuk meningkatkan prestasi Syarikat Boustead Plantations.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Pemegang saham Boustead Plantations (Bplant) pada masa ini adalah Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT) sebanyak 71.3%, Boustead Holdings Berhad sebanyak 24.4%, UBS AG, sebuah bank pelaburan multinasional sebagai nominee dengan pegangan sebanyak 3.4% dan selebihnya dipegang oleh pemegang-pemegang saham minoriti sebanyak 0.9%. Senarai ahli lembaga pengarah BPlant yang terkini adalah seperti berikut:

- i. YBhg Lt Jeneral Datuk Ahmad - Pengerusi
Norihan Jalal (Bersara)

ii.	YBhg Tan Sri Dato' Wira Aziah Ali	- Pengarah Bebas Bukan Eksekutif
iii.	YBrs En Izaddeen Daud	- Pengarah Bukan Bebas Bukan Eksekutif
iv.	YBrs Dr Salihin Abang	- Pengarah Bebas Bukan Eksekutif
v.	YBhg Lt Jeneral Datuk Azizan Md Delin (Bersara)	- Pengarah Bukan Bebas Bukan Eksekutif
vi.	YBhg Datuk Muhar Hussain	- Pengarah Bebas Bukan Eksekutif
vii.	YBrs En Mohammad Ashraf Md. Radzi	- Pengarah Bukan Bebas Bukan Eksekutif
viii.	YBrs Puan Jasmaliha Jaafar	- Pengarah Bukan Bebas Bukan Eksekutif
(Pengarah Gantian kepada YBrs En Mohammad Ashraf Md Radzi)

Pada masa ini, BPlant sedang giat melaksanakan usaha untuk meningkatkan prestasi syarikat melalui Program Penambahbaikan Prestasi Perladangan 2.0 (PPIP 2.0) dan Program Penanaman Semula 25 Tahun (RP25) bagi meningkatkan hasil minyak sawit dan mengoptimumkan profil umur pokok sawit. Pada masa akan datang, BPlant turut menyasarkan untuk memperluaskan penggunaan teknologi moden bagi memaksimumkan hasil serta meneroka peluang kerjasama dengan pemain industri terkemuka lain bagi memanfaatkan kepakaran dan produktiviti syarikat.

Pihak LTAT sentiasa komited untuk meningkatkan nilai tambah dan merealisasikan potensi sebenar BPlant bagi menjadikannya sebagai sebuah aset yang berdaya saing dan mampu memberikan pulangan yang mampan untuk tempoh jangka masa panjang.

Sekian, terima kasih.

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN OSCAR LING CHAI YEW [SIBU]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN OSCAR LING CHAI YEW [SIBU] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan tujuan pelaksanaan Sistem Latihan dan Pengujian Memandu Secara Elektronik (e-TESTING) untuk mendapat lesen memandu. Adakah ujian tersebut membebankan calon dari segi kewangan kerana lebih mahal daripada ujian biasa untuk mendapatkan lesen memandu. Bilakah ujian tersebut akan dilaksanakan di Sarawak.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum, Kementerian Pengangkutan (MOT) pada bulan Mac 2024 telah mengumumkan *National Roll Out (NRO)* bagi sistem latihan dan pengujian memandu secara Elektronik (*e-Testing*) mulai April 2024.
2. Pelaksanaan *e-Testing* ini membolehkan calon menjalani Ujian (Bahagian II) tanpa pegawai Jabatan Pengangkutan Jalan (JPJ) di dalam kenderaan dan prestasi calon diukur menggunakan alat pengesan (*sensor*) dan kamera. Keputusan ujian akan dijana secara masa nyata (*real-time*) sekaligus meningkatkan integriti dan efisiensi proses penilaian calon.

3. Pada peringkat awal pelaksanaan ini, calon-calon ujian memandu masih diberi pilihan untuk sama ada menjalani ujian biasa atau pengujian secara *e-Testing* sebelum ianya dilaksanakan sepenuhnya mulai tahun 2030.

4. Institut Memandu dibenar untuk mengenakan bayaran tambahan maksimum sebanyak RM100 kepada calon bagi menampung kos / modal yang telah dikeluarkan bagi tujuan tersebut. Walau bagaimanapun, pelaksanaan *e-Testing* tidak membebankan calon mengambil kira beberapa manfaat yang diterima oleh calon yang memilih pengujian secara *e-Testing* seperti:

- i) Membuat percubaan kali kedua bagi setiap elemen ujian yang gagal pada hari yang sama tanpa sebarang kos tambahan bagi elemen yang gagal;
- ii) Diberi keutamaan dalam senarai tempahan ujian; dan
- iii) Rebat RM10 bagi pengeluaran Lesen Percubaan.

5. Malahan, JPJ terbuka kepada mana-mana pemilik Institut Memandu termasuk di Negeri Sarawak untuk memilih mana-mana penyedia perkhidmatan yang telah diluluskan oleh Jawatankuasa Penilaian *e-Testing* bagi tujuan permohonan pembangunan dan pelaksanaan *e-Testing* di Institut Memandu terlibat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : IR. TS. HAJI KHAIRIL NIZAM BIN KHIRUDIN
[JERANTUT]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

IR. TS. HAJI KHAIRIL NIZAM BIN KHIRUDIN [JERANTUT] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan peranan Perbadanan Aset Keretapi (RAC) di dalam memastikan Keretapi Tanah Melayu Berhad (KTMB) kekal relevan dan membantu KTMB dalam meningkatkan mutu perkhidmatan kepada pengguna secara khususnya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Perbadanan Aset Keretapi (RAC) merupakan sebuah Badan Berkanun Persekutuan di bawah Kementerian Pengangkutan (MOT). RAC ditubuhkan di bawah Akta Keretapi 1991 (Akta 463) dan beroperasi sepenuhnya sebagai sebuah organisasi pada 1 Ogos 1992.
2. Dengan penggubalan akta tersebut, semua aset kereta api yang dahulunya di bawah urus tadbir KTM dan tanah kereta api yang berada di bawah Pesuruhjaya Tanah Persekutuan (PTP) adalah terletak hak kepada RAC manakala operasi perkhidmatan kereta api dikendalikan oleh syarikat pengganti iaitu Keretapi Tanah Melayu Berhad (KTMB).

3. Berikut adalah antara projek berkaitan kemudahan infrastruktur kereta api yang telah disediakan RAC bagi meningkatkan mutu perkhidmatan KTMB sehingga tahun 2022:

- i. Projek Kemudahan Rakyat dan Orang Kurang Upaya (OKU) Stesen Keretapi Tanjong Malim, Perak dengan kos sebanyak RM6.5 juta;
- ii. Projek Kemudahan Rakyat dan Orang Kurang Upaya (OKU) Stesen Keretapi Batu Gajah dengan kos sebanyak RM5.95 juta;
- iii. Projek Membaik Pulih Bangunan Stesen Keretapi Seremban dengan kos sebanyak RM9.57 juta; dan
- iv. Projek Membina Baharu Platform *Tren Diesel Multiple Unit* (DMU) di jajaran kereta api Sektor Pantai Timur dengan kos sebanyak RM13.5 juta.

4. Selain itu, melalui pemberian Geran Kerajaan Persekutuan, RAC telah melaksanakan beberapa projek peningkatan infrastruktur antaranya projek pembinaan bangunan Park & Ride di Stesen Keretapi Rawang dan Klang serta inisiatif-inisiatif Kerajaan melalui Pakej Rangsangan Ekonomi (PRE) PRIHATIN Tahun 2020 dan Program Strategik Memperkasa Rakyat dan Ekonomi (PEMERKASA) 2021.

5. Melihat kepada aspek cadangan pembangunan tanah-tanah kereta api yang strategik dan berpotensi tinggi, beberapa projek pembangunan hasil usaha sama dengan pihak swasta telah dilaksanakan antaranya:

- i. Pembangunan KL Eco City yang merangkumi pembinaan Stesen Keretapi Abdullah Hukum;
- ii. Pembinaan Stesen Kereta Api Kajang 2; dan
- iii. Pembinaan Stesen Keretapi Segambut Dalam.

6. Dengan adanya pembinaan stesen-stesen kereta api baharu ini ia telah merangsang kepada pembukaan kawasan baru sekaligus memberi peluang kepada pengguna untuk mendapatkan kemudahan pengangkutan awam terutamanya rel yang lebih dekat. Situasi ini sekaligus membantu KTMB mendapatkan/ meningkatkan jumlah *ridership* sekaligus mendorong kepada peningkatan pendapatan KTMB melalui pembelian tiket.

7. Bagi memastikan pengoperasian kereta api berada pada tahap yang maksimum, RAC telah mula melaksanakan kerja-kerja baik pulih lokomotif, menyediakan wagon berkapasiti tinggi dan mengaktifkan set tren Komuter & ETS yang rosak melalui kaedah *Request For Proposal* (RFP).

8. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, RAC telah membuka tawaran RFP untuk mengaktifkan semula 10 set Komuter dan 6 set *Electric Train Service (ETS)* yang rosak. Pada masa kini, RFP tersebut dalam proses penilaian dan dijangka kerja-kerja pengaktifan semula tren-tren tersebut akan bermula pada suku ketiga tahun 2024 dan siap sepenuhnya pada tahun 2027.

9. Selain itu, RAC selaku pemilik aset juga berperanan dalam menilai prestasi aset-aset milik RAC yang digunakan oleh pihak operator KTMB secara berkala. Aset-aset yang telah dikenalpasti mengalami faktor penyusutan usia lazim/ bahan (*wear and tear*) akan dirancang untuk kerja-kerja pembaikan atau naik taraf.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT, MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK LARRY SOON @ LARRY SNG WEI
SHIEN [JULAU]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATUK LARRY SOON @ LARRY SNG WEI SHIEN [JULAU] minta **MENTERI KOMUNIKASI** menyatakan apakah langkah-langkah Kementerian bagi menangani isu kecurian kabel menara telekomunikasi terutamanya di kawasan-kawasan pedalaman bandar, seperti di Julau yang semakin berleluasa dan adakah terdapat teknologi baru yang boleh diperkenalkan selain daripada sistem yang sedia ada sekarang.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Komunikasi melalui Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (MCMC) bersama pemberi perkhidmatan sentiasa bekerjasama dengan pihak penguatkuasa serta penduduk setempat bagi mengurangkan risiko kecurian kabel menara komunikasi dan meningkatkan kesedaran masyarakat terhadap isu kecurian dan vandalisme di tapak menara.

Pemberi perkhidmatan juga telah menjalankan usaha-usaha memperkuat (*hardening*) tapak-tapak menara dengan ciri-ciri anti curi dan vandalisme, seperti pemasangan sangkar besi (*caging*) ataupun menggunakan bar yang diperkuatkan (*strengthened bar*) bagi melindungi peralatan-peralatan dan kabel di tapak menara. Selain itu, terdapat juga menara-menara yang dipasang dengan kamera litar tertutup (*CCTV*) bagi memantau dan membantu mengurangkan kes kecurian kabel menara dan vandalisme di kawasan-kawasan yang berisiko tinggi. Penggunaan kabel gentian optik juga berupaya memberikan *bandwidth* yang lebih tinggi dan ia tidak mempunyai nilai penjualan semula seperti kabel tembaga.

Sejak tahun 2023 sehingga suku pertama 2024, pemberi perkhidmatan telah melaporkan sebanyak 875 kes kecurian dan vandalisme di negeri Sarawak termasuk isu pencerobohan di tapak menara komunikasi, di mana dua daripadanya dilaporkan berlaku di Parlimen Julau iaitu di Sungai Paoh dan Jalan Sungai Rusa 2.

MCMC bersama pemberi perkhidmatan menggesa orang awam untuk segera melaporkan kepada pihak berkuasa sekiranya mempunyai sebarang maklumat atau melihat sebarang aktiviti mencurigakan berhampiran dengan tapak infrastruktur telekomunikasi. Tindakan pencegahan dan kerjasama yang diberikan sememangnya dapat membantu MCMC bagi memastikan perkhidmatan komunikasi tidak terjejas di kawasan yang berkenaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN LIM LIP ENG [KEPONG]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN LIM LIP ENG [KEPONG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah pemimpin Malaysia terdahulu menyalahgunakan kedudukan mereka untuk memperkayakan diri dengan memiliki aset berbilion ringgit di luar negara. Apakah usaha Kerajaan dalam membawa pulang aset tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, tiada tempoh masa tertentu untuk menjalankan siasatan terhadap mana-mana kes jenayah walaupun sesuatu kes tersebut telah lama berlaku. Begitu juga kes-kes melibatkan jenayah rasuah yang mana Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) mengikut bidang kuasa dan peruntukan undang-undang boleh menyiasat sesuatu perkara berdasarkan apa-apa aduan dan keterangan yang diterima berhubung dengan kesalahan rasuah tersebut secara bebas tanpa sebarang campur tangan mana-mana pihak.

2. Dalam siasatan, walaupun rumit ia perlu dilakukan dengan teliti dan memerlukan penglibatan banyak pihak dan termasuk kerjasama dengan pihak luar negara. Bagi penyiasatan luar negara ia memerlukan *Mutual Legal Assistance (MLA)* dan perlu mendapatkan kelulusan daripada Jabatan Peguam Negara.

3. Sebagai contoh melibatkan kes 1MDB, pasukan (*Task Force*) *Aset Recovery* yang dipengerusikan oleh YB Datuk Seri Johari Bin Abdul Ghani telah memberi mandat untuk membawa pulang harta-harta jenayah tersebut. *Task Force* ini dianggotai oleh pelbagai agensi antaranya SPRM, Bank Negara Malaysia (BNM), Jabatan Peguam Negara (AGC) dan Polis DiRaja Malaysia (PDRM). Malaysia telah berjaya membawa pulang lebih kurang RM29 billion dan usaha-usaha untuk membawa pulang harta-harta jenayah tersebut masih sedang dijalankan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' KHLIR BIN MOHD NOR [KETEREH]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATO' KHLIR BIN MOHD NOR [KETEREH] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan apakah perancangan yang telah diambil bagi menentukan lebih ramai anggota-anggota ATM yang telah bersara dan yang masih berkhidmat dapat menunaikan fardu haji.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pertahanan dan Angkatan Tentera Malaysia (ATM) sentiasa berusaha membantu dan memudahcara untuk anggota ATM yang masih dalam perkhidmatan mahupun yang telah bersara (veteran ATM) yang berhasrat menunaikan fardu haji. Bahkan kakitangan awam yang bertugas di dalam Kementerian Pertahanan turut mendapat manfaat ini. Sebagai makluman, pengurusan haji dalam ATM telah mula dilaksanakan oleh Kor Agama Angkatan Tentera (KAGAT) sejak tahun 2000 lagi dengan mendapat kerjasama erat pihak Tabung Haji.

Secara umumnya, kaedah untuk menunaikan fardu haji dalam ATM adalah melalui kuota Tabung Haji (TH), di mana semua peringkat anggota ATM semasa dalam perkhidmatan digalakkan untuk membuka akaun di TH dan memupuk amalan menabung melalui potongan gaji mereka. Anggota ATM juga diberikan kesedaran untuk pergi haji dalam usia muda dengan membuat pendaftaran haji di TH dengan mempunyai baki minimum dalam akaun TH sebanyak RM1,300. Semua anggota tentera yang telah membuat pendaftaran haji layak dipilih untuk menunaikan haji apabila tiba giliran tahun peruntukan bagi menunaikan haji mereka.

Selain itu semenjak tahun 2022, Lembaga Tabung Angkatan Tentera (LTAT) telah memperkenalkan Skim Pengeluaran Haji, di mana para pencarum LTAT dibenarkan membuat pengeluaran haji dengan jumlah maksima sebanyak RM10,000 dengan syarat pencarum menerima Surat Pengesahan Tawaran Menunaikan Ibadah Haji daripada Lembaga Tabung Haji (TH) serta mencarum sekurang-kurangnya 15 tahun dalam LTAT.

Namun demikian, sekiranya veteran dan anggota ATM tidak dapat menunaikan haji melalui kuota TH, mereka ada pilihan untuk menunaikan haji melalui kuota ATM. Usaha ini telah dimulakan pada tahun 2011, di mana ATM melalui KAGAT telah meluaskan kerjasama melibatkan pengurusan permohonan visa haji melalui Kedutaan Besar Kerajaan Arab Saudi yang telah diselaraskan oleh Pejabat Attache Ketenteraan di Jakarta. Manakala mulai tahun 2015, pengurusan ini telah dibuat secara

lebih teratur dengan Pejabat Attache Ketenteraan Arab Saudi di Kuala Lumpur.

Suka dijelaskan juga, bagi memastikan pengurusan Haji ATM berjalan dengan tertib dan teratur, telah di bentuk sebuah Jawatankuasa Pengurusan Haji ATM (JKPH ATM) dan Jawatankuasa Teknikal Pengurusan Haji ATM (JKTPH ATM), yang diwakili setiap perkhidmatan ATM (Darat, Laut dan Udara). Antara tugas Jawatankuasa Teknikal Pengurusan Haji ATM (JKTPH ATM) ialah memilih dan melantik syarikat pelancongan (Travel Agency) yang berkeelayakan bagi pengurusan Haji ATM bagi tahun berkenaan.

Berdasarkan rekod penyertaan Rombongan Haji ATM bagi tempoh 7 tahun yang lepas (2018 hingga 2024), di mana pada tahun 2020 dan 2021 tiada ibadah haji dilakukan kerana wabak penyakit COVID-19, seramai 780 orang telah menunaikan ibadah haji yang terdiri dari seramai 357 anggota ATM, 316 veteran ATM dan 107 kakitangan awam Kementerian Pertahanan. Pada tahun ini (2024), seramai 163 orang telah menyertai Rombongan Haji ATM yang telah berangkat ke Tanah Suci pada 11 Jun 2024 dan dijangka kembali ke tanah air pada 13 Julai 2024.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN TAN KAR HING (GOPENG)

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB TUAN TAN KAR HING [GOPENG] minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan apakah perancangan seterusnya yang dibuat susulan kejayaan penganjuran KL20 Summit baru-baru ini bagi merealisasikan hasrat negara menjadi hab global syarikat pemula teknologi.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pelan Tindakan KL20 dan Platform Tetingkap Tunggal MYStartup telah dilancarkan bersempena dengan penganjuran sulung Sidang Kemuncak KL20 2024 pada 22 dan 23 April 2024.
2. Selari dengan Pelan Hala Tuju Ekosistem Startup Malaysia 2021-2030 (SUPER), Pelan Tindakan KL20 (*KL20 Action Plan*) menggariskan inisiatif dan insentif yang ditawarkan Malaysia kepada pemegang taruh ekosistem *startup* global yang merangkumi syarikat *startup* dan syarikat modal teroka. Inisiatif dan insentif ini bertujuan untuk menjadikan Malaysia destinasi yang lebih menarik bagi pelaburan dan operasi *startup*.

3. MOSTI telah diberi tanggungjawab untuk menyelaraskan pelaksanaan strategi dan inisiatif di bawah Pelan Tindakan KL20 selepas pelancarannya.

4. Antara insentif yang ditawarkan adalah:

- i. *Innovation Belt* bagi mewujudkan hab inovasi yang menyatukan pemain ekosistem *startup* di satu tempat untuk membolehkan kerjasama dan pertukaran idea;
- ii. *Startup Seed Grants* iaitu inisiatif bagi syarikat pemula di peringkat awal perniagaan mengakses pembiayaan yang ditawarkan oleh kerajaan;
- iii. *AI Infrastructure Enablement* iaitu penyediaan infrastruktur kecerdasan buatan (AI) bertaraf dunia kepada syarikat pemula untuk menjadikan Malaysia peneraju serantau dalam bidang AI;
- iv. *VC Launch Fund* iaitu inisiatif bagi VC tempatan baharu untuk meluaskan pilihan pembiayaan dan pelaburan untuk syarikat pemula di Malaysia terutamanya di peringkat awal perniagaan;
- v. *SwiftShift* iaitu perkhidmatan sehenti untuk memudahkan bakat luar negara untuk berhijrah ke Malaysia; dan
- vi. *MYStartup Single Window* yang berperanan dalam menyelaraskan semua insentif, program pelaburan, program pembiayaan serta pembangunan kapasiti berkaitan ekosistem *startup* agar lebih telus, cekap dan berkesan.

5. *MYStartup Single Window* berperanan mengintegrasikan program-program merentas 17 Kementerian/Agensi termasuk program pembiayaan dan program pembangunan *startup* melalui koordinasi menyeluruh dan bersepadu untuk manfaat syarikat *startup*, pelabur dan pihak Kerajaan. Platform ini akan meningkatkan prestasi dan visibiliti *startup* tempatan seperti berikut:

- i. bertindak sebagai sumber maklumat tunggal (*single source information*) yang menyediakan inisiatif berkaitan program pembiayaan, bukan pembiayaan serta sokongan bagi ekosistem *startup*;
 - ii. meningkatkan akses kepada kemudahan menjalankan perniagaan dan menyumbang kepada penciptaan *startup* dan pertumbuhannya merentasi kitaran hayat; dan
 - iii. menyediakan gambaran holistik ekosistem *startup* yang dipacu oleh data sebagai panduan kepada penggubal dasar dan polisi.
6. Platform ini merupakan pangkalan data raya bagi ekosistem *startup* Malaysia bagi membolehkan kerajaan melaksanakan perancangan strategik yang lebih mampan.
7. Penyelarasan ekosistem *startup* negara melalui inisiatif ini merupakan sistem penyampaian tunggal awam yang tangkas dan kolaboratif yang bakal menjadi titik utama kerjasama antara semua pemegang taruh di dalam ekosistem *startup* negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' MUHAMMAD BAKHTIAR BIN WAN CHIK
[BALIK PULAU]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATO' MUHAMMAD BAKHTIAR BIN WAN CHIK [BALIK PULAU] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan perancangan jangka pendek, sederhana dan panjang Kementerian bagi mengetengahkan bakat tempatan dalam industri kreatif kepada rakyat Malaysia.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. MOTAC melalui jabatan dan agensinya sentiasa melakukan usaha terbaik dalam merancang program, acara serta aktiviti yang merangkumi jangka pendek, sederhana dan panjang bagi mengetengahkan bakat tempatan industri kreatif dalam kalangan rakyat Malaysia.

2. Akademi Seni Budaya dan Warisan Kebangsaan (ASWARA) dan Institut Kraf Negara (IKN) merupakan dua institut pengajian di bawah MOTAC yang secara langsung terlibat dalam usaha mengetengahkan bakat tempatan dalam industri kreatif berkaitan seni dan budaya misalnya ASWARA menawarkan 26 program pengajian dari peringkat pengajian Asasi Seni Kreatif, Diploma, Ijazah Sarjana Muda dengan Kepujian, Ijazah Sarjana Seni Kreatif dan Ijazah Kedoktoran Seni Kreatif dengan kualiti yang diiktiraf *Malaysian Qualifications Agency* (MQA). Seramai 1,211 orang pelajar sedang mengikuti pengajian di ASWARA dalam pelbagai bidang seperti teater, tari, filem, penulisan seni kreatif, muzik, multimedia dan animasi.

3. Dalam bidang berkaitan kraftangan pula, IKN sebagai pusat pembangunan kemahiran menawarkan latihan kemahiran kraf secara formal di peringkat Diploma, Sijil serta Sijil Kemahiran Malaysia (SKM) kepada pelajar lepasan Sijil Pelajaran Malaysia (SPM) yang terdiri daripada belia dan beliawanis yang berkeelayakan. Program ini bertujuan melahirkan graduan dan modal insan yang berilmu dan berkemahiran bagi memenuhi keperluan tenaga kerja terlatih dalam bidang kraf seperti batik, tenunan, logam, seramik, kayu dan rotan. Program ini merangkumi tiga (3) aktiviti utama iaitu Pembangunan Kemahiran Kraf, Pembangunan Kraf Berpusat (di Kampus Satelit Sarawak dan Sabah) serta Pusat Kecemerlangan Kraf (*Centre of Excellence*).

4. MOTAC melalui Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negara (JKKN) pula tidak ketinggalan melaksanakan program-program yang menyokong

usaha mengetengahkan bakat generasi muda tempatan. Antaranya termasuklah Program Perantisan, Panggung Seni Tradisional (PST), *Colours of Malaysia* (COM), Bintang Asli Remaja dan Festival Tari Malaysia.

5. Selain itu, MOTAC di bawah Lembaga Pembangunan Seni Visual Negara (LPSVN) telah mengadakan program-program termasuklah Pertandingan Bakat Muda Sezaman (BMS) yang diadakan secara dwitahunan yang menjadi platform bagi anak muda mempamerkan kreativiti dan aspirasi masing-masing juga diadakan seperti Bengkel *Re-skilling* dan *Up-skilling* iaitu program pendidikan latihan kesenian yang bertujuan untuk meningkatkan kemahiran, mengasah bakat serta meningkatkan kebolehpasaran anak muda dalam dunia seni visual tanah air. LPSVN turut menganjurkan Festival Malaysia *Art Expo* yang menjadi platform untuk penggiat seni dan pengusaha yang terlibat mempamerkan karya seni, produk dan perkhidmatan yang disediakan bagi membantu menjana ekonomi penggiat industri kreatif.

6. MOTAC sentiasa terbuka dalam menerima cadangan panambahbaikan bagi mengetengahkan bakat tempatan dalam industri kreatif kepada rakyat Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN HAJAH SALAMIAH BINTI MOHD NOR
[TEMERLOH]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

**PUAN HAJAH SALAMIAH BINTI MOHD NOR [TEMERLOH] minta
PERDANA MENTERI menyatakan :**

- (a) prestasi kewangan FELDA sehingga suku tahun pertama 2024; dan
- (b) apakah pelan pemulihan yang telah dilaksanakan.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YAB DATO' SERI DR. AHMAD ZAHID HAMIDI,
TIMBALAN PERDANA MENTERI DAN MENTERI KEMAJUAN DESA
DAN WILAYAH**

Tuan Yang di-Pertua,

Pada suku pertama 2024, FELDA merekodkan jumlah pendapatan sebanyak RM186 juta meningkat sebanyak 3% berbanding suku pertama 2023. Pendapatan ini merangkumi pendapatan hasil sawit lot FELDA, dividen, yuran pengurusan dan lain-lain pendapatan.

Perkembangan positif ini adalah impak daripada harga *Fresh Fruit Bunches (FFB)* yang memberangsangkan pada suku pertama tahun 2024, RM806.29/Mt berbanding suku sama 2023 sebanyak RM797.89/Mt.

Manakala perbelanjaan keseluruhan FELDA merekodkan sebanyak RM278 juta menurun sebanyak 39% pada berbanding suku pertama 2023. Jumlah perbelanjaan ini merangkumi perbelanjaan kos operasi ladang, kos pentadbiran, perbelanjaan peneroka, kos kewangan dan juga penjejasan.

Keseluruhannya, prestasi kewangan FELDA bagi suku tahun pertama 2024 menunjukkan kenaikan yang memberangsangkan dalam pengurusan kewangan dan operasi organisasi serta pelaksanaan strategi yang lebih berkesan dalam mengawal kos dan meningkatkan kecekapan berbanding suku sama tahun 2023.

Antara pelan pemulihan yang telah dilaksanakan adalah Penstrukturan semula pinjaman FELDA melalui penerbitan SUKUK, digabung geran modal tahunan dari Kerajaan dan FELDA meningkatkan pegangan saham FGV ke 82.92%.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN ISNARAISSAH MUNIRAH MAJILIS
[KOTA BELUD]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

PUAN ISNARAISSAH MUNIRAH MAJILIS [KOTA BELUD] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status terkini siasatan mengenai ‘tali barut’ dalam kalangan rakyat negara ini yang membantu dalam kes kumpulan yang mendakwa waris Kesultanan Sulu bagi mendapatkan pampasan ke atas Sabah dan adakah mereka ini telah disiasat, ditangkap dan didakwa.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan memandang serius sebarang dakwaan berhubung kewujudan penglibatan 'tali barut' dalam kalangan rakyat negara ini yang membantu dalam kes kumpulan yang mendakwa waris Kesultanan Sulu bagi mendapatkan pampasan ke atas Sabah.
2. Sehubungan dengan itu, satu kertas siasatan telah dibuka bagi menyiasat kesahihan perkara ini dan tindakan sedang diambil oleh pihak Polis Diraja Malaysia untuk merakam kenyataan saksi serta mendapatkan keterangan dan dokumen yang berkaitan bagi melengkapkan siasatan. Memandangkan perkara ini melibatkan isu kedaulatan negara serta saksi dari dalam dan luar negara maka siasatan perlulah dijalankan dengan lebih teliti dan memerlukan masa agar siasatan yang menyeluruh dapat dibuat bagi melengkapkan siasatan.
3. Pada masa yang sama, tiada sebarang maklumat status siasatan yang boleh dikongsikan dengan mana-mana pihak bagi memastikan kerahsiaan dalam menjaga isu kedaulatan Negara.
4. Apabila pihak Polis Diraja Malaysia selesai menyempurnakan siasatannya maka kertas siasatan berkaitan akan dirujuk dan ditaklimatkan kepada Pendakwa Raya di Jabatan Peguam Negara untuk penelitian dan pertimbangan lanjut bagi menentukan sama ada terdapatnya sebarang kesalahan jenayah yang telah dilakukan oleh mana-mana pihak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' HAJAH SITI ZAILAH BINTI MOHD YUSOFF [RANTAU PANJANG]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATO' HAJAH SITI ZAILAH BINTI MOHD YUSOFF [RANTAU PANJANG] minta **MENTERI PENGANGKUTAN** menyatakan status pemulihan landasan kereta api antara stesen Pasir Mas-Rantau Panjang serta penyambungan projek ECRL hingga ke Rantau Panjang sekaligus memacu pertumbuhan ekonomi antara sempadan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kajian Pemuliharaan Landasan Pasir Mas-Sungai Golok telah dimohon oleh Kementerian Pengangkutan (MOT) melalui *Rolling Plan* 5, Rancangan Malaysia Ke-12 (RP5 RMK12). Pada ketika ini, Kajian ini sedang dalam pertimbangan Kementerian Ekonomi (KE).
2. Bagi penyambungan projek ECRL dari Stesen Tunjong, Kota Bharu ke Rantau Panjang, Kementerian ini sedang meneliti kebolehlaksanaan jajaran tersebut dengan mengambil kira peruntukan kewangan, impak alam sekitar, sosial, ekonomi dan lain-lain.
3. Kerajaan juga akan memulakan perbincangan awal dengan Kerajaan Thailand untuk memastikan ketersambungan (*connectivity*) rangkaian keretapi merentas sempadan Malaysia-Thailand dapat dipertingkatkan demi merealisasikan matlamat Pan-Asian Railway pada masa hadapan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT,
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KELIMA
BELAS, TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' MUHAMMAD BAKHTIAR BIN
WAN CHIK
(BALIK PULAU)**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB DATO' MUHAMMAD BAKHTIAR BIN WAN CHIK [BALIK PULAU] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan perkembangan usaha kementerian mengambil tindakan tegas berhubung kes-kes penderaan kanak-kanak yang semakin serius di TASKA dan pusat jagaan kanak-kanak seluruh negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat Malaysia (JKM) yang diberi tanggungjawab untuk menguatkuasakan Akta Taman Asuhan Kanak-Kanak 1984 [Akta 308] dan Akta Pusat Jagaan 1993 [Akta 506] sentiasa mengambil inisiatif berterusan dalam usaha mengurangkan risiko berlakunya kes melibatkan kecuaian, pengabaian dan penderaaan kanak-kanak di Taman Asuhan Kanak-Kanak (TASKA) serta Pusat Jagaan.
2. KPWKM telah mengeluarkan satu Garis Panduan Khas Tindakan Penguatkuasaan Lak Dan Perintah Penutupan Ke Atas Taman Asuhan Kanak-Kanak Serta Pusat Jagaan Yang Dalam Siasatan Polis yang berkuatkuasa pada 10 April 2023 bagi memastikan tindakan segera dan tegas dapat diambil bagi kes-kes yang melibatkan TASKA dan Pusat Jagaan yang dalam siasatan Polis terutamanya bagi kes penderaan/ pengabaian/ mendatangkan bahaya kepada kanak-kanak atau penghuni atau orang yang diterima untuk jagaan yang berlaku di premis tersebut. Sehingga kini, sejumlah 24 tindakan penguatkuasaan telah diambil di bawah Garis Panduan ini, iaitu 15 tindakan Lak dan sembilan (9) tindakan Perintah Penutupan Sementara.
3. Manakala usaha-usaha lain yang dilaksanakan oleh KPWKM melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) bagi memastikan TASKA dan Pusat jagaan yang berdaftar sentiasa mematuhi akta dan peraturan-peraturan yang ditetapkan termasuklah:
 - i. Menambah baik peraturan pengoperasian di TASKA dalam memastikan perkhidmatan yang ditawarkan adalah mengikut amalan terbaik dengan mengeluarkan Garis Panduan Keselamatan Kanak-Kanak di TASKA Berdaftar yang berkuatkuasa 1 Januari 2024;

- ii. Meningkatkan pemantauan serta meningkatkan pemeriksaan berkala dan mengejut kepremises-premises yang berdaftar; dan
- iii. Memperkasakan tindakan penguatkuasaan ke atas TASKA dan Pusat Jagaan yang melanggar Akta dan peraturan-peraturan di bawahnya.

4. Namun apa yang membimbangkan adalah sebahagian besar kes penganiayaan dan penderaan terhadap kanak-kanak, berlaku di tangan orang yang dikenali oleh kanak-kanak itu, iaitu ahli keluarga mereka di rumah. Jika di TASKA, JKM boleh membangunkan peraturan untuk dilaksanakan oleh pengusaha TASKA, serta boleh dipantau dan dikawal selia oleh pihak berkuasa. Namun, kejadian di dalam rumah adalah di bawah kawalan ibu bapa dan ahli keluarga sepenuhnya.

5. Dalam hal ini, JKM pada tahun lalu telah melancarkan 'Program Advokasi Kanak-kanak' dalam usaha memberi kesedaran dan pengetahuan kepada masyarakat umum, termasuk kanak-kanak, pelajar sekolah, ibu bapa dan guru-guru terhadap hak kanak-kanak serta layanan yang layak dan sewajarnya untuk diterima mereka. Program ini akan diteruskan untuk bersama-sama memberi advokasi kepada semua pihak.

6. Semua pihak diperlukan untuk memainkan peranan dalam sama-sama membendung kes penganiayaan dan penderaan terhadap kanak-kanak daripada terus berlaku. Masyarakat perlu peka, prihatin dan cakna dengan apa yang berlaku di kalangan sekeliling di komuniti kita. Semua pihak diharap boleh berganding bahu agar kita dapat membendung sebarang kes pengabaian, penganiayaan dan penderaan terhadap kanak-kanak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT,
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KELIMA
BELAS, TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DR. HAJI ABD GHANI BIN AHMAD
(JERLUN)**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB DR. HAJI ABD GHANI BIN AHMAD [JERLUN] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan Akta Kanak-Kanak 2001 (Pindaan 2016) bagi kesalahan penganiayaan, pengabaian, pembuangan atau pendedahan kanak-kanak iaitu denda tidak melebihi RM50,000 atau dipenjarakan tempoh tidak melebihi 20 tahun:

- (a) sejauh manakah kesalahan-kesalahan tersebut berjaya dikurangkan; dan
- (b) berapa jumlah kes yang dihukum maksima oleh mahkamah.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) amat memandang serius terhadap sebarang kes pengabaian, penganiayaan, pembuangan atau pendedahan kanak-kanak. Dalam hal ini, KPWKM melalui agensi-agensi di bawah seliaannya serta kerjasama dengan agensi-agensi Kerajaan yang lain telah melaksanakan pelbagai inisiatif, bukan hanya melalui pindaan undang-undang, tetapi juga merangkumi aspek penyampaian perkhidmatan dan khidmat sokongan termasuklah program advokasi serta kesedaran berkenaan dengan isu penderaan.
2. Akta Kanak-Kanak 2001 [Akta 611] telah dipinda bagi memastikan kanak-kanak terus diberi keutamaan dari aspek perlindungan, pemeliharaan dan pemulihan. Antara pindaan yang telah dimasukkan adalah meningkatkan hukuman kepada individu yang melakukan penganiayaan atau mendedahkan kanak-kanak sehingga mengakibatkan kanak-kanak mengalami kecederaan fizikal, emosi atau seksual di bawah Seksyen 31(1) Akta Kanak-Kanak 2001.
3. Pada masa yang sama, pusat jagaan dan TASKA yang menyediakan perkhidmatan jagaan untuk kanak-kanak ditubuhkan di bawah Akta Pusat Jagaan 1993 [Akta 506] dan Akta Taman Asuhan Kanak-Kanak 1984 [Akta 308]. KPWKM menerusi Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) melaksanakan tindakan penguatkuasaan dan program advokasi dalam memastikan pusat jagaan dan TASKA ini beroperasi mengikut peraturan yang ditetapkan bagi memastikan kebajikan, kesejahteraan dan keselamatan penghuni terjamin.
4. Selain KPWKM dan agensinya, Bahagian Siasatan Seksual, Wanita dan Kanak-Kanak (D11), Jabatan Siasatan Jenayah, Polis DiRaja Malaysia (PDRM) juga turut bersama-sama meningkatkan kempen-kempen kesedaran untuk memberikan pendedahan kepada masyarakat berkaitan jenayah termasuk penganiayaan, pengabaian, pembuangan atau pendedahan kanak-kanak.

5. Berdasarkan statistik PDRM, sebanyak 775 kes penganiayaan, pengabaian, pembuangan atau pendedahan kanak-kanak dilaporkan pada tahun 2023 berbanding 687 kes pada tahun 2022 dan 644 kes pada tahun 2021.
6. Peningkatan ini juga didorong oleh usaha agresif kempen kesedaran yang mensasarkan lebih ramai penyertaan masyarakat setiap tahun. Ini sekaligus telah meningkatkan kesedaran masyarakat terhadap elemen jenayah dan hak-hak mereka sebagaimana diperuntukkan dalam undang-undang yang berkuat kuasa. Melalui pendedahan ini juga, masyarakat menjadi lebih cakna dan peka berkaitan kesalahan tersebut dan sekaligus mendorong mereka untuk tampil membuat laporan polis.
7. Di pihak Kerajaan, pelbagai inisiatif telah dilaksanakan dalam usaha untuk mengelakkan kes-kes penderaan kanak-kanak daripada terus berlaku. Namun, usaha berterusan dan kerjasama bersepadu daripada semua pihak termasuk sektor swasta, pertubuhan bukan kerajaan (NGO), ahli akademik dan setiap anggota masyarakat adalah diperlukan bagi menangani kes penderaan kanak-kanak di negara ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN RAMKARPAL SINGH
A/L KARPAL SINGH [BUKIT GELUGOR]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN RAMKARPAL SINGH A/L KARPAL SINGH [BUKIT GELUGOR] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan sebab Summer Bay Resorts di Terengganu baru-baru ini dikenakan denda kerana menganjurkan satu acara yang dikatakan bertentangan dengan peraturan-peraturan etika walaupun tiada orang Islam dikatakan hadir di acara tersebut. Adakah insiden ini boleh memudaratkan usaha-usaha untuk menarik lebih pelancong ke Malaysia terutamanya selepas pandemik COVID-19.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI TIONG KING SING
MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Berdasarkan semakan Kementerian ini, insiden Summer Bay Resort di Pulau Lang Tengah, Terengganu yang dikenakan kompaun maksimum berjumlah RM25,000 oleh Majlis Bandaraya Kuala Terengganu, merupakan perkara di bawah bidang kuasa Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) dan maklumat lanjut berhubung SOP Penganjuran Acara Kerajaan Negeri boleh dirujuk kepada pihak Kerajaan Negeri Terengganu.
2. Bagaimanapun, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya tetap komited dalam usaha untuk mempromosikan produk pelancongan menarik yang meliputi ekopelancongan, seni, budaya dan warisan serta pelancongan gastronomi untuk menarik lebih ramai pelancong ke Negeri Terengganu dan Malaysia secara amnya, terutama dalam melaksanakan kempen Melawat Malaysia pada tahun 2026.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN ZULKIFLI BIN ISMAIL [JASIN]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB TUAN ZULKIFLI BIN ISMAIL (JASIN) minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah usaha Kerajaan bagi memastikan kebajikan dan kesejahteraan para guru KAFA dan pegawai penyelia KAFA di seluruh negara.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATO' SETIA DR. HAJI MOHD NA'IM
BIN HAJI MOKHTAR
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Program KAFA adalah program yang telah dilaksanakan oleh JAKIM dengan Agensi Pelaksana KAFA Negeri bermula pada tahun 1990 yang kini usianya telah mencapai 34 tahun. Alhamdulillah program ini telah diterima oleh masyarakat Islam di seluruh negara. Kerajaan yakin kepercayaan masyarakat terhadap program ini adalah kerana usaha pengukuhan dan pemantapan ilmu al-Quran dan asas-asas fardu ain kepada anak-anak di peringkat sekolah rendah yang telah dilaksanakan

oleh guru dan penyelia KAFA. Guru KAFA dan Penyelia KAFA juga merupakan pemangkin utama kepada kemenjadian khaira ummah di negara ini. Kerajaan melalui JAKIM sangat komited dalam menjaga kebajikan kepada 35,000 guru dan 383 penyelia KAFA.

2. Penyelia KAFA di seluruh negara merupakan penjawat awam yang dilantik secara *Contract of Service* (COS) yang mana mereka ini layak diberikan kemudahan yang sama seperti penjawat awam yang lain. Sehubungan itu kebajikan penyelia KAFA adalah dari semasa ke semasa tertakluk kepada peraturan dan pekeliling perkhidmatan awam yang sedang berkuatkuasa.

3. Kerajaan juga tidak pernah melupakan sumbangan guru-guru KAFA yang telah memberikan komitmen sepenuhnya dalam mendidik anak bangsa. Bagi menghargai sumbangan mereka itu, kerajaan telah menyediakan inisiatif khusus seperti:

- a) Kenaikan elaun mengajar
- b) Bantuan khas kewangan
- c) Mengekal dan meneruskan guru KAFA sebagai pencarum KWSP dan PERKESO
- d) Penganugerahan tokoh guru KAFA di peringkat negeri dan kebangsaan.
- e) Latihan yang berterusan daripada persekutuan dan negeri.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN YOUNG SYEFURA BINTI OTHMAN
[BENTONG]**

TARIKH : 3 JULAI 2023 (RABU)

SOALAN

PUAN YOUNG SYEFURA BINTI OTHMAN [BENTONG] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah perancangan Kementerian dalam membantu pelancongan di negeri pantai timur seperti Pahang, Terengganu dan Kelantan dalam Kempen Tahun Melawat Malaysia 2026.

JAWAPAN

**YB DATO SRI TIONG KING SING
MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian ini telah mengadakan sesi libat urus serta menjalinkan kerjasama strategik dengan Kerajaan Negeri, Jabatan Pelancongan Negeri, pemegang-pemegang taruh dan para pemain industri sektor pelancongan dan kebudayaan. Sesi libat urus ini bertujuan memberi pendedahan mengenai kempen Melawat Malaysia 2026 (VM2026) termasuk fokus dan strategi pelaksanaan serta insentif-insentif yang disediakan oleh Kerajaan melalui Kementerian ini seperti Geran Sokongan Sektor Kebudayaan (GSSK) dan Geran Sokongan Sektor Pelancongan (GSSP).
2. Bagi merancakkan lagi industri pelancongan dan kebudayaan khususnya bersempena kempen melawat Malaysia 2026, MOTAC akan terus bekerjasama dengan Kerajaan Negeri serta para pemain industri pelancongan dan kebudayaan termasuk menyokong program dan acara berimpak tinggi serta membangun dan memperkukuhkan pakej-pakej segmen khusus pelancongan eko (*ecotourism*), pelancongan budaya dan warisan (*cultural & heritage tourism*), pelancongan komuniti (*community based tourism*), pelancongan pulau (*island tourism*), pelancongan persisiran pantai (*coastal tourism*), pelancongan luar bandar & agro (*rural & agro tourism*), pelancongan inap desa (Homestay) dan lain-lain segment.
3. Selain itu juga MOTAC melalui Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negara (JKKN), Kraftangan Malaysia dan Malaysia Convention and Exhibition Bureau (MyCEB) akan terus menyokong program dan acara kebudayaan, kraftangan dan sukan seperti program Festival Kesenian Rakyat Kelate, Temasya Ganu Kite, Semarak Seni Budaya, Festival Kraf Pantai Timur dan acara sukan seperti Cameron Night Run (CAMRUN), Cameron Ultra (CULTRA), Rimba Raid dan lain-lain.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS 2024**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : DATO' HAJI MOHD SUHAIMI BIN ABDULLAH
[LANGKAWI]
TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATO' HAJI MOHD SUHAIMI BIN ABDULLAH [LANGKAWI] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan maklumat berhubung dengan ketiadaan minyak diesel di Pulau Tuba dan apakah tindakan Kementerian bagi menyelesaikan masalah diesel tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Sejak tahun 2019, penjualan minyak di Pulau Tuba dibekalkan oleh sebuah stesen minyak mini jenama Buraqoil yang menjual petrol RON95 dan diesel bersubsidi. Untuk makluman, hanya terdapat satu (1) sahaja stesen minyak mini yang beroperasi di Pulau Tuba.

Berhubung isu ketiadaan minyak diesel di Pulau Tuba baru-baru ini, ianya adalah disebabkan tiada permintaan pembekalan diesel dari pengusaha stesen minyak. Ini adalah sejajar dengan interaksi dalam pasaran mengikut konsep *supply* dan *demand*. Syarikat pembekal minyak IPTB Sdn Bhd telah memaklumkan kepada Kementerian bahawa tiada permintaan pembekalan diesel dari pengusaha stesen minyak pada bulan Mei dan Jun 2024.

Walau bagaimanapun, sekiranya terdapat permintaan diesel di Pulau Tuba, syarikat minyak IPTB Sdn Bhd perlu membekalkan minyak diesel tersebut seperti yang termaktub di bawah Peraturan 12 (2) Peraturan-peraturan Kawalan Bekalan 1974. Di bawah Peraturan tersebut, pengusaha stesen minyak perlu memastikan bekalan tidak terputus dan tindakan boleh dikenakan ke atas pengusaha stesen minyak berdasarkan siasatan. Dalam hal ini, Kementerian dari semasa ke semasa sentiasa komited memantau bekalan diesel di Pulau Tuba.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN BERTULIS DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK DR. NIK MUHAMMAD ZAWAWI BIN
HAJI SALLEH [PASIR PUTEH]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATUK DR. NIK MUHAMMAD ZAWAWI BIN HAJI SALLEH [PASIR PUTEH] minta **MENTERI PERDAGANGAN DALAM NEGERI DAN KOS SARA HIDUP** menyatakan adakah pihak Kementerian bersedia untuk melaksanakan cadangan agar diberikan kelulusan khas fleet card terhadap sistem kawalan diesel bersubsidi kepada semua pemilik kenderaan dan syarikat yang terlibat secara langsung dalam sektor agro makanan bagi mengelakkan ledakan inflasi input pertanian.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman, penggunaan *fleet card* di bawah Sistem MySubsidi Diesel yang telah berkuatkuasa 10 Jun 2024 melibatkan 23 jenis kenderaan pengangkutan darat barangan. Kenderaan yang dipilih ini adalah bagi mengurangkan risiko kenaikan harga barang keperluan (*essentials*). Sehubungan itu, tujuan *fleet card* digunakan adalah untuk memantau penjualan diesel dan mendapatkan data-data daripada syarikat minyak yang terlibat, supaya Kerajaan boleh memastikan subsidi sampai ke golongan yang disasarkan dan mengenalpasti ketirisan yang berlaku.

Dalam hal ini, pemilik syarikat yang terlibat dalam sektor pertanian dan agro makanan, boleh menyemak kenderaan mereka sekiranya termasuk

dalam kategori yang layak di bawah SKDS 2.0. Untuk makluman, terdapat sektor berkenaan pertanian dan agro makanan jenis kenderaan yang dimiliki seperti lori rigid kandang haiwan, lori rigid hasil pertanian dan lori rigid kargo am yang telah tersenarai sebagai kenderaan barangan yang layak mendapat diesel bersubsidi.

Bagi memastikan golongan petani termasuk dalam penyasaran semula subsidi diesel ini, Kerajaan juga memberi bantuan tunai sebanyak RM200 sebulan melalui Budi Agri-Komoditi di bawah seliaan Kementerian Pertanian dan Keterjaminan Makanan (KPKM) serta Kementerian Perlindungan dan Komoditi (KPK).

Tujuan bantuan tunai ini diberi bagi menampung tambahan kos ke atas kenaikan harga diesel yang ditetapkan pada harga pasaran. Mereka yang layak boleh memohon secara dalam talian melalui portal BUDI MADANI di pautan <https://budimadani.gov.my>.

Namun, sekiranya golongan petani dan pekebun kecil mempunyai kenderaan yang mempunyai geran pemilikan dan permit cukai jalan tetapi tidak layak di bawah MySubsidi Diesel, maka rayuan boleh dikemukakan melalui pautan yang sama. Kementerian sentiasa peka dan bersedia untuk terus mendengar pandangan dan saranan serta menambahbaik berkenaan *fleet card* sekiranya bersesuaian dengan dasar dan peraturan yang dikuatkuasakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN PRABAKARAN A/L M
PARAMESWARAN [BATU]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN PRABAKARAN A/L M PARAMESWARAN [BATU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan secara perincian terhadap pembekuan dana Bahagian Pesuruhjaya Bangunan (COB) Kuala Lumpur.

JAWAPAN

**YB DR. ZALIHA BINTI MUSTAFA
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(WILAYAH PERSEKUTUAN)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) tidak menerima apa-apa peruntukan di bawah dana Bahagian Pesuruhjaya Bangunan (COB) Kuala Lumpur.
2. Walau bagaimanapun, DBKL telah memohon dana setiap tahun kepada Jabatan Wilayah Persekutuan / Kementerian Wilayah Persekutuan berdasarkan kepada permohonan daripada perumahan strata swasta di sekitar Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur bagi membiayai penyelenggaraan dan pembaikan perumahan strata swasta.
3. Pada tahun 2020, Kementerian Wilayah Persekutuan telah menyalurkan peruntukan sejumlah RM38.5 juta kepada DBKL untuk menyelenggara dan membaik pulih 41 skim perumahan strata kos rendah dan kos sederhana rendah di sekitar Kuala Lumpur. Sebanyak 54 projek penyelenggaraan dan baik pulih telah siap dilaksanakan dengan menggunakan peruntukan ini.
4. Bagi tahun 2021 pula, dana PEMERKASA (Program Strategik Memperkasa Rakyat dan Ekonomi) berjumlah RM15 juta, masing-masing RM10 juta untuk membiayai penyelenggaraan perumahan awam dan RM5 juta untuk membiayai penyelenggaraan perumahan strata kos rendah dan kos sederhana rendah swasta di sekitar Kuala Lumpur.
5. Namun selepas tahun 2021, tiada dana diperuntukkan kepada DBKL untuk tujuan perumahan strata swasta. Walau bagaimanapun, DBKL telah membuat permohonan secara *one-off* bagi tahun 2024 sejumlah RM55.5 juta bagi perumahan strata swasta dan permohonan secara Geran Tahunan mulai tahun 2025 berjumlah RM20 juta bagi membiayai penyelenggaraan 287 skim kos rendah dan sederhana rendah di sekitar Kuala Lumpur.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK WIRA HAJAH MAS ERMIEYATI BINTI
HAJI SAMSUDIN
[MASJID TANAH]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

**DATUK WIRA HAJAH MAS ERMIEYATI BINTI HAJI SAMSUDIN
[MASJID TANAH]** minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan memberi rasionalisasi dan respon kepada cadangan yang dikemukakan oleh KRPPM Integriti, Governans dan Anti Rasuah berkenaan konsep Open Government Partnership (OGP) lebih baik dalam melaksanakan strategi Anti Rasuah berbanding penubuhan kaukus seperti yang dinyatakan di dalam NACS.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kumpulan Rentas Parti Parlimen Malaysia (KRPPM) Integriti, Governans & Anti Rasuah telah ditubuhkan di Parlimen pada April 2023. Fokus penubuhan KRPPM ini adalah untuk memastikan perubahan sistemik dan legislatif bagi mempertingkatkan integriti, tadbir urus dan pencegahan rasuah di Malaysia, melalui gabungan kolektif ahli-ahli Parlimen, Senator, masyarakat sivil dan pakar-pakar dalam bidang berkaitan iaitu sama dengan matlamat melalui pelaksanaan Pelan Antirasuah Nasional (NACP) 2019-2023 dan diteruskan kesinambungannya dengan Strategi Pembanterasan Rasuah Nasional (NACS) 2024-2028.

2. NACS ini juga dilaksanakan selaras dengan Artikel 5, Capter II, *United Nations Convention Against Corruption (UNCAC)* iaitu “*Preventive anti-corruption policies and practices*”, dan negara anggota juga disarankan untuk mewujudkan instrumen dan polisi di peringkat nasional bagi mencegah dan memerangi jenayah rasuah.

3. Beberapa substrategi di bawah NACS pula adalah seperti berikut:

- (i) Menubuhkan kaukus antirasuah yang terdiri daripada Organisasi Masyarakat Sivil (CSO);
- (ii) Menubuhkan kaukus antirasuah yang terdiri daripada masyarakat peribumi; dan
- (iii) Menubuhkan kaukus antirasuah yang terdiri daripada dewan-dewan perniagaan.

4. Substrategi yang digariskan ini dilihat sebagai lebih strategik dan berfokus kerana kaukus ini akan memberi lebih perhatian kepada kumpulan minoriti tertentu dalam negara.

5. Secara amnya, cadangan yang dikemukakan oleh KRPPM berkenaan konsep Open Government Partnership (OGP) adalah selari dengan Misi yang digariskan oleh NACS iaitu “Mewujudkan Budaya Ketelusan dan Kebertanggungjawaban”. Selain itu, Kerajaan juga melalui Jawatankuasa Khas Kabinet Tatakelola Nasional (JKKTN) yang dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri pada 14 September 2023 secara prinsip telah bersetuju dengan cadangan penggubalan Akta Kebebasan Maklumat yang akan mewujudkan parameter serta garis panduan jelas bagi memberi akses kepada orang awam untuk mendapatkan maklumat daripada Kerajaan dan Badan Awam.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN
DEWAN RAKYAT, MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN CHONG CHIENG JEN [STAMPIN]

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN CHONG CHIENG JEN [STAMPIN] minta **MENTERI KOMUNIKASI** menyatakan apakah status pelaksanaan Nasional Digital Network (Jendela) Phase One di Sarawak dan apa sebabnya projek itu yang dimulakan pada tahun 2020 masih belum disiapkan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Perancangan Pelan Jalinan Digital Negara (JENDELA) adalah melibatkan pelaksanaan oleh pemberi perkhidmatan secara komersial dan peruntukan Kerajaan melalui Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (MCMC). Secara keseluruhannya, setakat 30 April 2024, status pelaksanaan serta pencapaian bagi inisiatif Pelan Jalinan Digital Negara (JENDELA) Fasa 1 di negeri Sarawak adalah seperti berikut:

- (i) 365 daripada 884 menara komunikasi baharu telah siap dibina dan beroperasi;
- (ii) 4,099 daripada 4,109 daripada stesen pemancar sedia ada telah dinaik taraf;
- (iii) 132,703 daripada 207,135 premis telah tersedia dengan capaian gentian optik; dan
- (iv) Kesemua 523 lokasi telah dapat menikmati perkhidmatan internet menggunakan teknologi satelit (BWA).

Baki daripada inisiatif yang sedang dalam pelaksanaan dijangka akan siap secara berperingkat sehingga penghujung tahun 2025.

Pihak Kementerian telah mengadakan perbincangan bersama beberapa syarikat Pemberi Kemudahan Rangkaian yang dipertanggungjawabkan bagi kerja-kerja pembinaan menara bagi projek menara baharu JENDELA Fasa 1 di Sarawak pada 27 Mei 2024 bagi mengenal pasti masalah yang dihadapi dalam menyiapkan projek tersebut.

Kesemua syarikat Pemberi Kemudahan Rangkaian yang berkaitan telah menyatakan komitmen untuk menyiapkan pembinaan menara dalam masa yang diberikan dengan pemantauan secara teliti (*close monitoring*) daripada MCMC. Tindakan kawal selia yang tegas akan diambil terhadap kontraktor yang culas, lewat dan gagal menyiapkan pembinaan menara pada masa yang ditetapkan.

Secara umumnya antara cabaran yang dihadapi dalam melaksanakan pembinaan menara komunikasi adalah seperti berikut:

- (i) Proses perolehan tapak yang memakan masa yang lama menyumbang kepada kelewatan projek. Proses rundingan yang tidak berjaya akan melibatkan penempatan semula tapak di lokasi lain dan secara tidak langsung meningkatkan kos dan masa;
- (ii) Kekurangan tenaga kerja mahir dan bertauliah serta gangguan bekalan bahan binaan struktur menara komunikasi pada peringkat awal pelaksanaan projek memberikan impak kepada kemajuan dan capaian peratusan kesiapan secara keseluruhan;
- (iii) Kerja-kerja pembinaan terbantut akibat faktor cuaca terutama pada musim tengkujuh. Pergerakan jentera untuk penghantaran bekalan bahan binaan juga terjejas akibat air sungai yang terlalu deras atau akses jalan yang rosak, terputus dan tidak selamat digunakan; dan
- (iv) Faktor bentuk muka bumi dan kedudukan geografi seperti di kawasan berbukit- bukau juga menjadi cabaran bagi mendapatkan dengan izin, *Line of Sight (LOS)* selain daripada taburan penduduk yang berselerak dengan kepadatan yang rendah, tiadanya infrastruktur asas seperti jalan yang berturap dan punca bekalan elektrik yang stabil dalam pembangunan infrastruktur di sesuatu kawasan.

Kerajaan juga sentiasa cakna dan prihatin akan perkhidmatan internet jalur lebar di seluruh negara termasuklah di Sarawak yang sering dibangkitkan. MCMC sentiasa bekerjasama rapat dengan pihak berkepentingan terutamanya Kementerian Utiliti dan Telekomunikasi Sarawak, Jabatan Tanah dan Survei serta Sarawak Multimedia Authority (SMA) dalam pelbagai sesi mesyuarat, bengkel juga lawatan tapak sebagai salah satu kaedah fasilitasi untuk menyelesaikan isu dan cabaran di lapangan bagi memastikan keseluruhan inisiatif JENDELA berjalan dengan lancar dan siap mengikut jadual.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. DATUK JONATHAN BIN YASIN
[RANAU]
TARIKH : 03 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATUK JONATHAN BIN YASIN [RANAU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan tentang peruntukan untuk Sabah pada tahun 2024 dikatakan berjumlah RM16 bilion. Bolehkah diberikan perincian untuk semua tujuan/projek untuk peruntukan ini dan adakah ini meliputi kos operasi dan pembangunan.

JAWAPAN**YB DR. ZALIHA BINTI MUSTAFA
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(WILAYAH PERSEKUTUAN)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi tahun 2024, Kerajaan Persekutuan telah memperuntukkan sebanyak RM16 bilion bagi Negeri Sabah. Perincian peruntukan adalah merangkumi RM1.5 bilion Pemberian Kerajaan Persekutuan Kepada Kerajaan Negeri Sabah. Manakala selebihnya adalah diperuntukkan bagi Belanja Mengurus (OE) Agensi Persekutuan yang berjumlah RM7.9 bilion bagi membiayai pengoperasian Kementerian/Jabatan Persekutuan di Negeri Sabah dan Belanja Pembangunan (DE) yang berjumlah RM6.6 bilion. Perbelanjaan DE di Negeri Sabah antaranya adalah bagi pelaksanaan projek Lebuhraya Pan Borneo (LPB) Sabah, penyelenggaraan jalan persekutuan Sabah, pembinaan jalan perhubungan desa, naik taraf jalan-jalan luar bandar termasuk menambahbaik bekalan air di Negeri Sabah. Ringkasan adalah seperti berikut:

Jenis Peruntukan	Tahun 2024 (RM)
Pemberian Kerajaan Persekutuan Kepada Kerajaan Negeri Sabah	1,480,337,800
Peruntukan Belanja Mengurus (OE)	7,948,478,409
Peruntukan Belanja Pembangunan (DE)	6,647,401,300
Jumlah Peruntukan Negeri Sabah	16,076,217,509

Sumber data: Maklumat daripada Kementerian Kewangan pada 24 Jun 2024

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' MOHD ISAM BIN MOHD ISA
[TAMPIN]**

TARIKH : 03 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perancangan bagi mempertingkatkan kesiapsiagaan Angkatan Pertahanan Awam Malaysia (APM), khususnya di Tampin dari sudut fasiliti, aset, keanggotaan dan sebagainya agar dapat memainkan peranan dengan sebaiknya terhadap masyarakat setempat pada waktu kecemasan.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YAB DATO' SERI DR. AHMAD ZAHID HAMIDI,
TIMBALAN PERDANA MENTERI DAN MENTERI KEMAJUAN DESA
DAN WILAYAH**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Pada 1 September 2022, Pejabat Daerah Pertahanan Awam Tampin telah berpindah dari No 175 Jalan Penghulu Cantik, 73000 Tampin, Negeri Sembilan ke bangunan milikan sendiri di alamat D/A, Balai Penghulu Gemas, 73400, Gemas, Negeri Sembilan.
2. PDPA Tampin beroperasi secara sementara di Bandar Gemas dan pihak APM sedang dalam usaha untuk mencari dan mendapatkan atau menyewa Bangunan / Tanah untuk dibangunkan pejabat PDPA Tampin di lokasi bandar berhampiran Pekan Tampin.

3. Buat masa ini, terdapat seramai 79 anggota yang bersedia digerakkan dalam tempoh 24 jam apabila berlakunya kecemasan atau bencana. Jumlah anggota ini boleh dipertingkatkan kepada 235 anggota dalam tempoh 72 jam.
4. Namun selaras dengan keperluan semasa, APM sentiasa melatih dan mendaftarkan anggota baru setiap tahun. Untuk tempoh 2024-2025, sebanyak 150,000 anggota baru telah disasarkan bagi seluruh Malaysia. Daripada jumlah tersebut, 6000 anggota adalah daripada Negeri Sembilan yang merangkumi juga dari Daerah Tampin.
5. Dari sudut aset bagi pemerkasaan Angkatan Pertahanan Awam Malaysia. Pada tahun 2023 APM telah membuat perolehan pertambahan sebanyak 379 buah logistik merangkumi 46 unit kenderaan pacuan 4 roda, 100 unit ambulan pacuan 4 roda, 225 unit motosikal, 5 unit bas, 7 unit van (15 seater) dan 2 unit *sky lift* bagi memperkasakan teras perkhidmatan APM.
6. Bagi kesiapsiagaan Pejabat Daerah Pertahanan Awam Tampin, telah dibekalkan dengan keperluan kenderaan operasi seperti 1 unit kenderaan pacuan 4 roda, 2 unit ambulan (Toyota Hiace), 1 unit ambulan pacuan 4 roda dan 2 unit motosikal peronda. Manakala bagi kenderaan Sekretariat Bencana telah dibekalkan 1 unit Honda City (Spanco).
7. Dengan pertambahan aset dan logistik ini, diharap dapat memberikan perkhidmatan kepada masyarakat setempat khususnya bagi daerah Tampin sama ada ketika berlakunya kecemasan atau bencana.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN KHOO POAY TIONG
[KOTA MELAKA]
TARIKH : 03 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN KHOO POAY TIONG [KOTA MELAKA] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah pencen yang diterima oleh para pesara Kerajaan bakal diselaraskan ekoran pengumuman semakan gaji penjawat awam baru-baru ini. Ramai pesara Kerajaan gusar mengenai kedudukan mereka.

JAWAPAN

YB DR. ZALIHA BINTI MUSTAFA,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(WILAYAH PERSEKUTUAN)

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, secara dasarnya, pencen yang diterima oleh pesara dan penerima pencen akan diselaraskan mengikut peruntukan Seksyen 3 Akta Penyelarasan Pencen 1980 [Akta 238]. Seksyen ini memperuntukkan bahawa pencen atau elaun persaraan seseorang pegawai hendaklah diselaraskan sekiranya terdapat semakan gaji kepada pegawai awam yang sedang berkhidmat. Justeru, bayaran pencen juga akan diselaraskan, selari dengan semakan gaji pegawai awam dalam Kajian Sistem Saraan Perkhidmatan Awam (SSPA).

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI TAKIYUDDIN BIN HASSAN
[KOTA BHARU]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

DATUK SERI TAKIYUDDIN BIN HASSAN [KOTA BHARU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan garis masa pelaksanaan pemisahan kuasa Peguam Negara dengan Pendakwa Raya dan status kajian empirikal komprehensif perbandingan bagi mendapatkan model yang sesuai dipraktikkan di negara ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sepertimana yang telah dimaklumkan oleh Kerajaan melalui Penerangan Menteri dalam Kamar Khas menurut Peraturan 16(1)(c), Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat, Kerajaan mengambil serius cadangan reformasi institusi melibatkan pengasingan peranan Pendakwa Raya dan Peguam Negara.

2. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Jemaah Menteri pada 31 Januari 2024 telah bersetuju, antara lain, dengan penubuhan Pasukan Petugas Khas Kajian Komparatif dan Pasukan Petugas Teknikal bagi melaksanakan kajian empirikal tersebut secara berfasa dengan garis masa selama dua (2) tahun. Kajian Empirikal ini penting kerana kajian desktop berdasarkan sumber terbuka tentang amalan terbaik global yang meliputi sembilan (9) buah negara, iaitu United Kingdom, India, New Zealand, Australia, Kanada, Afrika Selatan, Ireland, Kenya dan Amerika Syarikat telah dilaksanakan oleh Jabatan Peguam Negara setakat ini adalah terhad dan terdapat maklumat penting yang tidak dapat diperolehi melalui sumber terbuka.

3. Sehubungan itu, Pasukan Petugas Khas Kajian Komparatif telah memilih tiga (3) buah negara untuk mengadakan kajian empirikal, iaitu UK, Australia dan Kanada. Lawatan Kerja ke Kanada yang merangkumi Ottawa dan Toronto telah diadakan dari 6 hingga 9 Mei 2024. Lawatan ke Australia yang merangkumi Melbourne dan Canberra telah diadakan pada 3 hingga 6 Jun 2024. Lawatan Kerja ini diketuai oleh saya sendiri dan disertai oleh:

- (a) Pengerusi dan ahli-ahli Jawatankuasa Pilihan Khas bagi Hak Asasi Manusia, Pilihan Raya dan Reformasi Institusi;
- (b) Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang (BHEUU, JPM); dan
- (c) Peguam Negara (AGC).

4. Semasa Kajian Empirikal juga, Pasukan Petugas Khas Kajian Komparatif telah memperoleh maklumat dan data yang komprehensif serta menyeluruh termasuk perkara-perkara teknikal dan spesifik serta perkara-perkara generik yang memberi penekanan kepada dengan izin “big picture” dalam pelaksanaan pengasingan peranan Peguam Negara dan Pendakwa Raya di negara kita. Negara terakhir yang akan dikaji oleh Pasukan Petugas Khas Komparatif adalah United Kingdom sebagai penutup kepada kajian empirikal.

5. Selain itu, kajian saintifik berdasarkan perspektif sains kemasyarakatan pandangan umum ke atas pengasingan peranan Peguam Negara dan Pendakwa Raya sedang dijalankan bagi tempoh enam (6) bulan. Bagi tujuan ini Kerajaan akan bekerjasama dengan Universiti Sains Malaysia untuk melaksanakan kajian saintifik ini. Kajian ini akan melibatkan pihak-pihak berkepentingan termasuk masyarakat umum, agensi penguatkuasaan, pakar-pakar berkaitan dan kerajaan negeri. Kajian ini juga akan merangkumi pengumpulan dan analisis data dan maklumat daripada pihak-pihak berkepentingan melalui pelbagai kaedah penyelidikan seperti perbincangan kumpulan tersedar, dengan izin, “focus group discussion”.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT,
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KELIMA
BELAS, TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' DR. HAJI ALIAS BIN RAZAK
(KUALA NERUS)**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB DATO' DR. HAJI ALIAS BIN RAZAK [KUALA NERUS] minta
**MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN
MASYARAKAT** menyatakan :

- (a) statistik kanak-kanak yang didiagnosis menghidap autisme mengikut negeri dari tahun 2013 hingga 2023 dan jumlah pusat autisme yang telah ditubuhkan oleh Kementerian di setiap negeri sehingga tahun 2023; dan
- (b) perancangan Kementerian untuk mewujudkan lebih banyak inisiatif sokongan kepada Kerajaan Negeri dan pihak swasta bagi meningkatkan usaha mewujudkan lebih banyak pusat autisme.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Orang Kurang Upaya (OKU) merupakan salah satu kumpulan sasar Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) yang sentiasa diberi perhatian untuk mendapatkan perkhidmatan yang ditawarkan oleh Kerajaan sebagaimana yang termaktub dalam Akta Orang Kurang Upaya 2008, Dasar Orang Kurang Upaya, dan Pelan Tindakan Orang Kurang Upaya.

2. Jumlah kanak-kanak OKU yang didiagnosis menghidap autisme yang berdaftar dengan Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) dari tahun 2013 hingga 2023 adalah sebanyak 6,991 orang (2013), 8,789 orang (2014), 10,708 orang (2015), 12,976 orang (2016), 15,838 orang (2017), 18,754 orang (2018), 23,634 orang (2019), 27,732 orang (2020), 3,2471 orang (2021), 40,963 orang (2022) dan diikuti dengan 53,323 orang (2023).

3. Bagi mewujudkan inisiatif sokongan, Kerajaan melaksanakan pelbagai program untuk meningkatkan kualiti hidup kanak-kanak autisme. Antaranya termasuklah:

i. Program Pemulihan Dalam Komuniti (PDK)

Seramai 19,710 OKU sedang menerima perkhidmatan di 564 buah PDK di seluruh negara sehingga Mei 2024. Mulai tahun 2024 juga, kadar Elaun Pelatih PDK telah dinaikkan daripada RM150 sebulan kepada RM300 sebulan, bersamaan RM3,600 setahun.

ii. Perkhidmatan Institusi

Terdapat 10 buah institusi OKU yang dikendalikan oleh JKM di seluruh negara. Tujuh (7) daripadanya ialah Taman Sinar Harapan (TSH), yang memberi penjagaan, perlindungan dan pemulihan kepada kanak-kanak OKU kategori pembelajaran termasuk autisme, dua (2) Bengkel Daya yang memberi peluang pekerjaan kepada OKU masalah pembelajaran

termasuk autisme yang tidak dapat bersaing di dalam pasaran luar dan satu (1) Pusat Latihan Pemulihan dan Perindustrian (PLPP), Bangi yang memberi latihan kepada OKU termasuk autisme bagi menyediakan mereka untuk bersaing di pasaran kerja.

iii. Perkhidmatan TASKA OKU

JKM mengendalikan **11 buah TASKA OKU** yang memberi perkhidmatan kepada 6 kategori kanak-kanak OKU yang merangkumi Sindrom Down, Autisme, Penglihatan, Pendengaran, Fizikal dan Masalah Pembelajaran.

4. Selain itu, Kerajaan juga telah menyediakan Program PERMATA Kurnia. Pada masa ini, terdapat dua (2) buah pusat intervensi awal autisme yang telah dikendalikan oleh Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) iaitu Pusat PERMATA Kurnia, Kuala Lumpur dan Pusat Pendidikan Awal Kanak-Kanak Integrasi PERMATA, Putrajaya.

5. Pelbagai program dan inisiatif turut telah dan sedang dilaksanakan oleh kerajaan bagi mewujudkan pusat autisme di seluruh negara, membabitkan kerjasama oleh Kerajaan-Kerajaan Negeri, sektor swasta serta badan-badan bukan Kerajaan (NGO). Antaranya adalah Pusat ANIS dengan kerjasama Kerajaan Negeri Selangor dan juga *One Stop Early Intervention Centre* dengan kerjasama Kerajaan Negeri Sarawak.

6. Menerusi Dasar OKU 2007, Akta Orang Kurang Upaya 2018 serta Pelan Tindakan OKU 2016, pelbagai pusat latihan atau pusat pemulihan telah dirancang untuk ditambah bagi memberi peluang kepada OKU serta menjadi asas kesaksamaan hak dan peluang kepada OKU bagi penyertaan penuh dalam masyarakat. Dasar OKU juga turut mengutamakan nilai hak kemanusiaan, seperti kemuliaan, kehormatan dan kebebasan bagi membolehkan OKU ini hidup berdikari.

7. JKM turut menggalakkan mana-mana pihak swasta dan orang awam yang ingin memberikan jagaan dan pemulihan serta perlindungan

kepada golongan autisme. Melalui Akta Pusat Jagaan 1993, penubuhan pusat jagaan ini hendaklah didaftarkan bertujuan untuk mengadakan peruntukan bagi pendaftaran, pengawalan dan pemeriksaan pusat-pusat jagaan, keselamatan dan bagi perkara-perkara yang berkaitan dengannya. Permohonan untuk menubuhkan pusat jagaan ini boleh merujuk kepada pejabat JKM daerah yang berhampiran bagi sesi konsultasi.

8. Pada tahun 2020, KPWKM juga telah terlibat di dalam Projek Pemetaan Autisme di Negara-negara Asean (*Autism Mapping Project in Asean Region*) yang bertujuan untuk mengkonsepsualisasikan dan mengumpul maklumat berkaitan autisme di negara-negara ASEAN. Dalam masa yang sama, KPWKM telah mengumpulkan maklumat pemetaan autisme di Malaysia akan membantu kerajaan untuk merangka dasar, polisi dan penyediaan perkhidmatan serta telah mengemukakan dokumen tersebut kepada *Asia-Pacific Development Center on Disability (APCD) Thailand*.

9. Kesimpulannya, kerjasama semua pihak termasuklah Kerajaan Persekutuan, Kerajaan Negeri, sektor swasta, NGO dan masyarakat diperlukan untuk memberikan hasil terbaik secara keseluruhan dalam menyediakan perkhidmatan dan bantuan kepada kanak-kanak autisme dan ADHD di negara kita.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN MOHD AZIZI BIN ABU NAIM
[GUA MUSANG]**

TARIKH : 3 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN MOHD AZIZI BIN ABU NAIM [GUA MUSANG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan tidak bercadang untuk mengkaji semula dan memenuhi tuntutan untuk menyediakan penempatan bagi generasi kedua FELDA atau memberi kebenaran untuk membina rumah generasi kedua FELDA di tapak tanah generasi pertama.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YAB DATO' SERI DR. AHMAD ZAHID HAMIDI,
TIMBALAN PERDANA MENTERI DAN MENTERI KEMAJUAN DESA
DAN WILAYAH**

Tuan Yang di-Pertua,

Kebenaran pembinaan 2 rumah 1 lot (2R1L) telah diumumkan semasa sambutan Hari Peneroka FELDA Peringkat Kebangsaan 2017. Perkara ini diperkenalkan berikutan isu pembinaan rumah kedua oleh generasi baharu FELDA di tapak rumah peneroka tanpa pengetahuan pihak pengurusan FELDA. Pihak Berkuasa Negeri (PBN) pada dasarnya bersetuju dengan pembinaan rumah kedua dalam satu lot kediaman asal peneroka dengan syarat membuat permohonan tukar syarat nyata. Ini kerana di dalam geran hakmilik yang didaftarkan hanya membenarkan sebuah atau satu unit bangunan kediaman dibenarkan untuk didirikan.

Halangan kepada penukaran syarat ini mengambil kira peruntukan undang-undang yang terdapat di dalam Akta Tanah (Kawasan Penempatan Berkelompok) 1960 [Akta 530] yang menyatakan hanya boleh didirikan sebuah rumah sahaja sepertimana peruntukan subseksyen 17(c) dan 17(d) Akta 530:

17(c): *“the holding shall not at any time be used for the erection of any building, other than a building together with the out-buildings and appurtenances thereof used solely as a dwelling house by the holder.”*

17(d): *“any such dwelling house shall be erected upon such part of the holding as the Collector may direct and no other part of the holding shall be used for residential purpose.”*

Pihak Kerajaan mengambil serius terhadap permasalahan ini, dimana ia melibatkan keperluan mendesak di kalangan generasi baharu FELDA. Oleh itu, pihak Kerajaan telah dan sedang membuat semakan semula Akta 530 untuk mencari penyelesaian masalah termasuk membuat pindaan Akta 530 sekiranya perlu.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' SRI IKMAL HISHAM BIN ABDUL AZIZ
[TANAH MERAH]**

TARIKH : 24 JUN 2024 (ISNIN)

SOALAN

DATO' SRI IKMAL HISHAM BIN ABDUL AZIZ [TANAH MERAH] minta **MENTERI PERTAHANAN** menyatakan apakah ada komitmen dan program baharu yang diperkenalkan dari negara United Kingdom untuk memperkukuhkan lagi Kerjasama Pertahanan Lima Negara (Five Power Defence Arrangement - FPDA) mengambil kira suasana geopolitik yang tidak menentu di Laut China Selatan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Peraturan Pertahanan Lima Negara (FPDA) merupakan kerjasama pertahanan pelbagai hala melibatkan lima buah negara iaitu Malaysia, Singapura, Australia, New Zealand dan United Kingdom sejak 1971, yang bertujuan untuk menyumbang kepada pertahanan luar Malaysia dan Singapura.

Sejak penubuhannya, negara-negara anggota FPDA telah menjalin hubungan ketenteraan yang rapat melalui eksekutif-eksekutif FPDA seperti Bersama Shield dan Bersama LIMA yang dijalankan secara berjadual. Semasa Mesyuarat Menteri-Menteri Pertahanan FPDA ke-12 di Singapura pada 31 Mei 2024, antara perkara yang dibincangkan adalah hala tuju bagi meningkatkan nilai eksekutif FPDA melalui pengenalan aset generasi ke-5 dalam eksekutif konvensional seperti mengintegrasikan elemen *Carrier Strike Group* (CSG) daripada United Kingdom pada tahun 2025.

Selain itu, FPDA juga akan terus mempertingkatkan latihan berkaitan domain keselamatan bukan tradisional seperti anti-keganasan, keselamatan maritim, bantuan kemanusiaan dan bencana alam dan keselamatan siber. Sebagai salah sebuah negara anggota FPDA, United Kingdom amat komited dalam menyertai latihan ketenteraan FPDA setiap tahun dan pada tahun 2023, seramai 240 orang tentera dari United Kingdom telah menyertai Eksekutif Bersama Lima 2023 di Kuantan, Pahang.

Kawasan eksekutif FPDA merangkumi sebahagian Semenanjung Malaysia dan sebahagian perairan Laut China Selatan yang terletak di dalam Kawasan Zon Ekonomi Eksklusif (EEZ) Malaysia. Oleh yang demikian, sinergi yang terbina di bawah platform kerjasama FPDA lima negara ini jelas penting untuk memenuhi dan mengimbangi keperluan strategik pertahanan khususnya dalam isu pertembungan kuasa-kuasa besar di Laut China Selatan. Kerjasama berterusan antara negara-negara anggota FPDA berupaya mengukuhkan kesefahaman yang seterusnya akan menyumbang kepada kestabilan rantau ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN SHAHARIZUKIRNAIN BIN ABD
KADIR [SETIU]
TARIKH : 03 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN SHAHARIZUKIRNAIN BIN ABD KADIR [SETIU] minta
PERDANA MENTERI menyatakan :

- (a) sasaran yang ditetapkan untuk memastikan peruntukan yang disalurkan di bawah Dana Komuniti MADANI digunakan secara optimum sekaligus dapat membangunkan ekonomi masyarakat luar bandar khususnya; dan
- (b) mekanisme secara terperinci berkenaan pemantauan kepada dana yang diberikan supaya tidak berlaku salahguna wang.

JAWAPAN

**YB DR. ZALIHA BINTI MUSTAFA
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(WILAYAH PERSEKUTUAN)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Program Komuniti MADANI telah dijenamakan semula sebagai Sejahtera Komuniti MADANI (SejaTi MADANI) merupakan program peningkatan pendapatan yang bertujuan untuk merancakkan aktiviti ekonomi di peringkat komuniti melibatkan lima (5) sektor tumpuan iaitu pertanian dan makanan, jahitan dan kraf tangan, herba dan kesihatan, pelancongan dan hospitaliti serta aktiviti hijau dan kitar semula. Bagi maksud ini, Kerajaan telah menyediakan peruntukan berjumlah RM1 bilion di bawah Dana SejaTi MADANI dengan nilai geran antara RM50,000.00 hingga RM100,000.00 kepada komuniti untuk menjayakan Program SejaTi MADANI.
2. Permohonan boleh dibuat secara atas talian (*online*) melalui Sistem MySejaTi MADANI yang telah dibuka pada 25 Mac 2024. Kumpulan komuniti yang layak memohon Program SejaTi MADANI adalah seperti berikut:
 - i. Jawatankuasa Pembangunan dan Keselamatan Kampung (JPKK)/Majlis Pengurusan Komuniti Kampung (MPKK):
 - a. Jawatankuasa Pembangunan dan Keselamatan Kampung Persekutuan (JPKKP);
 - b. Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung (JKKK);
 - c. Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Rancangan (JKKR);
 - d. Komuniti Rumah Panjang;
 - e. Komuniti Kampung Orang Asli;
 - f. Komuniti Kampung yang mendapat pengesahan daripada Pejabat Daerah/ Pejabat Residen atau Jabatan Wilayah Persekutuan (JWP) atau agensi di bawah Kementerian Kemajuan Desa dan Wilayah (KKDW) atau Bahagian Perancang Ekonomi Negeri (BPEN);

- g. Persatuan Penduduk yang berdaftar di bawah Jabatan Pendaftaran Pertubuhan Malaysia (JPPM) dan status pendaftaran aktif;
- h. Persatuan Penduduk Program Perumahan Rakyat (PPR)/ Program Perumahan Rakyat Termiskin (PPRT); dan
- i. Badan Pengurusan Bersama (JMB) dan Perbadanan Pengurusan Bersama (JMC).

3. Bagi memastikan peruntukan yang disediakan di bawah Program SejaTi MADANI dimanfaatkan secara optimum oleh komuniti, kesemua permohonan yang diterima akan ditapis dan disaring bagi melihat impak dan kelangsungan (*viability*) sesuatu projek. Ini termasuk mengadakan lawatan ke tapak (sekiranya perlu) sebelum cadangan projek dibentangkan kepada Jawatankuasa Pemilihan dan Kelulusan (JPK) di peringkat negeri. Jawatankuasa ini turut dianggotai oleh rakan strategik Kementerian/ Agensi bagi membantu ICU JPM menilai kebolehlaksanaan program yang dicadangkan oleh komuniti serta memastikan tiada komuniti yang sama menerima geran bertindih untuk program yang sama.

4. Satu ikatan perjanjian melalui Surat Setuju Terima (SST) dan Surat Aku Janji (SAJ) hendaklah ditandatangani oleh pemohon sebagai perakuan bahawa projek dan peruntukan yang diluluskan akan dilaksanakan sepertimana permohonan.

5. ICU JPM juga telah mewujudkan mekanisme pemantauan di mana Jawatankuasa Pantau yang dianggotai oleh pelbagai Jabatan/Agensi akan melaksanakan pemantauan projek dari semasa ke semasa termasuk memberi khidmat nasihat kepakaran sepanjang tempoh pelaksanaan projek. Selain itu, ICU JPM juga telah menetapkan supaya komuniti mengemukakan laporan pelaksanaan program selepas program selesai dilaksanakan bagi memastikan peruntukan dibelanjakan secara optimum.

6. Kajian penilaian *outcome* juga akan dilaksanakan bagi menilai keberkesanan pelaksanaan projek dan mengenal pasti ruang-ruang bagi penambahbaikan program.

7. Dana SejaTi MADANI akan diagihkan secara adil kepada semua komuniti yang layak yang diluluskan oleh JPK mengikut skop permohonan dan aktiviti yang akan diadakan di kawasan masing-masing.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : TUAN SYED IBRAHIM BIN SYED NOH
[LEDANG]
TARIKH : 03 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

TUAN SYED IBRAHIM BIN SYED NOH [LEDANG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perancangan Kementerian bagi memperkukuh semangat patriotik dan keharmonian kaum dalam kalangan belia.

JAWAPAN

**YB DR. ZALIHA BINTI MUSTAFA
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(WILAYAH PERSEKUTUAN)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Akademi Kenegaraan Malaysia (AKM), Pejabat Perdana Menteri merupakan satu agensi pusat dalam mengkoordinasi latihan kenegaraan di Malaysia. AKM juga merupakan agensi yang melaksanakan latihan kenegaraan dan kepimpinan bagi mengukuhkan semangat patriotik, disiplin dan integriti secara holistik yang lebih terarah dengan kumpulan sasaran yang lebih menyeluruh serta merangkumi semua lapisan masyarakat termasuk pemimpin negara, kakitangan Kerajaan, belia, komuniti setempat dan juga komuniti digital.
2. Modul latihan kenegaraan Malaysia MADANI diperkenalkan oleh AKM ini melibatkan pelbagai kaum tanpa mengira agama yang memberi tumpuan kepada Sejarah Negara, Memahami Perlembagaan Persekutuan sebagai bingkai kehidupan masyarakat Malaysia serta Menghayati Rukun Negara yang menjadi ideologi kebangsaan. Tiga elemen utama ini telah digarap untuk menghasilkan Program Latihan Kenegaraan Malaysia MADANI. Melalui program ini, ianya diharapkan dapat melahirkan masyarakat Malaysia yang patriotik serta progresif dalam usaha meneruskan agenda pembinaan negara bangsa.
3. Pelaksanaan program latihan kenegaraan yang diberikan mandat kepada Akademi Kenegaraan Malaysia (AKM), Pejabat Perdana Menteri merupakan satu langkah terbaik bagi merealisasikan hasrat Kerajaan untuk meningkatkan keutuhan dalam aspek kenegaraan, kepimpinan dan keharmonian kaum kerana belia merupakan golongan yang perlu dipupuk, dibimbing serta diberikan pengetahuan yang mendalam sebagai pelapis kepimpinan negara pada hari ini dan pada masa hadapan.
4. Program-program yang dilaksanakan melibatkan pelbagai kaum dan kumpulan bersasar di kalangan belia iaitu:
 - i. Program *Malaysia Future Leaders School* (MFLS)

Memfokuskan kepada pelaksanaan Program *Malaysia Future Leaders School* (MFLS) yang merupakan Program Nasional yang dilaksanakan sejak tahun 2018 serta program-program yang melibatkan kumpulan sasar Belia Bersekolah yang berumur antara 15 hingga 17 tahun serta Alumni MFLS.

ii. Institusi Pengajian

Program Latihan Kenegaraan Malaysia MADANI yang melibatkan belia yang berada di Institusi Pengajian Awam dan Swasta, Pra Universiti, Kolej Komuniti, Politeknik, Matrikulasi, dan warga pendidik Institut Pendidikan Guru Malaysia (IPGM).

iii. Belia dan TVET

Program Latihan Kenegaraan Malaysia MADANI kepada pelajar TVET di bawah penyelarasan 10 Kementerian termasuk Kementerian Pengajian Tinggi dan Kementerian Pendidikan Malaysia yang diselaraskan oleh Sekretariat Majlis Pendidikan Teknikal dan Latihan Vokasional (MTVET). Program Latihan Kenegaraan Malaysia MADANI juga dilaksanakan kepada ahli-ahli persatuan belia yang dikategorikan memperoleh 3 Bintang dan ke atas oleh Pejabat Pendaftar Pertubuhan Belia (ROY).

5. Kesimpulannya, Program Latihan Kenegaraan Malaysia MADANI akan menjadi program berskala besar dan bersifat nasional untuk semua lapisan masyarakat, khususnya golongan belia. Program ini juga adalah selaras dengan konsep Malaysia MADANI supaya Malaysia boleh membangun sebagai negara yang lebih maju dan makmur demi kesejahteraan dan perpaduan negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KELIMA BELAS TAHUN 2024**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DR. AHMAD FAKHRUDDIN BIN
FAKHRURAZI [KUALA KEDAH]**

TARIKH : 03 JULAI 2024 (RABU)

SOALAN

YB DR AHMAD FAKHRUDDIN BIN FAKHRURAZI (KUALA KEDAH) minta **PERDANA MENTERI** menyatakan pelan konkrit pemerkasaan institusi pendidikan Islam di bawah seliaan Bahagian Pendidikan, JAKIM meliputi sektor pengurusan institusi, latihan guru dan kemudahan infrastruktur bangunan.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATO' SETIA DR. HAJI MOHD NA'IM
BIN HAJI MOKHTAR, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan sentiasa mengambil berat berkenaan Institusi Pendidikan Islam (IPI) yang berdaftar dengan pemegang taruh negeri dan di bawah seliaan Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM). Untuk makluman Yang di-Pertua, sebanyak RM513 juta peruntukan khas selenggara dan naik taraf kepada IPI yang berdaftar dengan pemegang taruh negeri telah disalurkan kepada JAKIM melalui Kementerian Kewangan Malaysia (MoF) yang telah diagihkan kepada 11,130 premis IPI yang berdaftar pada tahun 2019 hingga 2023. Manakala pada tahun 2024 pula, berdasarkan kepada para 266 Belanjawan Negara 2024 yang telah

dibentangkan oleh YAB Perdana Menteri pada 13 Oktober 2023 lalu, sebanyak RM150 juta telah diperuntukkan kepada JAKIM kerajaan melalui MoF bagi penyelenggaraan dan naik taraf prasarana IPI. Semua permohonan peruntukan khas ini mestilah dipohon melalui pemegang taruh negeri masing-masing.

2. Skop selenggara dan naik taraf yang boleh dipohon oleh IPI mestilah berdasarkan kepada Garis Panduan Pengurusan Peruntukan Khas Kerajaan Persekutuan Bantuan Selenggara Dan Naik Taraf Institusi Pendidikan Islam Jabatan Kemajuan Islam Malaysia. Garis panduan ini telah menetapkan skop yang boleh dipohon ialah selenggara dan naik taraf infrastruktur, selenggara dan naik taraf bangunan, keselamatan, pencegahan kebakaran, pendawaian dan sistem perpaipan. Peruntukan khas ini telah memberikan impak yang positif terhadap IPI yang menerima bantuan.

3. Dari segi pengurusan institusi pula, JAKIM dengan kerjasama Institut Aminuddin Baki, Kementerian Pendidikan Malaysia mengadakan Kursus Pengurusan dan Pentadbiran Pendidikan kepada mudir-mudir tahfiz negeri, rakyat dan swasta bagi meningkatkan kompetensi dalam bidang pengurusan dan pentadbiran pendidikan.

4. Manakala dari segi latihan guru adalah dibawah tanggungjawab Pihak Berkuasa Agama Negeri (PBAN), JAKIM hanya melaksanakan kursus/ latihan kepada Institusi Pendidikan Islam mengikut keperluan tertentu sahaja dan bukanlah dilaksanakan secara berkala seperti latihan berkaitan keselamatan premis, pengurusan organisasi, pengurusan kewangan dan lain-lain. Latihan keguruan dilaksanakan oleh PBAN.

Sekian, terima kasih.